

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
КИЇВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ЛІНГВІСТИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

Кафедра іспанської і новогрецької філології та перекладу

Кваліфікаційна робота магістра з перекладознавства

на тему:

**“ЗАСОБИ ВІДТВОРЕННЯ СОЦІОКУЛЬТУРНИХ ЛАКУН У
МІЖКУЛЬТУРНОМУ СПІЛКУВАННІ НА МАТЕРІАЛІ ТЕКСТІВ
РІЗНОЇ ЖАНРОВО-СТИЛІСТИЧНОЇ ХАРАКТЕРИСТИКИ
ГВІНЕЙСЬКОГО ВАРІАНТУ ІСПАНСЬКОЇ МОВИ”**

Студента групи МЗмлі 01-22

спеціальність 035 Філологія.

спеціалізація 035.051 Романські мови і літератури

(переклад включно), перша – іспанська

освітньо-професійна програма

Сучасні лінгвістичні і перекладознавчі студії та

міжкультурна комунікація (іспанська мова і друга

іноземна мова)

Маленченка Юрія Сергійовича

Науковий керівник:

кандидат філологічних наук, доцент

Залєснова О.В.

Допущено до захисту

“__” _____ року

Завідувач кафедри

_____ *Залєснова О.В.*

Національна шкала _____

Кількість балів _____

Оцінка ЄКТС _____

Київ – 2023

MINISTERIO DE EDUCACIÓN Y CIENCIA DE UCRANIA
UNIVERSIDAD NACIONAL LINGÜÍSTICA DE KIEV
Departamento de Filología Hispánica, Neogriega y Traducción

TRABAJO DE MÁSTER

sobre el tema:

**“LOS MEDIOS DE REPRODUCCIÓN DE LAS LAGUNAS SOCIO-
CULTURALES DE LA COMUNICACIÓN ENTRE DIFERENTES
CULTURAS EN EJEMPLO DEL MATERIAL DE LOS TEXTOS DE
GÉNEROS Y ESTILOS DIFERENTES DEL DIALECTO GUINEANO DE
LA LENGUA ESPAÑOLA”**

Yurii Malenchenko

Estudiante del grupo MZmli01-22

Facultad de Filología Románica y Traducción

Especialidad **035. 051 Filología.**

Lenguas y literaturas románicas

**(traducción inclusive), primera lengua –
española**

Tutora académica:

Ph.D en Filología,

Profesora Titular O. Zaltiesnova

Kyiv – 2023

ЗМІСТ РОБОТИ

ВСТУП	6
РОЗДІЛ 1 ЛІНГВОКУЛЬТУРОЛОГІЧНІ ЛАКУНИ	10
1.1. Визначення поняття лакун	10
1.2. Типологізація лакун	16
РОЗДІЛ 2 СЕМАНТИЧНИЙ АНАЛІЗ ГВІНЕЙСЬКОГО ДІАЛЕКТУ ІСПАНСЬКОЇ МОВИ.	22
2.1. Семантичні неологізми в гвінейському діалекті іспанської мови	22
2.1.1. Переривчастість передачі мови	23
2.1.2. Імітація	24
2.1.3. Неясність значення	24
2.1.4. Зменшення етимологічних зв'язків	25
2.1.5. Триєдині – історія, суспільство та мова	25
2.1.6. Характер зміни	26
2.2. Причини семантичних змін	27
2.2.1.Лінгвістичні причини	27
2.2.1.1. Вплив	27
2.2.1.2. Семантичне спустошення	30
2.2.1.3. Перетворення зворотніх дієслів на звичайні дієслова	31
2.2.1.4. Викривлення слова	32
2.2.1.5. Фонетична невизначеність	33
2.2.1.5.1. Нестабільність на рівні голосових звуків	33
2.2.1.5.2. Нестабільність на рівні приголосних звуків	36
2.2.2. Історичні причини	38
2.2.2.1. Соціополітична направленість країни	39
2.2.2.2. Колоніальний імперіалізм	46

2.2.2.3. Технологічний та науковий розвиток	47
2.2.3. Контакт мов	48
2.2.3.1. Вплив туземних мов: семантичне калькування	49
2.2.3.2. Лінгвістичний контакт з французькою мовою	54
2.2.3.3. Лінгвістичний контакт з англійською мовою	63
2.2.4. Потреба у новому слові	69
2.2.5. Двозначність контекстів	72
2.2.6. Соціальні причини	73
2.2.6.1. Психологічний фактор як вид соціальних причин	73
2.2.6.1.1. Табуйовані теми	74
2.2.6.2. Соціокультурний чинник змін змісту	76
РОЗДІЛ 3 ФОРМИ СЕМАНТИЧНИХ ЗМІН	81
3.1. Метафора	81
3.1.1. Антропоморфна метафора	81
3.1.2. Метафора, яка походить від тварин, рослин та неживих об'єктів	84
3.1.3. Формальна метафора	93
3.1.4. Функціональна метафора	94
3.1.5. Метафора від конкретного до абстрактного	95
3.1.6. Синестезичні метафори	97
3.2. Метонімія	98
3.2.1. Метонімія: людина через її головну рису	98
3.2.2. Від абстрактного до конкретного	99
3.2.3. Національність, яка походить від назви міста походження людини	100
3.2.4. Просторові та часові відносини	102
3.2.5. Конкретизація або генералізація номінації	103
3.2.6. Попередній на наступного	106

3.2.7. Об'єкт називається назвою матерії з якої він зроблений	109
3.2.8. Місце називають назвою діяльності, та навпаки	110
3.2.9. Об'єкт називається ім'ям його користувача, та навпаки	111
3.2.10. Знак отримує назву суті свого значення, та навпаки	113
ВИСНОВКИ	117
СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ	119
Список джерел довідкової літератури	119
Список джерел ілюстративного матеріалу	121
ДОДАТКИ	125
РЕЗЮМЕ	127

ВСТУП

Сучасний світ є глобалістичний, з розвиненою торгівлею та політичними відносинами між самими віддаленими куточками на земній кулі. Мова є базовим інструментом для досягнення порозуміння та ведення діалогу. Сьогодні іспанською мовою розмовляють мільйони людей різних расових, релігійних, етнічних та культурних груп. Через таке широке розповсюдження не можливо було уникнути того, щоб іспанська мова не отримала різноманіття особливостей морфологічного, лексико-семантичного, фонетичного та фонологічного характеру за всю історію перебування мови у різних країнах.

На даний час більшість філологічних досліджень іспанської мови за межами Піренейського півострову присвячені Латинській Америці. Це не дивно, так як саме там знаходяться країни, які через свій потенціал представляють іспаномовний світ у політичній, промисловій, науковій, культурній та інших сферах. Але тим не менш, у світі існують й інші іспаномовні регіони та країни, які через свою довгу ізольованість від іншого світу, через свою маленьку територію та через інші причини залишилися поза увагою значних лінгвістичних досліджень.

Важливі історичні події з'єднали долі двох традицій: іспанської європейської та екваторгвінейської. Результат цього контакту можна зараз спостерігати в іспанській мові, державній мові цієї маленької центральноафриканської країни. Письменники, журналісти, політики та звичайні гвінейці зазначають чітку тенденцію лексичних новоутворень, відхиляючи в той самий час (у більшості випадків через незнання) лексеми які вже існують і утворюючи непотрібні синоніми. Від дифузії цих двох світів утворюється широка гамма особливостей, які є дуже цікавими для філологічного дослідження.

Сьогодні Україну та Екваторіальну Гвінею поєдную багато спільного. Перша зустріч Президентів обох країн відбулася в 2004 році, і з цього моменту було реалізовано багато спільних проектів у різних сферах.

Реалізація співробітництва можлива лише при взаєморозумінні, яке досягається за допомогою адекватного та еквівалентного перекладу. Саме в цьому і вбачається **актуальність** цієї роботи.

Гвінейському діалекту іспанської мови присвячено мало досліджень. Більшість досліджень щодо іспанської мови в Екваторіальній Гвінеї концентрують свою увагу на синтаксичних, фонетичних та фонологічних аспектах або просто описують історичні та політичні особливості розвитку гвінейського діалекту іспанської мови з перших контактів з європейцями та до сьогоднішніх днів. В першу чергу це пов'язано з довготривалою ізоляваністю країни від зовнішнього світу, з невеликим розміром країни та її економіки. Науковці, які досліджували гвінейський діалект іспанської: Херман де Гранда, Антоніо Кіліс, Селія Касадо-Фреснійо, М. Кастійо Барріль та Джон М. Ліпскі.

Видається доцільним розглянути перекладацький аспект функціонування гвінейського діалекту іспанської мови. В роботі вперше розглядаються соціокультурні лексичні лакуни, що й відображає **новизну** цього дослідження.

Об'єктом дослідження є функціонування гвінейського діалекту іспанської мови в текстах різних сфер людської діяльності.

Предметом дослідження є засоби відтворення соціокультурних лакун при перекладі текстів різних жанрів.

Метою роботи є опис способів заповнення соціокультурних лакун гвінейського діалекту іспанської мови при перекладі.

Відповідно до мети даного дослідження були поставлені наступні **завдання:**

- визначити підходи щодо визначення поняття “лакуна” та їхньої класифікації;
- визначити особливості функціонування гвінейського діалекту іспанської мови;

- довести відмінність значення та вжитку окремих лексичних одиниць гвінейського діалекту та кастильського варіанту іспанської мови;
- охарактеризувати способи заповнення соціокультурних лакун гвінейського діалекту іспанської мови при перекладі.

Для вирішення поставлених завдань були використані наступні **методи дослідження:**

- метод лінгвістичного аналізу;
- дескриптивний метод, а саме зовнішня інтерпретація – для пояснення соціокультурних лакун у їх тісній прив'язці з немовними явищами (логіко-психологічними, соціологічними, артикуляційно-акустичними).
- описовий метод, в межах якого використовуються наступні прийоми:
 - прийом “слів та речей” – значення слова вивчається у тісному взаємозв'язку з реалією, яку це слово називає та позначає. Значення слів пояснюється через опис реалій, чії властивості ілюструються предметами вжитку даного слова.
 - прийом тематичних груп – на основі певної предметно-тематичної категорії обирається сукупність слів, які підпадають під спеціальне вивчення.
 - прийом лінгвістичної географії – вивчення територіального розповсюдження окремих слів або їх груп, у виявленні діалектних та мовних зон.

Джерела інформації та ілюстративного матеріалу: для дослідження було обрано тексти, що відносяться до різних сфер людської діяльності і представляють різні стилістичні жанри, а саме: розмовні тексти, матеріали з електронних сторінок розроблених гвінейцями (електронна преса, неформальні бесіди, онлайн дебати, чати, форуми, тощо), письмові шкільні доповіді та особисті листи, статті з інформаційних сайтів, літературні твори гвінейських авторів.

Практичне значення. Отримані в роботі результати є певним внеском до загальної теорії перекладу. Їх можна використовувати у викладанні

практичного курсу як усного, так і письмового перекладу у вищій школі. Крім того, отриманий матеріал може бути застосований в практичній діяльності перекладача.

Апробація. Міжнародна науково-практична відеоконференція “*Ad orbem per linguas. До світу через мови*” “Наративи сучасної України у світовій геополітиці”, 18-19 травня 2023 року.

Публікації. Маленченко Ю. С. (2023) Засоби відтворення соціокультурних лакун у міжкультурному спілкуванні на матеріалі текстів різної жанрово-стилістичної характеристики гвінейського варіанту іспанської мови. *Матеріали міжнародної науково-практичної відеоконференції “Ad orbem per linguas. До світу через мови” “Наративи сучасної України у світовій геополітиці”*. К.: Вид. центр КНЛУ. С. 207-209

Структура роботи. Робота складається зі вступу, трьох розділів з висновками до кожного з них, висновків до всієї роботи, списку використаних джерел та резюме.

У Вступі визначаються передумови для даного дослідження, його актуальність, мета та основні завдання, які необхідно вирішити в процесі роботи, визначено об’єкт та предмет дослідження, його наукову новизну та практичне значення, вказано апробацію та публікацію результатів роботи.

У Розділі 1 висвітлюється проблема визначення поняття “лакуни”, наведена їхня класифікація.

У Розділі 2 проведено семантичний аналіз гвінейського діалекту іспанської мови, досліджено причини семантичних змін

У Розділі 3 проаналізовано семантичні та семасіологічні відношення в іспанській лексиці, зупиняючись окремо на таких елементах та словникових одиницях чий семантичний зміст відрізняється в тій чи іншій мірі в іспанській мові Іспанії та Екваторіальної Гвінеї.

РОЗДІЛ 1

ЛІНГВОКУЛЬТУРОЛОГІЧНІ ЛАКУНИ

1.1. Визначення поняття лакун

Під час спілкування коли співрозмовники належать до різних культурних та мовних сфер, виявляться неспівпадіння різного роду у системах контактуючих мов. Це призводить до непорозуміння. За Антиповим, при контакті з іншим культурним середовищем, а саме з іншокультурним текстом реципієнт бачить його через призму своєї культури, що у більшості випадків і призводить до нерозуміння окремих понять іншої культури. [1, с. 84].

Подібні розходження мов та культур за різними критеріями вивчаються когнітивною лінгвістикою, лінгвокультурологією, концептологією, психолінгвістикою, теорією перекладу та іншими лінгвістичними галузями. За Г.Д. Гачевим дані національно-специфічні елементи, які виступають перешкодами у комунікації між різними культурами є – “задирками”, які “задираються в процесі спілкування між людьми з різних культурних та мовних середовищ” [7, с. 82]. Лакуні – це сукупність традиційно дозволених для культури, що вивчається способів інтерпретації понять та процесів вербальної та невербальної поведінки. У сьогоденній лінгвістичній науці дефініція “лакуна” має багато інтерпретацій. Серед різноманітних варіантів інтерпретацій даної дефініції можна виділити два основних підходи – лакуні в її вузькому розумінні, тобто відсутність мовної одиниці в одній із мов, що порівнюються та лакуні в широкому сенсі, тобто які існують не лише на експліцитному (мовному) рівні, але і на імпліцитному рівні. Лакунарність – це невідповідність мов та культур, у результаті якої в одній із мов або культур, що порівнюються відсутнє явище характерне для іншої мови або культури, що в свою чергу ускладнює розуміння між співрозмовниками, які відносяться до різних мовних та культурних спільнот.

Таким чином, в широкому сенсі під лакуною можна розуміти відсутність в одній мові деякої особливості, притаманної для іншої мови або

культури, а саме: слова, фразеологізму, конотації, компонента значення, граматичної форми, синтаксичної конструкції, відсутність концепту або його культурно обумовленого варіанту, відсутність фонових знань, прецедентних феноменів або їх інокультурна актуалізація, тощо. Тобто, якщо робити підсумок, то під лакунарністю розуміється увесь комплекс різниць, який перешкоджає правильному розумінню між різними мовами та культурами. Через це дефініція “лакуна” відкриває широке коло явищ культурологічного, історичного, національно-культурного, психологічного та ментального характеру. Проблематика виникнення та існування лакун тісно пов’язана з питанням універсального та специфічного у мовах. Деякі з лінгвістів вважають, що існування лакун обумовлене тим, що деякі феномени мови та культури, які є універсальними (на лінгвістичному та культурному рівні), в той самий час не представлені в окремих культурах і мовах, і через це вони є лакунізованими для даних культур. Антипов вважає, що ознаками лакун є: “незрозумілість, незвичність (екзотичність), чужість (незнайомість), помилковість або неточність” [1, с. 183]. “Лакуни – це дещо “непросте”, “не необхідне”, “дивне”, “несподіване” [1, с. 149]. Лакуни визначаються як прогнозовані та досить часто заплановані утворення. Є сукупність критеріїв таких потенційних конструкцій, базуючись на яких можна, можна їх визначити як мовну одиницю, хоча вони не є реально існуючими одиницями даної мови [1, с. 68]. Як вважає Ю.А. Сорокін, “основною властивістю лакун є їх амбівалентність: вони, з одного боку, атрактивні – як усе що оцінюється у якості незрозумілого, дивного чи екзотичного, помилкового (звичайно, що така оцінка вимагає від реципієнта відповідної рефлексивно-культурологічної досвідченості) а з іншого боку, деструктивні, бо вони є причинами непорозуміння” [19, с. 4]. У межах досліджень, присвячених проблемі лакунарності, основний акцент робиться на описі лексичних пластів мов, що порівнюються, відмінностей граматичного рівня та особливостей поведінкового характеру. Лексико-фразеологічний склад мов описується з позиції культурологічної лакунарності. Лакуни інших рівнів опинилися поза

фокусом вивчення. До того ж, мовні та культурологічні лакуни розглядалися без урахування взаємодії мови та культури. Водночас поняття “лакуна”, яке спочатку означало лише відсутність в одній із мов, що порівнюються лексичної одиниці [1], пізніше стало використовуватися для позначення цілого комплексу явищ, які характеризують лінгвокультурну спільноту з точки зору національної специфіки (вербального та невербального спілкування). Питання про взаємозв’язок понятійних лакун з лексичними лакунами завжди розглядалося через призму співвідношення лакун та концептосфери народу [23, с. 51]. Деякі відмінності понятійної сегментації світу у різних культурах демонструють безперечний зв’язок лакун з відсутністю відповідного поняття у культурі даного народу. Але “категоризація дійсності мовою може мати місце до тих пір, доки не заважає адекватній діяльності людини у світі. Мова дійсно схожа на “рамку” для “картини світу”; але якщо картина світу не влізла у рамку, то міняють рамку, а не картину”. А це значить, що поняття не ототожнюється лише з лексичною одиницею.

Визначення лакунарності, так само як і критерії для типології лакун, базується на різних підходах до їх вивчення. Як вважає В.Л. Муравйов, лакуни треба досліджувати не лише у синхронному плані, але й з точки зору хронологічного розвитку, оскільки лакуни “зовсім не з’являються раз і назавжди установленою категорією, але еволюціонують разом з розвитком лексики мови та її побутових понять” [17, с. 23]. Серед синхронних лакун найбільш дослідженими є міжмовні (інтермовні) лакуни [20]. [23] І.А. Стернін та Г.В. Бикова, під час розробки питання взаємовідносин лакун та концептосфери окремого народу, також виділяють два основні види лакун: “внутрішньомовні (відсутність слова у мові, яке виявляється на фоні семантично близьких слів всередині тієї чи іншої лексичної парадигми) та міжмовні лакуни (відсутність одиниці в одній з мов при наявності такого в іншій мові)” [23, с. 55]. Понятійні лакуни розглядаються авторами на двох рівнях – на внутрішньомовному рівні та на міжмовному рівні. Під

інтрамовними лакунами слід розуміти конструкти, які ще реально не присутні у мові, але потенційно готові до реалізації в мові. Інтрамовні лакуни виокремлюють на основі співвіднесення матеріально виражених слів/форм слів зі словами/формами слів, які не мають матеріального вираження у мові, але які мають мовну спроможність. Матеріальне вираження структури є фоном, на тлі якого проявляється матеріальна відсутність слова/форми слова. В будь-якій мові існує велика кількість внутрішньомовних лакун, тобто “пустих”, незаповнених місць у лексико-фразеологічній системі мові, хоча близькі по значенню лексеми можуть бути присутні. Але така відсутність одиниці у системі мові свідчить, на думку авторів, не про відсутність концепту, а про відсутність у комунікативній потребі у його вираженні [23, с. 63]. Низка лінгвістів інтерпретує дефініцію “лакуна” у широкому сенсі не лише по відношенню до відсутності у словниковому запасі однієї мови будь-якої одиниці (яка при цьому присутня в іншій мові), але й у випадках іншого виду неспівпадінь у мовах/культурах, що порівнюються. Лакуни, які розуміються у загальному сенсі, “характеризують специфіку реалій, процесів, станів, які суперечать узуальному досвіду носія тієї чи іншої мови і культури. Лакуни допомагають знайти відмінності на мовному, понятійному та емотивному рівнях” [6, с. 35-36]. Тобто, якщо розглядати це питання у широкому сенсі, то лакуна маркірує національну специфіку різних культурних просторів та їх носіїв, у вузькому ж сенсі – означає відсутність еквівалентної лексичної одиниці в мові реципієнта. Ю.А. Степанов розділяє лакуни на абсолютні та відносні, якщо “слово чи словоформа, які існують в національній мові, використовуються дуже рідко” у порівнянні з іншою мовою, то таку лакуну можна вважати відносною” [20, с. 120-121].

В.Л. Муравйов вважає, що лакуни є абсолютними “якщо їх еквіваленти в іншій мові не можуть бути передані за допомогою одного слова, а лише за допомогою словосполучення”, в той час як відносними лакунами він вважає ті, які вживаються у мові досить рідко та при особливих обставинах [17, с. 31]. В.І. Жельвіс відносить до абсолютних такі, “що в одних мовах,

позначаються “як окремоті”, а в інших мовах не знаходять суспільно закріплених виражень” [10, с. 136]. Більш широке тлумачення поняття “лакуна” пов’язане з виокремленням різних категорій лакун. Наприклад, В.А. Муравйов окрім абсолютних та відносних лакун виділяє ще векторні, стилістичні, етнографічні, асоціативні та кінесичні лакуни. На думку автора, асоціативні лакуни входять до групи етнографічних лакун та обумовлені відсутністю у носіїв однієї з культур, що порівнюються характерних для носіїв іншої культури лінгвоетнографічних асоціацій, які викликані різними соціокультурними факторами. Кінесичні лакуни з’явилися як результат специфіки жестів та міміки, які використовуються у різних культурах [17, с. 38]. Ю.А. Сорокін у своїй праці “Метод встановлення лакун як один із способів виявлення специфіки локальних культур”, пише, що ідентифікування кінесичних лакун має дуже важливе значення, тому що може призвести не лише до непорозуміння того чи іншого фрагменту тексту, але й спровокувати неадекватну поведінку під час міжкультурного спілкування. Автор, у своїй роботі, використовує поняття “лакунарна напруга”, яка може відбуватися не лише під час ознайомленням з художніми текстами, але при повсякденному (рутинному) спілкуванні як вербальному так і невербальному [18, с. 5-8]. Також він використовує термін “лакунарна наднапруга”, що спричиняє етнічні конфлікти [18], тому що текст як субститут іномовної культури може спровокувати нерозуміння через відмінності структурно-типологічного характеру, притаманні мові певної лінгвокультурної спільноти. Синтагмами нерозуміння лакун можуть бути деякі фрагменти тексту або увесь текст. Лакуни також можуть зустрічатися у текстах, які належать до однієї лінгвокультурної спільноти [18, с. 120-136]. Текстові лакуни можна розділити на алюзії та гру слів [18]. Тобто, лакуною вважається деяка сукупність текстів, яка має необхідність у внутрішньотекстовій та позатекстовій інтерпретації. Як вважає Ю.А. Сорокін, “художню літературу можна розглядати як сукупність збігів та розбіжностей (лакун), які необхідно інтерпретувати та, які є способом

існування змісту (які реалізуються через уявлення), що традиційно функціонують у тій чи іншій локальній культурі” [18, с. 123]. Сукупність усього, що в іншокультурному тексті вимагає інтерпретації – є сигналом того, що у тексті присутні національно-специфічні елементи культури, в межах якої створювався текст. Ю.С. Степанов вводить поняття конфронтативних та контрактивних лакун. Необхідність поняття конфронтативних лакун він пояснює дрейфом різних культур [20, с. 23]. Ці лакуни присутні на вербальному та невербальному рівнях поведінки тих чи інших семіотичних систем. Конфронтативні лакуни на вербальному рівні “важко розпізнаються та можуть існувати як деяка латентна інформація, наявність якої не зафіксована дослідниками” [20, с. 26]. Виникнення контрактивних лакун зумовлене зрушеннями в межах однієї й тієї ж культури. “Ці зрушення можуть бути пов’язані як з перебудовою репертуару соціальних ролей, так і з накопиченням або стагнацією вербального або невербального досвіду, або з амнезією чи реанімацією діахронічних чи синхронічних елементів мови та культури” [20, с. 23]. Безсумнівним є факт, що різниця між мовами та культурами, що знаходяться в контакті, є набагато більша, і виходить за межі розходжень лексичного складу та граматичного строю мови. “Є доцільним та методологічно виправданим використання поняття “лакуна” не лише при порівнянні мов, але і при порівнянні деяких інших аспектів культури. З одного боку, таке розширення сфери використання поняття “лакуна” базується на положенні про тісний взаємозв’язок мови та культури; з іншого боку, виявлення разом з мовними лінгвокультурологічних та культурологічних лакун може, очевидно, сприяти встановленню деяких конкретних форм кореляції мови та культури” [1, с. 91]. Оскільки лакуни утворюються на різних рівнях вербальної поведінки – на мовному та парамовному, то їх виявлення можливе лише “методом типологічного співставлення двох мов або парамов між собою, або методом співставлення деяких мов або парамов з мовою еталоном (парамовою еталоном), яка виступає як мова-інваріант (парамова-інваріант) по

відношенню до цих мов-варіантів (парамов-варіантів)” [19, с. 123]. Загальновідомим є той факт, що існування лакун обумовлене відмінностями у “базових елементах національної специфіки лінгвокультурної спільноти” [1, с. 120] або когнітивних базах. Але такі неспівпадіння можуть бути повними або частковими. Через це доцільно розрізняти абсолютні лакуни – елементи мов та культури, які існують в одній лінгвокультурній традиції, та які мають конвенційно закріплені вираження, та повністю відсутні в іншій. Відносними лакунами прийнято вважати випадки, коли схожі поняття мають інше осмислення та тлумачення, та як наслідок, по-різному виражаються у відповідних мовах. Лакуни часто поділяють на лінгвістичні та екстралінгвістичні або культурологічні. Проміжне положення займають лінгвокультурологічні лакуни. Як було зазначено вище, лакуни, які виявляються при порівнянні мов або при внутрішньомовному порівнянні, називаються мовними або лінгвістичними. Різномовні розходження між реальними та потенційними одиницями у мовах, що порівнюються називаються міжмовними (лінгвістичними) лакунами, а в середині однієї мови – внутрішньомовними (лінгвістичними) лакунами. Культурологічні лакуни позначають неспівпадіння на культурному рівні, які як правило, проявляються у процесі міжкультурної комунікації. Лінгвокультурологічні лакуни проявляються під час порівняння глибинних репрезентацій етнокультурних проявів. Лакуни культурної сфери є різновидом когнітивних лакун, які охоплюють досить широкий та різноманітний пласт знань. Навіть до цього часу не існує єдиної думки щодо складу лакун культурного фонду. Лакуни фонових знань частково пов’язують лише з етнокультурною лексикою та національним ономастиконом. Вважається, що лакунарність культурного фонду детермінується своєрідністю історичних та культурологічних особливостей деякої лінгвокультурної спільноти, охоплює знання та незнання історичної, соціокультурної, літературної спадщини народу та її мови.

1.2. Типологізація лакун

Лакунарність культурного фонду передбачає або повну відсутність комплексу знань, уявлень та асоціацій, які пов'язані з іншокультурним текстом (як вважає Ю.Н. Караулов), або ж широкий спектр розходжень, який є результатом формування національно обумовленого мінімізованого уявлення про якийсь іншокультурний феномен. Тоді абсолютно лакуною культурного фонду вважається повна відсутність у когнітивному просторі носіїв однієї з мов або культур, що порівнюються, знань про будь-яке іншокультурне явище, а відносно лакуною вважається національний варіант такого уявлення. Концепти як основні елементи когнітивної бази можуть вважатися абсолютно або відносно лакунарними. Абсолютно концептуальними лакунами можуть вважатися лише національно-специфічні концепти, які повністю відсутні в іншокультурній концептосфері: “Виступаючи у якості базових, опорних елементів мови, концепти поєднують представників однієї лінгвокультури, забезпечуючи базу для взаєморозуміння між ними через “згустки змісту”, у яких відтворюється дух народу”[14, с. 133-134]. До відносно концептуальних лакун відносяться універсальні та запозиченні концепти [14; 11], які характеризуються національно-культурними особливостями об'єктивації. Через цей факт є некоректним говорити про еквівалентність/часткову еквівалентність концептів різних культур [3, с. 15-16]. І.А. Стернін вважає, що існують концепти, які не виражені окремими лексичними одиницями, але які представляють собою когнітивні категорії. Це твердження дозволяє виділити номіновані та неноміновані концепти. Водночас наявність невербалізованих концептів не свідчить про їх відсутність у національній свідомості носіїв мови, а скоріше свідчить про комунікативну нерелевантність [21, с. 30]. Автор обґрунтовує необхідність існування мотивованих лакун (що спровоковане відсутністю предмета чи явища) та невмотивованих лакун, які пов'язані з відсутністю предмету чи явища. Таким чином, “національна специфіка мислення походить не від мови, а від реальної дійсності, мова ж не

лише відображає її у своїй семантиці, але й визиває ті відмінності, які є комунікативно релевантними для народу з тих чи інших причин, лексична лакунарність не впливає на формування національної специфіки мислення” [21, с. 30]. Під рутинними лакунами розуміється неспівпадання фреймів, сценаріїв, та ситуацій, які пов’язані з універсальними або імпортованими концептами. Класифікаційна багатоманітність та основний критерій залежить від ракурсу бачення цього явища. З. Д. Попова зазначає, що “семантичні простори різних мов можуть суттєво відрізнятись один від одного і по складу концептів, і по принципам структурної організації”. Порівняння семантичних просторів різних мов дозволяє побачити не лише загальнолюдське, унікальне, але й виявити специфічне, національне, групове та індивідуальне у побудові концептів та семем, що виокремлюються як деякої сукупності ознак, які їх структурують. Е.А. Ейнулаєва запропонувала свою класифікацію лакун, яка ґрунтується на багаторівневій структурі мовної особистості по Караулову. Виокремлюють наступні види лакун:

- 1) вербальні – це фонетичні, лексичні, фразеологічні, граматичні, стилістичні;
- 2) когнітивні – перцептивні, етнографічні, культурного фонду, рутині, концептуальні, релігійні;
- 3) мотиваційні (менталітетні) – психологічні, естетичні, поведінкові, “карнавальні”, морально-оцінювальні;
- 4) емоційні – якісні та кількісні;
- 5) моторико-артикуляційні – мімічні та жестикуляційні.

Слід зазначити, що низка критеріїв даної класифікації викликають заперечення. Ми зупинились лише на різновидах лакун, які є значущими для нашого дослідження, а саме лакунах культурного роду – мовних лакунах (реаліях, безеквівалентній лексиці), когнітивних лакунах – концептах, архетипах, прототипах, прецедентних феноменах, асоціативних лакунах, лакунах-символах, та текстових лакунах/інтертекстових лакунах. Ю.А. Сорокін та І.Ю. Марковіна поділяють лакуни на культурологічні та

лінгвістичні. До культурологічних вони відносять: етнографічні (відсутність реалій); асоціативні (відсутність асоціацій на будь яке власне ім'я); інтеркультурні лакуни (неспівпадання кольорової символіки); діяльнісно-комунікативні, які відображають специфіку різних видів діяльності, характерних для того чи іншого етносу (загадки, жести); лакуни, що належать до культурного простору (ландшафту); емотивні – поява знаків оклику та трьох крапок у тексті перекладу для висловлення емоцій, хоча ці знаки відсутні у тексті оригіналу [19].

Колектив авторів на чолі з Антиповим [1, с. 120] виділяє наступні категорії лакун:

1. Абсолютні та відносні мовні лакуни (лексичні, стилістичні та граматичні).

2. Культурологічні, тобто: суб'єктні (національно-психологічні), діяльнісно-комунікативні (ментальні та поведінкові, у тому числі кінесичні) лакуни та лакуни культурного простору (перцептивні, етнографічні, культурного фонду). Дані лакуни поділяються на інтермовні та інтеркультурні, конфронтативні, імпліцитні та експліцитні.

3. Текстові лакуни. При порівнянні двох мов лакуни можуть мати різну ступінь глибини. Сильні, глибокі лакуни мають інтеркультурний, конфронтативний характер, тобто виділяються при зіставленні. До таких лакун належать лакуни культурної символіки.

І.А. Голованова [8] виділяє 4 рівня міжкультурних розходжень:

- мовний рівень – безеквівалентна лексика, конотативні слова, фразеологія, порівняння;
- змістовний рівень – когнітивні розходження, тобто сума знань та асоціацій, система цінностей, розходження поглядів, уявлень, упереджень, інтересів, стереотипів поведінки, рис національного характеру, гумору, тощо;
- паралінгвістичний рівень – знання про специфіку жестів;
- риторичний рівень – володіння основними засобами аргументації, знання правил публічного спілкування.

О.А. Леонтович класифікує явища, що порушують процес комунікації та поділяє їх на “фізіологічні, мовні, поведінкові, психологічні та культурологічні”. До останніх відносяться:

- різниця менталітетів та національних характерів;
- розходження у мовних картинах світу, включаючи сприйняття часу та простору;
- комунікативна асиметрія;
- дія культурних стереотипів;
- різниця у ціннісних орієнтирах;
- неспівпадання культуромовних норм;
- розходження у пресупозиціях та фонових знаннях;
- культурно-специфічні відмінності у конотаціях специфічних для певних мовних одиниць;
- неоднакове сприйняття гумору;
- різниця у комунікативних стратегіях;
- “специфічні форми та засоби невербальної комунікації, які використовуються у різних культурах” [14, с. 279-280].

У процесі міжкультурної комунікації носії лінгвокультур лакунізовані по відношенню один до одного. Лакуни різних рівнів не існують ізольовано, вони утворюють єдину горизонтальну структуру, складаючи багатовимірне утворення, яке пов’язує різні види лакун у реальній комунікації. Тому основною причиною невдач у міжкультурній комунікації є неспівпадіння ключових елементів когнітивних баз представників лінгвокультурних спільнот, тобто когнітивна лакунарність, яка містить у собі перераховані вище явища, оскільки центральною у когнітивному підході до мови, є категорія знання, а “мова служить основним засобом “фіксації”, зберігання, перероблення та передачі знання, виступає у якості своєрідної системи різноманітних “упаковок” знання. Таким чином, на перший план висувається питання про види знання та способи їх мовного відображення” [4, с. 89].

Висновки до Розділу 1

Синтезуючи різні підходи до розуміння лакун, можна зробити висновок, що ці базові елементи національної специфіки лінгвокультурної спільноти є когнітивними структурами або моделями, що представлені в іншомовному тексті або актуалізовані у безпосередньому міжкультурному спілкуванні.

Під лакунарністю розуміється неспівпадання між мовами та культурами, що порівнюються, наслідком чого є відсутність в одній із мов або культур тих явищ, які є характерними для іншої культури або мови, що в свою чергу ускладнює порозуміння між співрозмовниками, що є представниками різних лінгвокультурних спільнот. В більш широкому сенсі лакуна маркує національну специфіку різних культурних просторів та їх носіїв, лакуна у більш вузькому сенсі означає відсутність еквівалентної лексичної одиниці у мові реципієнта. Лінгвокультурологічні лакуни виявляються при порівнянні внутрішніх репрезентацій етнокультурних проявів. Лакунарність культурного фону передбачає часткову або повну відсутність комплексу знань, уявлень та асоціацій, пов'язаних з іншокультурним текстом.

Типологізація лакун здійснюється на різних основах. Виділяють інтрамовні та інтермовні; абсолютні та відносні; конфронтативні та контрастивні; лінгвістичні, культурологічні та лінгвокультурологічні; вербальні, когнітивні, мотиваційні (ментальні), емоційні, моторико-артикуляційні; мовні (лексичні, стилістичні та граматичні); текстові; векторні, стилістичні, асоціативні, етнографічні та кінесичні; експліцитні та імпліцитні лакуни.

РОЗДІЛ 2

СЕМАНТИЧНИЙ АНАЛІЗ ГВІНЕЙСЬКОГО ДІАЛЕКТУ ІСПАНСЬКОЇ МОВИ.

2.1. Семантичні неологізми в гвінейському діалекті іспанської мови

Екваторіальна Гвінея це маленька країна розташована у центрі Гвінейської Затоки, у самому центрі чорної Африки (центральноафриканський регіон). Можна зустріти різні дані щодо кількості населення, перепис населення перед виборами президента у 2016 році показав, що населення яке має право голосу складає приблизно 700.000. Тобто загальна кількість населення не перевищує один мільйон. Більша частина населення належить до етнії фанг, мова якої належить до мовної сім'ї банту. Територія цієї маленької республіки ділиться на дві частини: континентальну частину та острівна частину. Континентальна частина має найбільше місто — Бату, як її називають гвінейці, економічна столиця країни. Острівна частина країни складається з п'яти островів. На найбільшому з цих островів — Біоко, розташована столиця країни Малабо. Республіка Екваторіальна Гвінея це єдина колишня колонія Королівства Іспанія у чорній Африці.

“В Гвінеї є сім корінних мов: бубі, фанг, бенга, комбе, басеке, баленге, буджеба; одна креольська мова з елементами португальської мови — фадамбо, піджин англійської мови (пічі або пічінгліш) та іспанська мова як франка ленгуа”[33, с. 27]. До цих мов слів також додати французьку мову, яка починаючи з 1998 року була проголошена другою державною мовою Президентом Обіангом Нгема Мбасого для того, щоб мати змогу інтегруватися у франкомовні організації (у першу чергу в СЕМАС — валютне та економічне товариство країн центральної Африки) та співпрацювати з країнами сусідами більшість з яких франкомовна. Очевидно, що у таких умовах, мова Сервантеса не могла залишитися чистою та не

зазнати змін спричинених навколишнім оточенням. Екваторіальна Гвінея “не є ані монологічною територією, ані білінгвістичною, вона є, як ми мали можливість бачити раніше, сплавом багатьох мов, де іспанська мова для всіх є нерідною” [33, с. 35].

Іспанська мова в іспаномовній центральнопівденноафриканській країні змінилася і набула місцевих африканських рис, особливо в семасіологічному плані, як наслідок зміни значення, набування протилежного змісту та іронічної інтерпретації, які час від часу з'являються за результатами контактів гвінейців з іспаномовним оточенням іншого походження (найчастіше іспанцями).

Слід зазначити, що небагато дослідників досліджували саме гвінейський діалект іспанської мови, і у цій невеликій групі спеціалістів ніхто не вивчав глибинно тему семантичних змін. У більшості робіт вивчалася історія іспанської мови в Екваторіальній Гвінеї або фонетичні та фонологічні аспекти (Антоніо Кіліс та Селія Касадо-Фреснійо) та інші, які у загальному плані робили описове вивчення гвінейського діалекту іспанської мови (Херман де Гранда, Кастійо Барріль).

Видається доцільним приділити увагу вивченню умов та факторів, пов'язаних із обставинами різного роду, такими як вплив історичних подій на мову та суспільство, які можуть сприяти і як наслідок бути причинами змін семантичних значень лексем, конкретизації чи генералізації семантичного змісту іспанського слова, яка відбулася та використовується в Екваторіальній Гвінеї, а також класифікувати ці зміни і пояснити природу елементів, які в них задіяні.

2.1.1. Переривчастість передачі мови

Як вважає Антуан Мес, першою необхідною умовою для лінгвістичної зміни є переривчастість передачі мови [31, с. 236]. Французький вчений для ілюстрації своєї думки наводить той факт, що дитини, навчаючись говорити, не отримують мову вже у готовому вигляді, а надає словам окремий

зміст, який відрізняється від змісту, який надають цим же словам дорослі люди. Доказом цього може виступати, наприклад, додавання до мовних словників, значення слів – сприйняття цього слова дитиною.

Цю теорію можна використовувати стосовно Екваторіальної Гвінеї, для більшості громадян якої іспанська мова не є рідною. Існуючий вже лінгвістичний досвід у гвінейців, які вивчають іспанську мову, не може не впливати на різні аспекти мови, що засвоюється.

Крім вищезазначеної теоретичної переривчастості можемо додати ще одну: історичну. Історичний відрізок часу між 1968 та 1979 припадає в Гвінеї на правління Президента-диктатора Масіаса Нгема Бійого, який деякі автори називають “темні одинадцять років”. “Темними” ці роки були не лише для населення, яке під час правління цього Президента скоротилося на третину, але й для іспанської мови та культури в Гвінеї. За ініціативою Президента була повна відмова від усього європейського: починаючи від імен людей до топонімів. Столицю країни місто Санта Ісабель перейменували на місто Малабо (Малабо – останній король етнії бубі, саме бубі є єдиними корінними жителями острова Біоко), місто Сан Карлос перейменували у Люба. Вороже ставлення було і до колоніальної мови – іспанської. Іспанська мова була замінена на мову фанг (мовна сім’я банту), яка є рідною мовою для більшості населення країни та є рідною для правлячої верхівки країни. Одинадцять років повного розриву з іспанською мовою, не могли не залишити свого відображення у сьогоденному гвінейському діалекту іспанської мови.

2.1.2. Імітація

Інший визначальний фактор становлення та закріплення семантичних змін – це імітація рідної мови у різних груп. Імітація тут розуміється як по відношенню до різних соціальних груп, професійних груп того ж самого суспільства з тією самою мовою, так і до сусідніх або дальніх груп з якими підтримується контакт. В Екваторіальній Гвінеї можна спостерігати обидва випадки, які ми розглянемо пізніше.

2.1.3. Неясність значення

Абстрактні слова, з широким семантичним значенням, можуть бути змінені будь-яким чином. Такі слова часто піддаються полісемії, так одне і те саме слово може отримувати різні значення залежно від різної професійної або соціальної групи людей, які його інтерпретують. “Одне слово може набути одного нового значення, або двадцять нових значень, зберігаючи при цьому своє оригінальне значення. Набуття деяких з таких нових значень мають випадковий характер, і можуть тривати короткий проміжок часу. Можливо навіть вживання одного такого значення лише одним автором, або лише в одному контексті” [37, с. 220]. Іспанська мова гвінейського діалекту не розвивається таким чином.

2.1.4. Зменшення етимологічних зв'язків

Навіть якщо інколи буває важко встановити етимологію окремих слів, все одно всі слова мають своє походження. Іншими словами, кожне слово має свого прабатька – етимон. Але проблема полягає в тому, що з плином сторіч та поколінь людей етимологічні зв'язки зменшуються, таким чином інколи певним словам надається значення, яке повністю втрачає зв'язок зі своїм етимологічним походженням. “Звільнена від своїх морфологічних пут, таке слово може змінюватися в будь-якому напрямку” [36, с. 327]. Це є одними із вирішальних та необхідних факторів для змінення значення слів. Ці фактори слід брати до уваги, аналізуючи різні випадки. Всі ці фактори є важливими загалом та в Екваторіальній Гвінеї в особливості.

2.1.5. Триєдині – історія, суспільство та мова

Мова, яка існує багато часу, не може не відображати різноманітних слідів історичного, культурного та інших аспектів свідком яких вона стає протягом свого існування. Іспанська мова в центральній Африці, як і інші європейські мови, наприклад англійська або французька, набула своїх певних характерних рис, що робить її особливо цікавою для вивчення. Мануель

Альбар зазначає, що “мова під час процесу зміни, яка відбувається через контакт з новою реальністю, проходить через три етапи адаптації, прийняття та творення” [30, с. 392].

Так дослідження мови або слів може указати на певні факти з історії, традицій певного народу або етнії. Метафори, наприклад, це найважливіший механізмом за допомогою якого виражаються ідеї іншим чином на мовах світу. Тобто, дуже часто, семантична зміна є соціально детермінованою, і тому не випадково більшість дослідників у цій царині приходять до схожих висновків про те, що лінгвістичні, соціальні та історичні аспекти є першочерговими для семантичних змін.

2.1.6. Характер зміни

Враховуючи наведені вище факти, вважається важливим замислитись над характером семантичних змін. Вочевидь що першим кроком в укріпленні зміни будь-якого типу є інновація. Дана інновація має свій корінь у індивідуальній або колективній дії, тобто, всередині однієї групи яка включена в більш широку спільноту. Така інновація може належати політику, журналісту, відомому письменнику, соціальному класу (за професійною або іншою ознакою), тощо. Дарместерер зазначає, що “людина, яка починає розмовляти, або письменник, який починає писати може створити нову фразу, слово або метафору. Ця фраза починає подобатися певному колу людей, вони її повторюють потрохи, і так ця фраза становиться модною” [26, с. 114]. Так колись сказана нова фраза відомою людиною може бути повторена і потроху стати повноцінно вживаною серед усіх. Тобто фраза, що вживається в перший раз, її закріплення у суспільному вжитку має прямий зв'язок із психологічними особливостями усього суспільства яке й вирішить чи має ця фраза “право на життя” чи ні. Тож другим етапом характеру зміни є пропагування зміни в колективній мові. Цей процес є відносно повільним та поступовим. Деякі інновації привертають увагу слухачів через свої експресивні якості, свої емоційні та почуттєві якості, чи

просто через їхній гумор. Отже, першим кроком у характері зміни є інновація як індивідуальна дія, яка залежно від того як її приймуть у суспільстві може розповсюдитись і перейти на колективний рівень. На завершення, семантична заміна закріплюється у сфері літератури та в типовому мовленні, як наприклад деякі метафори та метонімії які входять до словника.

2.2. Причини семантичних змін

Багато дослідників вивчали, які саме фактори виступають причинами лінгвістичної заміни загалом та семантичної зміни зокрема. Конкретно йдеться про момент, дату та соціальне оточення у якому відбулася така семантична зміна. Попри цілий ряд причин, які можуть впливати на таку зміну, більшість теоретиків у цьому питанні співпадають, визнаючи три з них, які вважаються фундаментальними, оскільки вони є найпоширенішими, а саме: причини повністю лінгвістичні, соціальні причини та історичні причини. У деяких випадках досить складно визначити, яка з трьох причини має більший вплив на конкретну зміну, беручи до уваги, що: “три процеси є повністю різними і не мають насправді нічого спільного між собою окрім результату. У науковому вченні їх треба розглядати окремо один від одного” [31, с. 239]. Якщо ж навіть детальний та уважний аналіз не допомагає визначити головну з причин, через їх рівнозначність, то можна звернутись до більшого числа причин, таких як: рівнозначність контекстів, іноземний вплив через контакт мов, потреба нового слова – яка об’єднує три попередні причини. Також слід пам’ятати про психологічні причини, які впливають у більшості метафоричних та синонімічних асоціацій.

2.2.1. Лінгвістичні причини

Аналіз деяких випадків семантичної зміни виявляє, що значення слова може мінятися через вплив контекстуального оточення, тобто через постійний контакт з певними словами або морфемами разом з якими формується семантична одиниця, з незалежним значенням, які мали окремо відповідні елементи. Деякі дослідники називають такий феномен – впливом.

2.2.1.1. Вплив

У своїй основній роботі опублікованій в 1950 році Арсен Дарместетер зазначає, що “коли граматичне вживання об’єднується у звичні вирази термінів, які ми вже звикли бачити разом, то іноді в такому випадку відбувається зараження” [26, с. 124]. Деякі слова через своє вживання або через звичку отримують (або передають) весь семантичний зміст або його частину від інших слів на яких вони часто базуються для більш чіткої передачі семантичного змісту. Можна спостерігати такі випадки у гвінейському діалекті іспанської мови, в особливості у випадку з деякими прислівниками та прислівниковими зворотами, через їх постійний контакт з негативною часткою “но”, які почали використовуватися з абсолютно негативним значенням:

<p>Todavía: no <i>Todavía voy a tener otro hijo ahora.</i> (Усний доповідач 1) <i>Le esperamos durante más de una hora, pero todavía llegó hasta que nos marchamos.</i> (Усний доповідач 3)</p> <p>Hasta ahora: no, todavía no <i>Hasta ahora hay vuelos regulares entre ambas partes del país, porque la mayoría de la gente viaja en barco.</i> (Усний доповідач 4)</p> <p>–¿Ha llegado el profesor? – Hasta ahora”. (Усний доповідач 6)</p>	<p>Поки що: ні (не) Поки що я не (не) буду заводити іншу дитину. Ми чекали на нього більше години, але він поки що (не) прийшов і ми пішли.</p> <p>До цих пір: ні, поки що ні До цих пір (поки що не) існує регулярних авіарейсів між обома регіонами країни, тому що більшість людей подорожує кароблем.</p> <p>-Виколадач вже прийшов? – До цих пір (ні).</p>
---	---

Як можна побачити, дані фрази треба розуміти наступним чином:

<i>No voy a tener otro hijo ahora;</i>	Я не буду народжувати іншу дитину зараз;
<i>No hay vuelos regulares entre ambas partes del país. (Усний доповідач 4)</i>	Не має регулярних авіарейсів між двома регіонами країни.

Такий вплив відбувається через наступні причини:

(a) конструкції типу:

<i>Todavía no voy a tener otro hijo;</i> (Усний доповідач 1)	Поки що не буду заводити ще одну дитину;
<i>Hasta ahora no hay vuelos regulares entre ambas partes del país [...].(Усний доповідач 4)</i>	Поки що немає регулярних рейсів між обома регіонами країни...

(b) та також відповіді наступного типу:

– ¿Has comido? – <i>Todavía no he comido</i>	– ¿Ти вже пообідав? – Поки що не обідав
– ¿Ha llegado el profesor? – <i>Hasta ahora no ha llegado el profesor. (Усний доповідач 6)</i>	– ¿Викладач вже прийшов? – Поки що викладач не прийшов

Hasta aquí: no, todavía no	До цього часу/міся: ні, поки що ні
-----------------------------------	---

З прислівниковим зворотом “**hasta aquí**” відбувається те саме, що і з вищенаведеним “**hasta ahora**”. У цьому конкретному випадку, мова йде про метонімічне перетворення з поняття часу до поняття простору, що перетворює обидва звороти в синоніми як наведено у:

<i>Hasta aquí, no he suspendido –</i>	До цього часу, я не завалив
---------------------------------------	------------------------------------

<i>hasta ahora, no he suspendido</i> [85, с. 260].	іспит – поки що , я не завалив іспит
--	---

Можна також виділити ще один вид схожого впливу, в якому ключову роль виконує та ж сама негативна частинка “no”, але результат такого впливу є дещо відмінний від попередніх прикладів. Мова йде про прислівник “**casi**”, який у Гвінеї можна перекласти як “poco, menos de” та прикметник “**tanto**”, який у Гвінеї можна перекласти як “tan grande” або “muuy grande”. Трапляються випадки, коли гвінейці інтерпретують обидва ці слова як “мало” та “багато” відповідно, тоді коли ці слова у контексті стоять з частинкою “no”.

Casi: poco, un poco	Майже: трішки, ледь-ледь
– <i>¿Te gusta la piña?</i> – <i>Casi no – un poco, muuy poco</i> [85, с. 260].	– Тобі подобається ананас? – Майже ні – трішки, ледь-ледь.
– <i>¿Suele faltar el profesor?</i> – <i>No tanto – mucho</i> [85, с. 260].	– Часто викладач є відсутнім? – Не на стільки – не часто.

2.2.1.2. Семантичне спустошення

Один із впливів семантичних змін лінгвістичного походження в гвінейському діалекті іспанської мови — це перетворення деяких слів з конкретним або чітким змістом в прості граматичні аксесуари та елементи конструкцій фраз. Антоніо Кіліс стверджує, та наводить приклади того, що прислівники “прислівники **ya** та **casi** використовуються часто у фразах де вони не є необхідними, і відповідно там, де вони не виражають ні значення часу ні значення кількості: *hoy ya me han robado el libro; [...] ¿cuántos hermanos sois? Casi ocho*” [85, с. 260].

<i>En este grave accidente, murieron casi cinco personas en el acto</i> [73].	У цього жахливому ДТП загинули на місці майже п'ятеро людей.
---	---

Іменник “**par**” представляє собою семантичну ерозію схожого типу, що підтверджує нижченаведений приклад:

Par	Пара: висловлює захоплення або якість
<i>La señora Ncara N. dio a luz a un par de trillizos</i> [91, с. 19].	Пана Нкара Н. народила пару трійнят.

У цьому контексті, “par” не передає значення кількості, а скоріше якість. Навіть якщо ми не можемо прямо зараз визначити точне семантичне значення в гвінейському діалекті у цих трьох вищенаведених прикладах, то можливо у майбутньому з’являться нові значення цих слів, “ya” тому що неконкретність значення за звичай є рушійним механізмом для розвитку нових значень слова.

2.2.1.3. Перетворення зворотніх дієслів на звичайні дієслова

Є дієслова, які втративши, свою зворотню частинку, можуть змінювати свій семантичний зміст. Цей феномен є достатньо розповсюдженим у гвінейському діалекті іспанської мови.

Expresar: hablar	Висловлювати: розмовляти
<i>Me sorprendí cuando me dijiste que eras camerunés, es que expresas muy bien el español</i> [72].	Я здивувався коли ти мені сказав, що ти камерунець, через те, що ти розмовляєш дуже добре на іспанській мові.
Comunicar: hablar	Повідомляти: розмовляти
<i>Al parecer comunicas como alguien que lleva muchos años viviendo aquí.</i> (Усний доповідач 1).	На вигляд ти розмовляєш як людина яка живе тут багато років.
Responsabilizar: hacer cargo de algo, costear	Покладати відповідальність: брати відповідальність за щось,

	платити
<i>Si me aseguras que vas a responsabilizar el viaje, el alojamiento y la manutención, entonces, voy a verte a Madrid.</i> (Усний доповідач 2).	Якщо ти мені гарантуєш, що береш відповідальність за подорож, проживання, та харчування, у такому випадку ми побачимось у Мадриді.

У вищенаведених прикладах бачимо випадання зворотньої частинки дієслів *expresarse*, *comunicarse* та *responsabilizarse* та відповідне використання дієслів *expresar* та *responsabilizar* як перехідне дієслово зі своїм прямим додатком, що і надає зміну хоч і невелику у семантичному плані.

2.2.1.4. Викривлення слова

Викривлення слів такого типу як апокопа, аферисиз та синкопа в загальних назвах та у фразах під впливом емоційного компоненту можуть бути причинами неправильного розуміння та випадкового плутання значення слова. Цей феномен досить часто трапляється у різних мовах світу загалом, та також у гвінейському діалекті іспанської мови.

Raño!: español	Погріб: іспанець
<i>Toma - y alargó su cayado al americano-, presenta este bastón a los pañoles en mi representación</i> [66, с. 86].	Тримай, з цими словами, він дав свій посох американцю – передай мій посох іспанцям на підтвердження моїх слів.

Вищенаведений приклад є випадком аферисиза. Таким чином формується двозначність та змішування етимології.

Echar mano: ayudar	Схопити, взяти в полон: допомагати
<i>Vamos a pedir para que nos echen mano</i> [65, с. 33].	Ми попросимо, щоб нам допомогли .

Відповідно до Великого Словника Іспанської Мови “Gran Diccionario de la Lengua Española” (GDLE) більш точним значенням цієї фрази буде **схопити, взяти в полон**; але випадання артиклю **una** у середині первісної фрази спровокувало цю зміну значення. Правильно було б сказати цю фразу так: **echar una mano**.

Dominar: denominar	Скорювати: називати
<i>Estos padres se han huido de dominar a sus hijos con los nombres de sus nombres [56, с. 7].</i>	Ці батьки перестали називати своїх дітей своїми іменами

Синкопа, або випадання окремих звуків всередині лексеми, разом з паронімічною асоціацією між двома схожими термінами також призводить до семантичної зміни слова. Велика кількість семантичних змін, зокрема цього типу, народжуються від того факту, що деякі гвінейці вибирають вишукані терміни та фрази, значенням яких вони в точності не володіють.

2.2.1.5. Фонетична невизначеність

Вочевидь будь яка фонетична, морфологічна або орфографічна зміна може призвести до семантичної зміни. Щодо гвінейського діалекту іспанської мови, це ствердження дає нам цікаві результати через часті випадки фонетичної невизначеності. Цей феномен часто трапляється в системі голосних звуків [34, с. 762-770]., як наслідок впливу системи голосних звуків місцевих туземних мов на іспанську мову в Гвінеї, та Антоніо Кіліс [85, с. 227]. говорить про двоякість голосових звуків як джерело багатьох непорозумінь.

2.2.1.5.1. Нестабільність на рівні голосових звуків

Заміна [i] на [e] та навпаки

Кіліс та Касадо-Фреснійо [33, с. 76] встановили у деяких випадках зв'язок з існуючою співзвучністю голосних звуків в мовах групи банту,

наприклад: *enformar* – *informar*. В ударних голосних звуках ця нестабільність є менш явною: *arremetir* – *arremeter*. Можемо підтвердити дану тенденцію на наступних прикладах:

Infundar: enfundar	Infundar: вдягати чохол
<i>Nadie quiere reconocer que esta camisa es grande para mí, pero todos se sienten capaces de infundarla aun sin espaldas [73].</i>	Ніхто не хоче визнавати, що ця сорочка завелика для мене, але усі вважають, що можуть вдягнути її на мене.

Infundar – це розповсюджена форма вимови іспанського слова *enfundar*. Вона є причиною фонетичного безладу, характерного для гвінейців. Необхідно також акцентувати, що слово *enfundar* не використовується в кастильській іспанській мові в даному контексті, а саме слово не використовується з доповненням *camisa* так як наведено у нашому прикладі. Слово *infundar* не існує в іспанській мові, та також у іспанських словниках не визнається контекстуальне значення слова *enfundar* як ‘одягатися, вдягати одягу на людей’. Також, вочевидь, що мова йде про розширення значення цього слова, яке первісно мало значення ‘засовувати щось у свій чохол’.

Incubar: encubar	Дозрівати: розливати вино по діжкам
<i>Es necesario que las autoridades de este país reaccionen antes de que se encube la situación. (Radio Asonga de Guinea Ecuatorial)</i>	Важливо, щоб влада зреагувала раніше ніж ситуація дозріє
Inculturación: enculturación	Inculturación: переймати іншу культуру
<i>Un fenómeno algo curioso en nuestras ciudades, y se trata aquí de la enorme dependencia artística surgida</i>	Досить цікавий феномер відбувається у наших містах. Мова йде про велику залежність, яка

<i>de la inculturación. Esta inculturación que admitida por todos los pueblos ha superado con creces su impacto negativo en nuestro pueblo</i> [48, с. 33].	зумовлена домінуванням іншої культури . Це домінування іншої культури, яке є притаманним для усієї країни має негативний вплив, який значно перевищує позитивний.
---	---

Перш за все треба зазначити не відповідне вживання терміну *enculturación* у цьому контексті. Більш доречним словом було б *aculturación* яке правильно передає зміст, що хотів висловити журналіст. Також цікавим є той факт, що обидва слова *inculturación* та *enculturación* є синонімами, хоча вони не зазначені в усіх словниках іспанської мови. Словник DRAE містить лише друге значення слова, (хоча це друге значення слова міститься в базі даних CREA), тим часом як *Diccionario de la lengua española* та GDLE [68] навпаки, визнають лише перше значення цього слова.

Заміна [e] на [a] та навпаки

Mesar: mecera	Рвати (волосся): взбовтувати, місити
<i>Se formaban en la punta de sus senos diminutas pompas de jabón (ella se los mesaba con especial delectación[...])</i> [83, с. 105].	На кінчику її маленьких грудей формувалися мильні бульбашки. Вона їх рвала з особливим задоволенням[...]

У цьому випадку вочевидь видно, що фонетичний феномен “сесео” (однакової вимови [s] та [θ]) має велике значення, провокуючи зміни значення слів.

Заміна [u] на [o] та навпаки

Acusar: acosar	Звинувачувати: переслідувати
<i>Frente a las circunstancias que nos acusar</i> [33, с. 324].	За обставин, коли нас звинувачують .

Заміна [a] на [o] та навпаки

Aportar: apartar	Робити внесок: відокремлювати
<i>Todo empezó cuando el ministro de Deportes aportó de su cargo al Director técnico</i> [46, с. 64].	Усе почалося, коли Міністр Спорту звільнив з посади Технічного Директора.
Adoptar: adaptar	Прийняти: пристосувати
<i>Ellos empezaron a hablarme en fang, y yo me adopté en hablarles en fang</i> [33, с. 324].	Вони почали розмовляти зі мною на мові фанг, і я, в свою чергу, також пристосувався розмовляти на мові фанг.

2.2.1.5.2. Нестабільність на рівні приголосних звуків

Цей феномен фонетичної нестабільності притаманний не лише голосним звукам, також існують випадки розпливчатого вживання приголосних звуків. Найбільш відомі серед них – це тенденція вимовляти “**r**” та “**rr**” однаково. Також часто трапляється “сесео” в гвінейському діалекті іспанської мови, що навіть виражається у письмі з відповідними змінами значення.

Показовий випадок ми знаходимо у романі “*Las tinieblas de tu memoria negra*” (1987) автора Донато Ндонг-Бідіого. Один з героїв роману використовує неправильно **rr**, вимовляє [s] та [θ] однаково та робить інші невеликі помилки [29, с. 3-4]:

[...] *osiosidad es madrre todos visios* [...] *el que no **trrabaja** no come* [...] [83, с. 71], [...] *a Dios rrogando y con el maso dado* [...] [83, с. 72], [...] *el trrabajo diggnificarr al hombrre* [...] *comerrás el pan con el sudorr de tu enffrente* [...] [83, с. 73], [...] *alabado sea Dios Padrre Dios me envía los hios **parra** que los gué porr el camino rrecto y El sabe porr qué seguirá siempre su santa voluntá* [...] [83, с. 74], [...] ***perro** padrre no ve usté que hase unos años también nos*

parresió que querria serr sacerdote y luego se le olvidó hasta rresarr, puede serr una ilusión pasajerra más, además su comporrtamiento [...] [83, с. 139].

Як видно з наведених прикладів, у деяких випадках не виникає проблем з інтерпретацією, але в інших такі проблеми можуть бути. Незважаючи на невелике перебільшення ця транскрипція відображає два фонетичні аспекти гвінейського діалекту іспанської мови, які мають наслідки на граматичному та семантичному рівнях. Далі наведені більш конкретні приклади:

Encausar: “transitar por, seguir camino” // Encauzar	Подавати позов до суду: “проходити по, ідти шляхом” // Спрямувати в русло
<i>La actual cooperación se encausa principalmente por la FERE (federación de religiosos/as españoles) [44, с. 14].</i>	Теперішня кооперація подає позов до суду здебільшого через FERE (Федерація іспанських релігій).

Encausar, ‘оформлювати звинувачення проти когось, виступати проти нього юридично’ використовується в цьому випадку замість “**encauzar**”, ‘стримувати в руслі потік або задати йому напрямок руху; направити правильним шляхом діло, обговорення’ таке визначення цим словам дає Королівська Академія Іспанської Мови.

Vaca: estructura de metal que se coloca sobre el techo de las guaguas o de los coches para llevar cargar extra	Корова: металева конструкція, яка розміщується на даху автобуса або легкового автомобіля для перевезення додаткового вантажу
<i>Los motoboys aún estaban descargando los cestos de yuca y de malanga y de bipaka y demás cosas, no sé, de la vaca de la aguagua [83, с. 153].</i>	Юнаки ще знімали кошики з юкою, малангою, біпакою та іншим, чи то з верхнього , чи то з бокового багажника .

Ця зміна походить від характерної риси (хоча і не систематичної) гвінейського діалекту іспанської мови: різниця фонетичного походження, яка відображається в орфографії та зміна значення. Кіліс та Касадо-Фреснійо [33, с. 88] говорять про “появу губно-зубної артикуляції [v] як деяких співрозмовників для фонемі /b/. Ця вимова, яка не є систематичною, може бути спричинена впливом туземних мов (та також французької та англійської мов) у яких також присутній цей звук, як фонема (у випадку мови фанг), або алломорф як у випадку з мовою бубі [34, с. 6].

У результаті орфографічно плутаються два слова “**baca**” – ‘приладдя у формі решітки, яка розміщується на даху автомобілів для перевезення баулів; тобто багажник’ (Словник Королівської Академії Іспанської Мови) та “**vaca**”, ‘тварина ссавець, самиця бика.’ Та також, окрім фонологічної схожості між цими двома словами вгадується ще психологічний фактор, який зв’язує обидва слова з їхньою здатністю переносити вантаж.

Беручи до уваги ці приклади, є доцільним виділити вплив феномену фонетичної невизначеності на зміну семантичного змісту слів з одного боку, та перенесення семантичного змісту із наданням нових відтінків семантичного змісту з іншого. Випадки фонетичної невизначеності, мають свій вплив не лише в фонетичній, фонологічній або орфографічній широті; але й: “велика кількість лексичних помилок відбуваються через паронімію або схожість (у нашому випадку широку) між словами” [33, с. 324]. Доказом цього є той факт, що цей феномен, який має фонетичне та індивідуальне походження, потім відображається у літературній мові, зокрема йдеться про відомих гвінейських авторів [83]. Відображені вже у літературних творах, такі зміни показують ширину та ступінь закріплення змін, які виникли на базі фонетичних помилок.

2.2.2. Історичні причини

Так само як усі народи світу, Екваторіальна Гвінея має власну та загальну історію для гвінейців, не зважаючи на їх племенні, діалектичні,

культурні та політичні розходження. Таким же самим чином у іспанській мові цієї маленької центральноафриканської країни, ми знаходимо іспанські слова чий семантичний зміст був розширений, звужений або змінений через історичні причини. Як можна констатувати, слова, які піддаються цьому процесу, зберігають саме слово, але їх зміст набуває змін, або зберігає значення, яке в сьогоденній стандартній іспанській мові (в Іспанії) вже не використовується через його архаїзм. Це свідчить про те, що є поняття, інституції, ідеї, наукові концепти змінюються під впливом часу, але слово зберігається. Через це мова є найкращим хранителем цивілізації.

2.2.2.1. Соціополітична направленість країни

Можна виділити деякі лінгвістичні елементи, а саме випадки зміни значення у вузькому контексті або пов'язані з історичними подіями, які залишили своє відображення в іспанській мові в Екваторіальній Гвінеї.

Antorcha: jóvenes militantes del P.D.G.E.	Смолоскип: молоді активісти гвінейської правлячої політичної партії “P.D.G.E”
<i>Desde la época de Macías, ya existían los antorchas, y eran unos satélites que espiaban los ciudadanos, se infiltraban en todos los sitios y le daban cuenta al tirano. (Усний доповідач 3)</i>	Ще починаючи з епохи правління Президента Масіаса, вже існували молоді активісти , це були його посіпаки, які шпигували в містах, внідрялися у всі можливі заклади та доповідали про все тирану.

Назва “antorcha” походить від метафоричної асоціації. Даних молодих людей сприймали як авангард суспільства, і в той самий час вони були шпигунами-донощиками, які входили в довіру до людей у пошуку інформації будь-якого типу, яка б могла цікавити уряд.

Barracón: celda, cárcel	Землянка: камера, тюрма
<i>Su cómplice Alfonso permanece</i>	Його спільник Альфонсо

<i>en los barracones de la gendarmería</i> [90, с. 2].	знаходиться у в'язниці жандармерії.
<i>Un menor de 16 años [...] no es responsable de sus actos [...], no tienen porqué encerrarle en los barracones ni [...] torturarlo</i> [51, с. 14].	Молодик 16-ти років [...] не відповідає за свої дії [...], немає причини за що саджати його в камеру , та нема причини за що його [...] катувати.

Дуже легко можна установити зв'язок між маленькою бідненькою хатинкою та некомфортним життям власника цієї хатинки. Укріплення значення “тюремна камера, тюрма” пов'язана з історичним минулим гвінейського народу. Як зазначено у роботі Селія Касадо-Фреснійо [42, с. 74-75], у 1897 році до Гвінеї прибуває контингент депортованих філіппінських та кубинських політиків, які були потенційно небезпечними у політичному плані. Тому їх разом розмістили у “*barracón insuficiente e inseguro [...] donde se le da a cada uno por la mañana 600 gramos de arroz y 150 gramos de tocino a guisa de ración diaria...*”. Після отримання незалежності Гвінеї, під час правління Президента Масіаса Нгема Бійого, відбувалися масові посадки людей, це слово стало широко розповсюдженим, через своє значення та експресивну якість.

Castizar: (de castizo), hablar correctamente el español	Castizar: (походить від “справжній мадридець”), правильно розмовляти іспанською мовою
<i>Hasta un gitano no ha dejado de conocer y hablar perfectamente su lengua materna por saber castizar el castellano</i> [48, с. 40].	Навіть циган не забуває своєї рідної мови через вміння правильно говорити іспанською мовою.
Castizo(a): гвінеєць (або	Справжній мадридець(ка):

<p>гвінейка) який правильно розмовляє іспанською мовою</p>	<p>гвінець (або гвінейка) який (ка) правильно розмовляє іспанською мовою</p>
<p><i>Después de tan sólo tres meses en España, ya se cree más castizo que los mismos españoles.</i> (Усний доповідач 2)</p>	<p>Провівши лише три місяці в Іспанії, він вже вважає себе справжнім мадридцем, більш ніж самі іспанці.</p>

Відповідні значення двох попередніх прикладів (так само як і значення слів *condena* та *abusar* які будуть наведені нижче), є наслідком одного соціо-історичного та політичного фрагменту життя: одним із базових елементів диктаторського режиму Масіаса була повна відмова від іспанського колоніалізму та переслідування кожного гвінейця який з будь яких причин намагався бути *castizo* в культурному плані, політичній моделі суспільства та звичайно у своєму бажанні правильно розмовляти іспанською мовою. Так навіть сьогодні, називають *castizo* того хто намагається поводитись або розмовляти як іспанець: тобто намагається бути асимільованим. Дієслово *castellanizar* перетворюється тут майже на синонім слова *castizar*, з контекстуальним значенням, що було вказане вище.

<p>Condena: insulto</p>	<p>Кара: образа</p>
<p><i>En la escuela, los niños recibían una enloquecedora educación paramilitar y se pasaban el día profiriendo condenas: largas listas de insultos contra el imperialismo occidental en general [85, с. 216].</i></p>	<p>У школі, діти отримували дивну напіввійськову освіту та протягом дня вимовляли кари: довгий список образ проти західного імперіалізму в загальному плані.</p>

На прикладі цих слів можна зрозуміти походження нового змісту слова *condena* у Гвінеї, та дієслово яке походить від нього *condenar* теж змінили свій зміст — *insultar*.

Abusar: reírse, burlarse	Зловживати: насміхатися, висміювати
<i>Como sigas abusándome, te voy a pegar otra vez. (Усний доповідач 9)</i>	Якщо ти і надалі будеш сміятися наді мною, то я тебе вдарю ще раз.

Під час правління Президента Масіасу, люди яких називали *castizos* часто підвергалися насиллю та насмішкам різного роду.

Emancipado: guineano educado y asimilado, que vive al estilo occidental	Емансипований: освічений та асимільований гвінеєць, який живе по образу життя європейців
<i>Fue al Patronato de Indígenas a renovar la licencia de la escopeta o a inscribir el nacimiento del nuevo hermanito para que figurase como emancipado desde siempre, porque tu padre había sido emancipado por su trabajo y su continuo contacto con los ocupantes [...] [83, с. 140-141].</i>	Він пішов до Туземної Ради, щоб подовжити ліцензію на рушницю для полювання або, щоб зареєструвати народження нового брата, щоб той завжди значився, як привілейований , тому що його батько був привілейованим по своїй роботі та через свій постійний контакт з окупантами [...]

Слово *emancipado* походить від дієслова *emancipar*, тобто звільняти від батьківської влади, звільняти від опіки або звільняти від рабства; звільняти від будь-якого типу субординації або залежності [88], в постколоніальну епоху Гвінеї це слово у більшості розумілося як визволений раб. Відповідно

цим словом називали туземців (в колоніальну або постколоніальну епоху), які могли займати посади залишені колоністами (після незалежності), тобто робота в адміністрації через свою вихованість та освіченість; і в першу чергу через засвоєнні правила життя на європейський лад. Так звані *emancipados* були проміжним класом між колоністами та туземцями. Пізніше, через ті самі мотиви під словом *emancipado* розумівся як людина культурна, тобто та яка розірвала зв'язки зі своїм африканським віруванням, ритуалами, та традиціями, та відповідно відкрита для європейської цивілізації. Як наслідок, слово *emancipado* у нашому контексті розуміється як поняття соціального та економічного добробуту, який притаманний привілеям статусу професії або особистості про яку говориться. З цього і походить теперішнє сприйняття, що обумовлене історією країни. Цей термін становить частину загальної маси евфемізмів, які іноді мають глузливий відтінок, і використовують по відношенню до певних соціальних, економічних, расових, політичних, сексуальних груп, тощо.

<p>Criollo: descendiente de ex-esclavo negro nacido en América; inmigrante africano que lleva muchos años o décadas afincado en la Isla de Bioko</p>	<p>Креол: нащадок колишнього раба негра, який народився в Америці; або африканський іммігрант, який прибув до острова Біоко та живе тут багато років</p>
<p><i>Hablo el pichí con mis amigos que no saben castizar ya que son típicos crioyoyos [85, с. 223].</i></p>	<p>Я розмовляю на пічингу з моїми друзями, які не вміють правильно розмовляти іспанською мовою, тому що вони типові креоли.</p>
<p><i>Los autóctonos de Malabo son los bubis, pero también hay los criollos que hablan el pichinglis. (Усний доповідач 3)</i></p>	<p>Корінні жителі міста Малабо – це етнія бубі, але також є креоли, які розмовляють на пічингу.</p>

У Гвінеї, під словом *criollo* розуміють тих креолів та колишніх рабів, яких британські колоністи та місіонери привезли з Сьєрра-Леоне до острова Фернандо По як помічників для роботи в полі та в адміністрації [33, с. 215]. Сьогодні, їх розглядають як гвінейців, які не відносяться до жодного оригінального етнічного та лінгвістичного типу країни. Семантичне уточнення у цьому випадку походить від факту, що так звані *criollos* в Екваторіальній Гвінеї походять від одного з двох значень – прикметників (але також використовується як іменник): перше значення – нащадок рабів негрів, які народилися у колишніх територіях іспанських колоній в Америці; друге значення – депортовані до Гвінеї, негри не мають відношення до жодної місцевої етнічної групи та відповідно їх незнання жодної етнічної мови.

Kilo: un millón de francos	Кілограм: мільйон франків
<i>Las chicas del continente se hicieron con medio millón de francos cefa, mientras que las insulares se embolsaron un kilo y un trofeo</i> [50, с. 51].	Дівчата, які проживають на континентальній частині країни отримують придане у розмірі пів мільйона франків КФА, у той час як дівчата з острівної частини країни отримували мільйон та подарунок.

Тут ми маємо інший випадок семантичної зміни причиною якого є історичний аспект; ця семантична зміна відбувається коли значення слова змінюється, але люди продовжують використовувати те саме слово для вираження нового феномену або предмету. Так само як і в Іспанії, в Екваторіальній Гвінеї слово “**kilo**” використовувалося для позначення “**мільйона песет**”, через приблизну вагу даної кількості грошей у валюті того часу. Багато років тому, песета вже перестала використовуватися, але і тепер продовжують використовувати слово, яке відноситься до “мільйону франків CFA”, тобто 250.000 песет.

Masiva: gimnasia, preparación física	Масивна: гімнастика, фізична підготовка
<i>Los viernes por la tarde, íbamos a hacer algo de masiva con las colegas del trabajo.</i> (Усний доповідач 4)	По п'ятницям після обіду, ми зазвичай займалися гімнастикою разом з колегами по роботі.

Селіа Касадо Фреснійо визначає термін наступними словами: історично, “**masiva**” розумілася як *гімнастика, яку в епоху Масіаса примусово робили (масово) жінки та дівчата під керівництвом корейських інструкторів* [43, с. 88].

Verdugo: persona influyente, poderosa y temible, pez gordo	Кат: впливова людина, грізна та владна людина
<i>Guinea Ecuatorial al ser actualmente el mayor inversor y financiador [...] y el más solidario de la zona con una economía sólida [...] lo que le convierte en un verdugo, se ha convertido en una de las principales potencias financieras [...] [59, с. 13].</i>	Екваторіальна Гвінея зараз є найбільшим інвестором та фінансувальником [...] та має найсильнішу економіку в цій економічній зоні [...] що в свою чергу перетворює її на впливову державу , перетворює її на найсильнішу фінансову потужність [...]
<i>¿A quién no le gustaría casarse o simplemente salir con la hija de un verdugo de esta calaña, con toda la riqueza que tienen aquí y allá?</i> (Усний доповідач)	¿Кому б не хотілося одружитися або просто бути у стосунках з донькою можновладця , беручи до уваги усе їх багатство як в Гвінеї так і за кордоном?

Можна встановити логічний зв'язок між гігантом-катом та його величезною силою над слабшими. Одинадцять років диктатури екс-Президента Масіаса призвели не лише до частого використання цього слова через постійні репресії, але й до зміни його значення. Режим Масіаса перетворився на жорстокого ката незахищеного населення. Величезна влада над іншими означала також безмежне збагачення правителів за рахунок решти населення. Сьогодні, у значенні гвінейців “*verdugo*” це не лише *жорстока людина, яка карає без жалю* [68], але також в першу чергу великий бос, велика шишка, який викликає повагу та захоплення в інших.

2.2.2.2. Колоніальний імперіалізм

Колоніалізм, як певний історичний проміжок часу, визначив деякі аспекти семасіологічних відносин як в Екваторіальній Гвінеї так і в будь-якому іншому місці, яке було свідком таких часів. Пануюча нація нав'язувала свою мову, та культуру, і також, у деяких аспектах, свій світогляд. Багато років після отримання незалежності все ще залишаються лексичні та семантичні свідчення колоніальної епохи, як наприклад:

Madre patria: país colonizador, España	Батьківщина-мати: країна колонізатор, Іспанія
<i>Luego, llega la madre patria a darnos lecciones de democracia</i> [46, с. 24].	І потім, приходять країна колонізатор , щоб давати нам лекції демократії.
<i>Para que tengan acceso a los contenedores situados en la embajada de nuestra madre patria en Malabo</i> [46, с. 24].	З такою метою, щоб вони мали доступ до контейнерів, які знаходяться у посольстві Іспанії в місті Малабо.
Metrópoli: antiguo país colonizador, España	Метрополія: колишня країна колонізатор, Іспанія
<i>Luego, llega la madre patria a darnos lecciones de democracia con un</i>	І потім, приходять країна колонізатор , щоб давати нам лекції

<i>programa de radio dirigido desde la metrópoli</i> [48, с. 40].	демократії через радіопередачу, яку ведуть з метрополії ”.
<i>Sin embargo, aquellos que han tenido la oportunidad de viajar a la Metrópoli y vivir allí...</i> [46, с. 24].	Тим не менш, ті люди, які мали змогу подорожувати до Метрополії та жити там ...

2.2.2.3. Технологічний та науковий розвиток

Технологічний та науковий розвиток мають свої наслідки у розвитку слів. Йдеться про випадки у яких предмети або феномени названі конкретними термінами змінюються, в той час коли дані терміни залишаються.

Mecanizar: mecanografiar, pasar un texto al ordenador	Механізувати: набирати текст на друкарській машинці, загрузити текст на комп'ютер
<i>Para tramitar un documento administrativo debes sobornar a la secretaria o la persona que te lo mecanizará en una máquina de escribir</i> [69].	Для того, щоб подати документ по інстанціях ти маєш підкупити секретаршу або людей, які тобі б його надрукували .
<i>Tenía una antigua máquina de escribir mecánica y de vez en cuando, se dedicaba a mecanizar los trabajos de fin de carrera y otros documentos administrativos [...]</i> (Усний доповідач 2).	Вона мала стару друкарську машинку та інколи друкувала дипломні роботи та інші адміністративні документи [...].

В інші часи, коли було можливо лише використовувати друкарську машинку для написання тексту, в Екваторіальній Гвінеї використовувалося дієслово *mecanizar* щоб дати назву даній дії. Сьогодні, в епоху розвитку

комп'ютерної техніки, іспаномовний гвінеєць продовжує використовувати той самий термін, незалежно від того використовується механічна друкарська машинка або комп'ютер. Дієслово *mecanizar*, що походить від слова “механіка”, використовується навіть разом з комп'ютером. Ця особливість свідчить про різну швидкість технічного розвитку розвинених країн та країн що розвиваються, та, як у нашому конкретному випадку, про лексичну діяхронію іспанської мови в Екваторіальній Гвінеї. Насправді, в континентальній Іспанії, дієслово *mecanizar* ніколи не служило для позначення дії набору тексту – *mecanografiar*, і сьогодні не дивно, що використовується це дієслово для позначення набору тексту як на друкарській машинці так і набору тексту на комп'ютері. Це значить, що дієслово *mecanizar* в Екваторіальній Гвінеї отримало своє значення в області машинопису. Схожі обставини призвели до появи наступного терміну:

Afilador: sacapuntas	Точильний інструмент (для ножів): машинка для загострення олівців
<i>Me regaló cuatro bolígrafos, dos lápices de color y un afilador.</i> (Усний подовідач 9)	Він подарував мені чотири шарикові ручки, два кольорових олівця та машинку для загострення олівців.

Раніше як інструмент для загострення олівців використовувався будь-який предмет. Винахід такого інструменту як “стругачка олівців” призвів до термінологічної зміни. У цьому випадку можна навіть говорити про функціональну метафору.

На цих двох прикладах ми можемо підтвердити, що історичні причини складають цікавий фактор семантичних змін між двома або більше системами тієї самої мови, але носії цих різних груп мали різне історичне минуле. Це також є беззаперечним джерелом семантичних архаїзмів; з

одного боку, деякі слова можуть стати застарілими та піти у забуття, а з іншого боку, можуть набути нових семантичних значень.

2.2.3. Контакт мов

Контакт та спільне існування іспанської мови з іншими мовами, які разом утворюють лінгвістичну панораму центральноафриканської країни викликають додатковий інтерес нашого дослідження. Як вже зазначалось раніше, через добре відомі історичні причини, народ Екваторіальної Гвінеї мав засвоювати іспанську мову як офіційну мову для роботи, не розриваючи зв'язок зі своїми традиціями, мовами. У такому контексті, іспанська мова мала “перевдягнутися” у місцевий антураж.

З іншого боку, Екваторіальна Гвінея, будучи єдиною іспаномовною країною чорної Африки, знаходилася довгий час ізольована від своїх сусідів у лінгвістичному плані, особливо від Габону та Камеруну, франкомовних країн з якими у Гвінеї єдиний сухопутний кордон. Не менш важливою є географічна близькість до Нігерії (англомовної країни), громадяни якої очолювали торгівлю в Екваторіальній Гвінеї. Беручи до уваги ці факти, зрозуміло, що іспанська мова не могла залишатися чистою та правильною. На семантичному рівні вплив інших мов на іспанську був настільки поступовий, що гвінейці навіть не помічали семантичних змін.

2.2.3.1. Вплив туземних мов: семантичне калькування

В іспанській мові Екваторіальної Гвінеї існують лексеми, що зазнали змін на семантичному рівні через вплив однієї з туземних мов. Деякі слова, в мовній сім'ї Банту, мають більше одного значення і передають їх в іспанську мову.

Lloro: deseo, esperanza	Плач: бажання, надія
<i>Ha sido el lloro nuestro durante mucho tiempo</i> [42, с. 88].	Це було наше бажання протягом довгого часу.

Це значення є семантичним калькуванням, яке перекладено з дієслова на мові фанг *a-yi* що значить плакати, бажати. Таким самим чином слово на мові фанг *ngoaiñ* перекладається як *місяць, жінка*:

Luna: mes	Місяць (супутник Землі): місяць (календарний)
<i>No hacía más de tres lunas que llegaba al mundo este regalo del Creador</i> [47, с. 25].	Менш ніж три місяці тому народився на світ цей подарунок Творця.

El DEA [89, с. 167] визначає слово *luna* як вищенаведене значення – *місячний, місяць*. Тим не менш, хочемо підкреслити, що результат отриманий в Гвінеї є таким через вплив туземних мов. У деяких випадках гвінейці просто вставляють слова на туземній мові в розмову на іспанській.

Señorita (hacer la ~): coquetear	Паночка (робити ~): кокетувати
<i>Primero, muchas de las chicas vienen para hacer la señorita en clase</i> [92, с. 8].	Багато дівчат ходить до школи, в першу чергу, щоб кокетувати .

Слово на мові фанг *ngoaiñ* значить *жінка*. Саме це слово стоїть в основі популярній фразі *hacer la ngoaiñ, hacer la hija de papá, lucirse, coquetear*.

Cocina: ascendencia materna	Кухня: походження по материнській лінії
Cocina (apellidos de la ~): de la ascendencia materna	Кухня (прізвище ~): по материнській лінії
<i>Por línea matrilineal del bebé, deben tener apellidos de sus tíos</i>	По материнській лінії дитини, вони мають носити прізвища своїх

<i>maternos [...] y son conocidos vulgarmente como nombres o apellidos de la cocina nda</i> [46, с. 36].	дядьків по материнській лінії [...] у простонароді це відомо як прізвища по кухні nda .
--	--

Ця фраза з вищенаведеного прикладу має метонімічне походження, яке за основу бере культурні цінності. У традиційному гвінейському суспільстві, кухня це виключно жіноча територія; таким чином це слово перейшло на інші характеристики притаманні жінкам.

Atar: maleficar, practicar brujería o magia contra alguien	Прив'язувати: зачаровувати, займатися чаруванням, чорною магією проти когось
<i>Ésta mujer es la encargada de efectuar los ritos satánicos de brujería para, dicen, atar al dictador para que satisfaga sin titubear las pretensiones y deseos del Vice-primer Ministro</i> [73].	Кажуть, що ця жінка виконує сатанічні чародійні ритуали, щоб зачарувати диктатора, щоб він недумаючи виконував усі забаганки та бажання Віце-прем'єр Міністра.
Medicina: encantamiento, práctica de brujería o de magia	Медицина: чарування, практикування магії або просто магія
<i>Quando parecen morir, no es, sino una consecuencia de la medicina de la secta buiti</i> [66, с. 28].	Коли здається, що вони помирають природньою смертю, то це насправді не так, а є наслідком чарів секти бубі.
<i>Muchos equipos utilizan medicinas para ganar los partidos.</i> (Усний доповідач 2)	Багато спортивних команд використовують магію , щоб перемагати у матчах.
Medicina (gran ~): preparado al que se atribuía la virtud de librar	Медицина (велика ~): препарат, який, як вважається,

al pueblo de toda clase de males	може звільнити все село від навроків, прокляття, тощо
<i>El espíritu había marchado. Ahora al hechicero le quedaban las operaciones finales. Pronto empezaban los preparativos de la gran medicina</i> [66, с. 60].	Дух вже залишив нас. Тепер магу залишилось зробити фінальні дії. Вже починалося підготування до великої магії.
Morirse: estropearse, averiarse, agotarse	Помирати: зламатися, псуватися, закінчуватися
<i>En el camino de Sánduma, estaba muerto el taxi</i> [43, с. 90].	Дорогою до Сандуми, стояла зламана машина таксі.
<i>No pude sacar más fotos porque las pilas de mi cámara estaban muertas.</i> (Усний доповідач 3)	Я не міг більше робити фото, тому що мій фотоапарат був зламаний.

Спочатку можна зробити висновок, що така семантика цього слова має метафоричне або переносне значення; але це не зовсім так: це значення слова походить від буквального перекладу дієслова на туземних мовах Гвінеї.

Hierbas: curandería, brujería	Трави: знахарство, чари
Hierbas (hombre de ~): curandero, brujo	Трав (людина ~): знахар, чародій
<i>Así estaba el pueblo, cuando al séptimo día se presentó un canijo hombre de medicina. Otro hombre de hierbas, el cual de los dos más viejos</i> [84, с. 38].	Сьомого дня, до села прийшов чахлий маг. Він був одним із двох найстаріших знахарів.
Hierba mala: fetiche, fuerza maléfica, magia negra	Погана трава: ідол, чорна магія

<i>Muchos son los que vienen a nosotros para que les salvemos de la fuerza de las hierbas malas, siendo que pertenecen al grupo de los brujos [84, с. 119].</i>	Багато з тих, хто приходять до нас з проханням звільнити їх від сил чорної магії самі є чародіями.
Lavarse o lavarse la cara: librarse de la maldición y de la mala suerte, mediante prácticas supersticioasa de un curadero	Митися або умивати обличчя: звільнитися від прокляття та невдач через магичні ритуали чародія
<i>Se recordaba que la hija mayor de Nfumu tuvo que lavarse la cara con hierbas para poder casarse [84, с. 107].</i>	Пам'ятається як старша дочка Нфуму мала умити обличчя травами для того, щоб мати змогу одружитися.
<i>La mujer había acudido al curandero para que le lavase la cara apartando de ella la maldición [84, с. 104].</i>	Жінка звернулася до знахаря для того, щоб очиститися , та звільнити її від прокляття.
<i>Esta vez, si no apruebo, tendré que acudir a un curandero para que me lave. (Особистий лист до усного доповідача 3)</i>	Цього разу, якщо я не сдам екзамен, то мабуть треба буде звернутися до знахаря, щоб він мене очистив .
Suegra: madre, tía, esposa de los hermanos mayores de la novia o de la esposa, del novio o del marido	Теща (свекруха): мати, тітка, дружина старших братів дружини або нареченої

Це визначення походить від точного перекладу з мови фанг слова *ñenkia*. Цим словом позначають усіх дорослих жінок сім'ї.

Suegro: padre, tío, marido de	Тесть (свекр): батько, дядя,
--------------------------------------	-------------------------------------

las hermanas mayores de la novia o de la esposa, del novio o del marido	чоловік старших сестер нареченої або дружини
<i>Mi suegra, la segunda mujer [de mi marido] continuó diciendo [...] [84, с. 97]</i>	Моя теща , тобто друга дружина [мого чоловіка] продовжувала говорити [...].
<i>Para mis nuevas hermanas, todavía no podía contar para nada de eso y para mis suegras lo mismo [...] [84, с. 145].</i>	Я ще не міг нічого розповідати моїм новим сестрам, так само як і моїм свекрухам [...].
<i>Yo me llevo muy bien con todos mis suegros, pues en siete años de matrimonio, nunca me he peleado con ninguno. (Усний доповідач 2)</i>	У мене дуже добрі відносини з усіма моїми свекрами , за сім років мого шлюбу я не дралася з жодним.

Крім лише лінгвістичного питання, існує проблема взаємного впливу мов та культур, які знаходяться у контакті в Екваторіальній Гвінеї. Всі ці фактори впливають на розмовну мову гвінейців. Щодо слова *suegra*, автор Нсуе Ангуе стверджує наступне: “в Гвінеї (*де практикують полігонію*), перша дружина це свекруха для другої дружини, друга дружина це свекруха для третьої дружини”; таким чином, по аналогії слово *suegra* в Гвінеї використовується і в іспанській мові з таким самим семантичним змістом. Тобто відбувається калькування. Крім того, у багатьох мовах банту, слово *suegra* може означати старшу жінку в сім’ї або мати, та *suegro* можуть називати любого старшого чоловіка у сім’ї.

2.2.3.2. Лінгвістичний контакт з французькою мовою

У 1998 році, Президент республіки Екваторіальна Гвінея проголосив французьку мову другою офіційною мовою країни; це рішення було вмотивоване реальною необхідністю. Більше 60% населення Екваторіальної Гвінеї розмовляє, розуміє, або має хоча б базові знання французької мови. Так, Камерун та Габон, обидві країни сусіди Екваторіальної Гвінеї мають

широкий вплив на лінгвістичному та культурному рівні, який продовжується десятиріччями. Багато гвінейців мають родичів у цій сусідній країні, часто подорожують до цих країн, адже на племінному рівні фанги широко представлені в Камеруні та Габоні. Також Екваторіальна Гвінея часто наймала на службу камерунських та габонських керівників на певні технічні та адміністративні посади. Слід також не забувати про участь Гвінеї в міжнародних організаціях: ще до 1998 Гвінея вже стала членом економічної та фінансової спільноти центральної Африки СЕМАС, та після прийняття французької мови як державної – вступ Гвінеї до міжнародної організації франкофонії.

Всі вищенаведені факти, та спорідненість обох мов, які належать до романської групи, багато формальних подібностей між словами двох мов сприяють широкому семантичному переносу. Розглянемо деякі приклади.

Apelar: llamar a alguien que no está muy cerca	Апелювати: звати когось хто знаходиться далеко
<i>Modales como apelando en la calle haciendo el sisibeo o como utilizando directamente la tribu, abundante sobre todo en los fang [50, с. 39].</i>	Такі звички, як наприклад кричати посеред вулиці, “шикати” або звертатися до племені, широко розповсюджені серед етнії фанг.
Avocado: aguacate	Avocado: авокадо
<i>Las enfermedades de las plantas también invaden a las bananas, plátanos, avocados [73].</i>	Банани, плантани та авокадо також страждають на рослинні хвороби

Нашу увагу привернула орфографія слова через незаперечний вплив французького слова *avocat*, що означає фрукт авокадо. Також, фонетично артикулюється [v] як губно-зубна, як це вимовляється у французькій мові.

Charlatán: curandero	Шарлатан: знахар
<i>Hicimos la ronda de los hospitales pero ninguno pudo diagnosticar su enfermedad hasta que un familiar nos recomendó un charlatán que me curó.</i> (Усний доповідач 2)	Ми об'їхали усі шпиталі , але в жодному не змогли діагностувати хворобу поки один родич нам порекомендував знахаря , який меневилікував.

У франкомовних країнах центральної Африки, словом *charlatan* називають знахарів, та особливо тих серед них, хто займається шахрайством. Тим не менш, критики африканської традиційної медицини узагальнюють та називають так усіх знахарів.

Corral: coro religioso	Скотний двір: релігійний хор
<i>Nuestro cura, después de que la corral interpretase perfectamente la IX Sinfonía de Bethoven y que el "pueblo" se puso a aplaudirles, les intimidó de no volver a hacerlo en la Iglesia [73].</i>	Після того як релігійний хор ідеально виконав IX Симфонію Бетховена та "народ" зааплодував йому, наш священник пригрозив їм, щоб вони більше такого не робили в церкві.

Не зважаючи на те, що існує семасіологічне схрещення між іменником та словом *coral* (що в стандартній іспанській мові є прикметником "хоровий"), привертає увагу той факт, що вживання слова *corral* з таким значенням (іменник жіночого роду), який є фонетично схожою з французьким словом *chorale*, що набуває вищенаведеного значення. Це слово є дуже вживаним в релігійних групах. Також необхідно виділити, що більшість цих семантичних калькувань та іншого французького впливу на мову можна помітити на континентальній частині країни, тобто в тій частині, яка перебуває у контакті з сусідніми франкомовними країнами.

Cuadro: ejecutivo	Штат (кадровий): керівник
<i>No existe todavía en nuestro país serios detentores económicos, es decir; cuadros serios capaces de hacerse frente al problema o a la gestión económica [65, с. 27].</i>	У нашій країні до сих пір не має великих господарів, тобто; керівників які б були здатні вирішувати проблеми або керувати економікою.

Якщо в іспанській мові слово *cuadro* може мати значення сукупність керівників державної установи або компанії, то у французькій мові, слово *cadre* позначає більш точно кожного з цих великих начальників, тобто керівника. Дане значення, хоча і зазначено в сьогоденному іспанському словнику, дуже рідко використовується Іспанії.

Estilo: bolígrafo, pluma estilográfica	Стиль: ручка-перо, авторучка
<i>Me gustan los estilos caros, porque me hace más intelectual. Desde que tengo internet en casa, ya no sé usar un estilo para escribir. (Усний доповідач 5)</i>	Мені подобаються дорогі ручки , тому що я так здаюся більш інтелегентним. З того часу як я провів інтернет вдома, я вже не вмію користуватися пером , щоб писати.

Тут мова вочевидь йде про семантичний галліцизм, тобто про вплив французької мови, *stylo* в перекладі з французької означає ручку-перо.

Gambuza: Casucha; peyorativo, casa de muy mala calidad, pobre y sucia	Склад: хібара; дуже брудний та бідний дім
<i>Desde la presidencia hasta las gambusas más asquerosas del país [73].</i>	Від Адміністрації Президенту до самих огидних хібар нашої країни

Королівська Академія Іспанської Мови визначає слово *Gambuza* як “склад, місце де зберігається харчові продукти на торговому кораблі”. Тим не менш, його контекстуальне значення в Екваторіальній Гвінеї може бути метонімічним перетворенням. Це значення більше підходить до французького слова *cambuse*. У французькій мові це слово має негативний відтінок, означає “хібара, або спальна кімната, яка має дуже поганий вигляд та занедбана”. Орфографія (*Gambusa* замість правильного написання *Gambuza*) ще більше вказує на французьке походження цієї семантичної інновації терміну.

<p>Marabú o Maribú: brujo, adivino, curandero, hechicero</p>	<p>Марабу (зобатий лелека) або Maribú: відьмак, пророк, цілитель, чарівник</p>
<p><i>Lo que sí reconoció haber hecho fue que acudió, en su día, a un maribú [...] para que le diseñara un amuleto de suertes [50, с. 45].</i></p>	<p>Він визнав, що він звертався до чаклуна [...] для того, щоб той зробив йому амулет на щастя.</p>

Забобони вірування дуже популярні в Африці. Через цю велику популярність можна знайти велику кількість змін у цій семантичній сфері. Семантичне запозичення походить від розмовної французької мови сусідніх Камеруну та Габону, які в свою чергу запозичили це слово з арабської мови та з ісламських вірувань. Сьогоднішній словник іспанської мови [88, с. 134] має слово *marabú* лише зі значенням конкретного виду птаха або дерева. Тим не менш, контекстуальне значення яке ми вказуємо у цій роботі, більш схоже на значення таких слів як *morabito*, або *morabuto*, що означає *мусульманин відлюдник*. Дане слово та його відповідне значення надійшло до іспанської мови гвінейського діалекту у результаті контактів з франкомовними країнами-сусідами. Саме це значення цього слово походить від франкомовних країн, які сповідують Іслам. Крім суто релігійного значення,

це слово також позначає людину яка може бачити майбутнє, *чарівника, мага*, тобто людину наділену надприродною силою.

Millar: cantidad de mil millones	Тисяча: мільярд
<i>No precisó sobre la verdadera cuantía de millones y de millares que hasta la fecha habían caído en el agujero económico abierto por algunos de sus funcionarios</i> [44, с. 26].	Він не уточнив точну кількість мільйонів та тисяч до настання дати коли економічної кризи, яку спровокували його друзі чиновники.
<i>Tiene mucho dinero; puede llegar a un millar</i> [65, с. 31].	В нього багато грошей; можливо навіть мільярд .

Екваторіальна Гвінея є членом Економічної та Фінансової Спільноти країн Центральної Африки (СЕМАС). Ця спільнота має шість країн-членів у своєму складі, п'ять із них є франкомовними. Французький термін *milliard*, що іспанською буде звучати як “тисяча мільйонів”, дуже часто використовується в бізнесовій сфері при обміні валют, транзакціях, плануванні державного бюджету в усіх країнах членах спільноти, що і пояснює як відбулося таке семантичне запозичення. Інший схожий приклад, але пов'язаний зі світом спорту це слово *nulo*.

Nulo: empate	Нездатність: нічия (у спорті)
<i>De los doce combates organizados Guinea Ecuatorial pudo ganar uno solo, más un nulo</i> [...] [90, с. 26].	З-поміж дванадцяти організованих боїв, Екваторіальна Гвінея змогла виграти лише один, та ще одну нічию [...].
<i>El deportivo tiene que ganar, mientras que nosotros nos calificaríamos con un nulo</i> [86].	Команда спортивного комплексу має виграти, а ми отримаємо нічию .

Іспанська Королівська Академія стверджує, що дане значення може бути використаним лише по відношенню до боксу, в той час як ми стикаємося з розширенням змісту: використання по відношенню до футболу та інших видів спорту. У французькій мові, термін *nul* використовується в усіх спортивних змаганнях у яких ніхто не виходить переможцем.

Parterre: sembrado, plantación	Цвітник: засіяне поле, плантація
<i>De una aldea a otra se transmitía la noticia de nuestra llegada por medio de una tumba, cilindro de madera emplazado sobre un zócalo de caoba en medio de un parterre de ananás</i> [83, с. 117].	Новина про те, що ми прийшли передавалася від одного селища до іншого за допомогою tumba , це дерев'яний циліндр розташований у основи червоного дерева посеред плантації ананасів.
Remarcar: constatar, darse cuenta	Повторно відмічати: констатувати, помічати
<i>Así son esos perros -remarca Claudio.- Paso sin provocarlo y pretende atacarme</i> [82, с. 32].	Ось такі ці собаки – відмітив Клаудію.- Я прошов мимо не провокуючи його, а він хоче мене вкусити.
<i>¿No has remarcado que tengo un nuevo peinado hoy?</i> (Усний доповідач 4)	Невже ти не помітив , що в мене нова зачіска сьогодні?

Якщо в Іспанії, як про те зазначено у словнику RAE [88, с. 360], слово *remarcar* означає лише *повторно робити помітку*, то той самий термін *remarquer* у французькій мові має інше значення. Деякі з таких значень закріпилися у гвінейському діалекті іспанської мови. Тим не менш, словник DEA [89, с. 453] надає одне значення даного дієслова як “підкреслити, виділити”. У будь якому разі, є незаперечним фактом вплив французької

мови у цьому значенні дієслова та у його частому використанні з такими конотаціями.

Tocar: llamar a una puerta o a un mostrador	Доторкнутися: стукати (дзвонити) у двері
<i>No parece educado entrar en un despacho sin tocar.</i> (Усний доповідач 5)	Не правильно заходити до кабінету без стуку.
<i>Adjá-Adjá y compañero tocan encima del mostrador toc, toc, toc</i> [82, с. 17].	Я його зову і крім цього мій товариш постукав до вітрини, тук-тук.

Знову ми стикаємося з впливом французької мови разом з ономотопейною асоціацією. У камерунській французькій мові, наприклад слово *toquer* (~ *a la porte*) – через опущення додатку – виробило це значення, яке ми також зустрічаємо в Екваторіальній Гвінеї. Тим не менш, дане слово з таким значенням також існує в Центральній Америці, і з цієї причини деякі дослідники стверджують, що дане слово увійшло до лексики гвінейців через Америку.

Vilano: de una villa; persona desagradable, fea	Коршун: (людина) з нетрів; неприємна людина, страхітлива
<i>Es la historia de un vilano que abandonó a su esposa con dos hijos y se fue a vivir con otra.</i> (Усний доповідач 6)	Це історія про одного невігласа , який покинув свою дружину з двома дітьми і пішов жити до іншої.

У цьому випадку ми стикаємося з впливом на форму слова, яке в свою чергу вплинуло на значення цього слова. Це значення більш підходить

іспанському слову *villano*, але через вплив французького слова *vilain*, що є значеним еквівалентом слова *villano*.

Enclavado(a): metido, incomunicado, sin acceso	Забитий (як цвях): поставлений, відрізаний від зовнішнього світу, без доступу
<i>Mi pueblo está bien enclavado entre las montañas [...].</i>	Моє село загублене посеред гір [...].
<i>Tenía descansando las manos sobre los muslos y la cabeza enclavada entre las dos manos [33, с. 327].</i>	Руки у нього були розміщені на стегнах та голова знаходилась між двома руками.
Gastado: estropeado, que no sirve	Зношений: зіпсований (як про продукт харчування), непридатний
<i>Te venden estos tomates muy baratos porque ya están gastados.</i> (Усний доповідач 6)	Тобі продають ці помідори за дуже низькою ціною, тому що вони вже зіпсовані.

У старій іспанській мові, дієслово *gastar* також мало значення *псуватися*, та навіть у сьогоденній іспанській мові, навіть не часто вживане, має значення *псуватися через його використання*. Тим не менш, семантичне значення французького слова *gâter* точно відображено у цьому значенні.

Jugar (~ música o película): tocar, actuar, proyectar	Грати (~ музику або фільм): програвати, діяти, проектувати
<i>En esta discoteca, siempre juegan las mismas músicas.</i> (Усний доповідач 7)	На дискотеці, завжди грає та сама музика.

У трьох останніх наведених прикладах (*enclavado*, *gastado* у *jugar*), використовується семантичне значення французьких слів, особливо ті

значення з якими ці слова використовуються в Камеруні та Габоні. Дієслово *enclaver* та його дієприкметник *enclavé* використовується для позначення далеких територій, важкодоступних територій без зв'язку. Другий термін показує семантичний вплив французького слова *gâter*, яке точно повторює вищезгадане значення. І останнє, третє слово було під впливом одночасно французького слова *jouer* та можливо під впливом англійського слова *play*.

Отже, лінгвістичний контакт між іспанською та французькою мовами є дуже вираженим в Екваторіальній Гвінеї. З іншого боку, дві сусідні країни (Камерун і Габон) у яких окрім спільних кордонів є спільна історія та культура, є дверима для французького впливу на Гвінею. “У селах розташованих на кордоні з Габоном та Камеруном, є частішими випадки впливу французької мови, тому що більшість населення цих сіл працює або робить покупки у цих країнах [33, с. 334] (в Камеруні або Габоні). Протягом багатьох років, та навіть сьогодні, засобом радіомовлення у цьому регіоні був *África N° 1* (міжнародна радіостанція розташована у Габоні), та інші засоби мас-медіа в обох сусідніх країнах – усі на французькій мові. Також, як зазначалось раніше, вхід Гвінеї до сім'ї франкофонії дав великий імпульс до двомовності (на рівні офіційних мов), який буде залишати все більше слідів від сусіднього існування двох мов. Як зазначає Анаклето Оло Мімбуй [32, с. 7], існують три причини успіху просування французької мови в Екваторіальній Гвінеї: відсутність підтримки Іспанії на освітньому рівні; присутність природнього тиску франкомовних сусідніх країн, з якими Гвінея має співпрацювати та бути в процесі соціо-культурного та політичного обміну; та третя причина – одинадцять років кризи відторгнення усього колоніального, європейського під керівництвом Президента Масіаса.

2.2.3.3. Лінгвістичний контакт з англійською мовою

Більша частина впливу англійської мови на іспанську в Екваторіальній Гвінеї, була здійснена через так званий “пічі” (пічінг англійської мови). Цей пічі є мовою франка на острові Біоко, де розташована столиця Екваторіальної Гвінеї. У цьому розділі ми розглянемо деякі слова та англіцизми, які відносно

визнані в іспанській мові, але такі що набувають дещо іншого семантичного навантаження в Екваторіальній Гвінеї.

Boy: criado del serivicio doméstico, mozo de casa	Віл: домашній слуга
<i>¡Boy! - llamó luego-. Prepara el equipo de paseo. Vamos de visita</i> [66, с. 47].	¡Чоловіче! – позвава він пізніше -. Підготуй екіпаж для прогулянки. Ми зробимо візит.
<i>Aquí se dice que el boy del presidente es el presidente de los boys.</i> (Усний доповідач 6)	Тут говориться, що слуга Президента є президентом серед слуг .
<i>Detrás del blanco, el boy caminaba silencioso, portando los regalos que aquel llevaba: tabaco, sal y otras cosas [...]</i> [66, с. 49].	Позаду білого чоловіка, мовчазно йшов слуга , несучи подарунки: цигарки, сіль та інші речі [...]

Словник GDLE [68] надає наступні значення цього слова — “віл” (це значення не має жодного відношення до англіцизму) та “танцівник в музичній виставі”.

Miss: mujer blanca	Місс: біла жінка
<i>Pero era mucho trabajo para la miss, porque para entenderse con sus alumnas hubo de acudir a todos los medios y artificios [...]. La miss luchaba por convencer a su marido</i> [66, с. 47].	Це було складне завдання для білої жінки , для того щоб порозумітися зі своїми ученицями, їй треба було використовувати усі доступні засоби [...]. Місс намагалася переконати свого чоловіка.

Більшість іспанських словників дають таке значення цьому слову *переможниця конкурсу краси*. В англійській мові це слово можна визначити

як *самотня жінка*. В Екваторіальній Гвінеї, тим не менш, це слово розширило своє значення на усіх жінок, особливо білої раси.

País (de ~): tradicional , típico	Із країни: місьцеве, традиційне, типове
<i>Comida de país; ceremonias de país; cocina de país; medicina de país; taxi de país; casa de país; té de país, etc.</i> [43, с. 94].	Місцева їжа; традиційні церемонії; місцева кухня; традиційна медицина; місьцеве таксі; типовий дім; місцевий чай, тощо.

Ми помітили, що слово *país* є одним з найбільш вживаних слів гвінейцями. Щодо цього, Селія Касадо-Фреснійо [43, с. 94] підтверджує, що “найбільш характерна лексика це та, що сформована за допомогою означального додатка *de país*, який використовується для позначення традиційних продуктів, об’єктів, звичаїв, тощо”. Пояснення цього феномену ми знаходимо у контакті з англійською мовою через англійський пічінг. Тут мова йде про переклад англійського терміну *country*, що іспанською означає *país*. У пічінгу це слово часто використовується як прикметник і означає *місьцевий, традиційний* та є антонімом усього, що приходить ззовні. Важливо підкреслити відсутність артикля, що відбувається через точний переклад з африканського пічінгу.

Palabra: lío, discusión, pleito, riña, problema	Слово: склока, непорозуміння, спір, сварка, проблема
<i>En términos administrativos se llama palabra a un pleito entre indígenas, cuya competencia pertenece a los llamados Tribunales de Raza</i> [67, с. 115].	В адміністративному плані спором називають тяжбу між туземцями, і розглядається дана тяжба в, так званих, Племінних Судах.

<i>Tras una palabra que duró hora y media, llegamos a un consenso general para un severo castigo</i> [60, с. 53].	Тяжбу , яка розглядалася півтори години, завершилася вироком – суворою карою.
Palabra (tener la ~): culpa, responsabilidad	Слово (мати ~): (мати) вину, відповідальність
<i>Los responsables del Gobierno de nuestro país en este sector de tan vital importancia y nosotros, los padres de los hogares, tenemos la palabra</i> [48, с. 40].	Очільники Уряду нашої країни у цій важливій сфері, разом з нами, головами сімей мають відповідальність .

Незважаючи на подвійну інтерпретацію значення цього слова, це є точним прикладом, який показує вплив пічінгу на іспанську мову в Екваторіальній Гвінеї. Англійське слово *palaver*, що означає *склока, непорозуміння* у пічінгу закріпилося як *palaba*, а потім з пічінгу через асиміляцію, та також через паронімію та неправильну етимологію перейшло в гвінейський діалект іспанської мови як *palabra*. Щодо слова *palabra*, Гонсалес Ечегарай [67, с. 115] пише наступне: “ця словникова одиниця прийшла до нашої колонії через англійську мову у 19 сторіччі, з вищенаведеним значенням. При примітивному написанні *palaver* це слово з’являється в письмових джерелах тієї епохи, таких як записи відомого мандрівника Ірадєр” [80]. “Пізніше це слово адаптувалося до іспанської мови, набуваючи іспанської орфографії, але зберігаючи своє семантичне значення” [67, с. 114-115]. Від цього походить такий концепт як *casa de la palabra*; або *casa de palabra*:

Palabra (casa de (la) ~): lugar emblemático de un pueblo, donde se solucionan los problemas y se debaten los temas capitales de la	Слово (дім слова~): емблематичне місце у селищі, де вирішуються проблеми шляхом обговорення головних питань
---	--

comunidad; corte tradicional	спільноти; традиційний суд
<i>Si el asunto llega al jefe del poblado, convocará los beligerantes a la casa de la palabra para juzgarlos [72].</i>	Якщо справа дійде до голови села, то він збере обидві сторони у суді, щоб судити їх.
Picar: coger una fruta del árbol, cosechar el cacao y el café	Колоти: збирати фрукти з дерева, збирати врожай какао та кави
<i>En lugar de enseñarme el gorila que estaba picando el cacao [33, с. 442].</i>	Замість того, щоб показати мені горилу, яка збирала какао.
<i>Es el período durante el cual picamos los granos de café y los preparamos para su beneficio. (Усний доповідач 4)</i>	Це період коли ми збираємо зерна кави та готуємо їх до продажу.

Семантична зміна відбувається тут через схрещення з англійським дієсловом *to pick*, що значить *збирати, підбирати*, та подальшу адаптацію до морфологічних норм іспанської мови.

Picado: efecto y acción de picar, de cosechar el cacao y el café	Наколювання: ефект та дія від дієслова “колоти”, від збору какао та кави
<i>Después del picado, se procede a amontonar las piñas en un lugar para su beneficio. (Усний доповідач 4)</i>	Після збору , шишки какао збираються в купу для подальшого їх продажу.
Chapear o chapar: cortar la hierba con un machete	Облицьовувати або обшивати: стригти траву за допомогою мачете

<i>Chapea y planta con fe e ilusión su aguacatero y su palmeral en la llanura</i> [39, с. 47].	Стриже траву та саджає з надією дерево авокадо та пальму на рівнині.
--	---

Це слово *chapear* або *chapar* є американізмом, який надійшов до Гвінеї через історичні зв'язки з Кубою. Тим не менш, нашу увагу привернув той факт, що власне сам термін, з тим самим змістом, знаходиться також у пічі і звідти перейшов до мов мовної групи Банту Камеруну, Габону, Нігерії та інших країн західного берегу Африки. Також, ми визначили, що фермери та люди, які постійно використовують це слово (в основному усі люди, що розмовляють пічі), ототожнюють це слово з англійським словом *sharp*, тобто *гострий, наточений* та *sharpen*, що значить *наточувати* (мачете), у фразях як *sharp cutting*. Маючи ці дані, ми можемо висловити гіпотезу, що через метонімічну асоціацію та причинно-наслідковий зв'язок де наточений мачете є причиною та скошена трава є наслідком, відбувся семантична зміна, не лише в гвінейському діалекті іспанської мови, але й у розмовній французькій мові в Камеруні, наприклад. Беззаперечно, що це слово *chapear, chapar* або *chapia* (в Камеруні та Нігерії) походить від англійської мови через пічі.

Беручи до уваги усі вищенаведені факти, очевидно, що лінгвістичний контакт є однією з причин не лише лексичної передачі, але й семантичної зміни. Як видно, не завжди слово переходить в іншу мову з усім семантичним змістом який був у цього слова спочатку. Іноді семантичний зміст слова набуває певних трансформацій. Загалом відбуваються три типи змін: спеціалізація (звуження змісту), розширення або набуття нового змісту як у більшості випадків, які ми розглядали попередньо. Це демонструє той факт, що семантичне збагачення через схожість та зміст іноземних слів є більш продуктивним.

2.2.4. Потреба у новому слові

В історії цивілізації завжди виникала необхідність у новій назві для нового феномену, об'єкту, ситуації, продукту, тощо. Так само як для

новонародженої дитини необхідне ім'я. Але якщо для того, щоб придумати ім'я для новонародженого можна просто пригадати існуючі вже ім'я, то для інших випадків слід застосувати інші принципи, а саме: створити нове слово з вже існуючих елементів; скопіювати термін з іноземної мови, або з іншого джерела; та останнє – змінити зміст старого слова.

Використання першого варіанту з трьох вищенаведених приводить нас до створення складних слів, процес який у більшості випадків конкретизує іспанське слово додаючи нових контекстуальних та місцевих конотацій. Таким чином, людина не з цього соціо-культурного середовища буде сприймати лише поверхнє значення:

<p>Esclavo (~ en vida): persona muerta por embrujo, y que resucita en otro lugar para trabajar y servir a su dueño brujo</p>	<p>Раб (~ при житті): людина, яка померла від чарування, і яка воскресне в іншому місці щоб працювати та прислужувати своєму хазяїну-чаклуну</p>
<p><i>¿Qué es eso de un esclavo en vida? [...] Los esclavos en vida [...] son gente que, estando muertos, andan y trabajan para sus dueños [84, с. 53].</i></p>	<p>Що це таке раби при житті? [...] Раби при житті [...] це люди які, будучи мертвими, ходять та працюють на своїх господарів.</p>
<p>Muerte natural: muerte no provocada por brujería o magia</p>	<p>Природня смерть: смерть не спровокована чарівництвом або магією</p>
<p><i>En sus reflexiones [el americano] nunca llegó a relacionar tal desaparición con los fallecimientos que sucedían, admitidos en su entendimiento de hombre culto como muertes naturales [66, с. 114].</i></p>	<p>У своїх роздумах [американець] ніколи не пов'язував це зникнення із загибелями, які відбувалися та називалися у місцевій культурі природньою смертю.</p>

Вираз *muerte natural* - природня смерть тобто та яка відбувається через захворювання, а не через травмування зазвичай протиставляється *muerte violenta*, тобто насильницькій смерті тобто тій яка відбувається через насильницькі дії. Тим не менш, тут є один важливий нюанс, у гвінейському діалекті поняття *muerte natural* та *normal* протиставляються *muerte por embrijo*, яка розуміється як насильницька смерть, тому що вона спровокована чийось діями, хоча і за допомогою надприродних сил яких не видно. За цих обставин, смерть через нещасний випадок або через травматичне пошкодження розглядається як природня та нормальна, при умові, що ці дії не були спровоковані надприродними злими силами.

<p>Mulata (~ de crema): mujer negra que practica el maquillaje</p>	<p>Мулатка (~ кремова): чорна жінка, яка практикує відбілювання кремом</p>
<p><i>¡Cuidado mulatas de crema con la despigmentación de su piel!</i> [45, с. 44].</p>	<p>Відбілені мулатки будьте обережні через депігментацію своєї шкіри!</p>
<p><i>Es que ves dos chicas claras, y no sabes quién es mulata de verdad. Hay tantas mulatas de crema en Malabo que a veces no parece una ciudad de África.</i> (Усний доповідач 3)</p>	<p>Перед тобою дві світлі дівчини і неможливо сказати яка із них справжня мулатка. Є так багато відбілених мулаток у місті Малабо, що інколи здається що це не Африканське місто.</p>

У багатьох випадках пропадає додаток *de crema* і таких жінок в іронічній формі називають лише *mulata*.

Для створення слова можна звернутися до іноземної мови для того, щоб скопіювати термін, який нам дозволить задовольнити потребу у новому слові. У контексті який нас цікавить, мова йде не лише про копіювання слова з іншої мови, але про його переклад на іспанську мову, що надає вже

існуючим іспанським словам нових калькованих значень з мови оригіналу. Термін переходить з однієї мови в іншу, семантичний зміст залишається:

<p>Pecado: mala suerte, maldición, desgracia</p>	<p>Гріх: невдача, прокляття, нещастя</p>
<p><i>Corremos todos al arroyo sagrado para bañarnos y que, después de que haya dejado todos mis pecados correr río abajo, debo regresar corriendo al pueblo, sin volver la cabeza atrás, pase lo que pase, porque si vuelvo la cabeza, todo habrá sido inútil y, además, todos los pecados de los otros se quedarán en mí [84, с. 32].</i></p>	<p>Ми усі біжимо до священого струмку для того, щоб помитися. Після того як мене залишать усі мої гріхи, я маю бігти до річки унизу, потім повернутися до села, не озираючись назад, щоб не відбувалося. Тому що, якщо я озирнуся, то усе виявиться марним, і крім того, гріхи інших людей залишаться на мені.</p>
<p>Maquillaje: acción y efecto de blanquearse la piel negra a base de cosméticos</p>	<p>Макіяж: дія та ефект від відбілювання чорної шкіри за допомогою косметики</p>
<p><i>Está afectada por ese maquillaje con el que las mujeres de la ciudad, naturalmente negras, tienden [...] a convertirse en blancas [82, с. 18].</i></p>	<p>Через вплив цього макіяжу, за допомогою якого чорні жінки із міста, зазвичай [...] перетворюються на білих жінок.</p>
<p><i>Todo el mundo sabe que ella hace el maquillaje por que ni sus hermanas, ni su hijo tiene la piel tan blanca como ella [71].</i></p>	<p>Усі знають, що вона користується спеціальним макіяжем, тому що ні її сестри, ні її син не мають такої білої шкіри як у неї.</p>

Мова запозичення може бути не лише туземною, як відбувається з запозиченням з французької мови слова *maquillaje*. Ми зазначаємо, що

контекстуальне значення слова, яке ми наводимо у цьому випадку є вживаним у французькій мові в Африці загалом. Слово *maquillage* у Гвінеї майже втратило своє стандартне значення – косметична субстанція (як можна було побачити у попередніх прикладах), і в Гвінеї це слово розуміють переважно як *дію та результат відбілювання чорної шкіри за допомогою косметики*.

2.2.5. Двозначність контекстів

Двозначність контекстів є однією з причин семантичної зміни. Мова йде в особливості про контексти в яких одне й те саме слово може сприйматися в двох різних значеннях, в той час коли саме слово або фраза не змінюються. Нижче наведені декілька прикладів для підтвердження цієї тези.

Decano: experimentado, experto, que tiene la costumbre de algo	Декан: досвідчена людина, експерт у якійсь сфері
<i>No se emborrachan fácilmente. Son decanos en cuanto a la bebida</i> [82, с. 36].	Вони не п'янішають швидко. Тому що вони є експертами у сфері випивки.

Тут ми бачимо використання двох понять (стаж та досвід), які присутні у семантичному навантаженні терміну *decano*, найстаршому члену спільноти, ці поняття постійно міняються місцями, в результаті чого відбувається двозначна інтерпретація.

Devenir: acarrear, provocar, causar	Трапитися: провокувати, спричиняти
<i>Además de los cuantiosos daños morales, psíquicos, materiales y de todo orden que devino el diabólico acto</i> [51, с. 6].	Крім великої моральної, психічної, матеріальної та іншої шкоди, яка була спровокована цим диявольським актом.

У двозначних конструкціях цього типу, дієслово *devenir* було змінено у своєму початковому значенні: *трапитися, статися*, через двозначність інтерпретації. У розмовній мові це дієслово набуло значення *причиняти*, хоча значення фрази, яку ми наводимо у конкретному прикладі не зазнало значних змін.

2.2.6. Соціальні причини

Соціальний фактор безсумнівно є основною причиною зміни слів, які можуть відбуватися не лише у різних соціальних та професійних групах однієї географічної та лінгвістичної спільноти, але й з найбільшим впливом, такі зміни можуть відбуватися у абсолютно різних етнічних та расових групах, які розділені географічно, але мають одну мову. Випадок Екваторіальної Гвінеї та Іспанії є одним з найбільш виражених на карті діалектології іспанської мови.

Є очевидним, що на семантичному рівні, через таку різноманітність іспанські слова у гвінейців загалом та в різних соціальних та професійних групах набувають нових значень. Усі зміни слів, які не увійшли до попередніх вищенаведених причин, можна віднести до таких, що мають соціальне походження.

2.2.6.1. Психологічний фактор як вид соціальних причин

Як вже зазначалось, соціальні причини мають дуже різноманітні категорії. Дуже часто серед таких категорій виступає психологічний фактор, який провокує широкий ряд змін різного походження: метафоричні асоціації, метонімія, опущення, тощо. Деякі психологічні фактори знаходяться на поверхні та є досить банальними. Легко помітна випадкова схожість, гумористична асоціація, яка приходить на думку можуть створити фразу, яка через свою виразність може перейти від свого індивідуального вжитку до вжитку загального. Такі зміни можуть відбуватися через емоційний фактор або через табуйовані теми, які в Африці є актуальними в деяких сферах життя.

2.2.6.1.1. Табуйовані теми

Багато слів набувають або втрачають деякі конотації через певні табуйовані теми. В будь якій спільноті загалом, та в традиційній африканській спільноті, зокрема моральність та цнота завжди були джерелом табу та евфемізмів.

В Екваторіальній Гвінеї є багато табуйованих тем у сфері соціального життя. І така вада суспільства як корупція також входить до переліку табуйованих тем. Корупція є звичним явищем, через що люди шукають евфемістичні терміни та вирази для позначення дій пов'язаних з корупцією:

<p>Engordarse: enriquecerse de forma ilícita, especialmente con los fondos públicos</p>	<p>Потовстіти: розбагатіти незаконним шляхом, в особливості розкрадаючи державні кошти</p>
<p><i>Todos ellos tienen demasiada prisa por engordarse y así cada día hay nuevos proyectos que miran para el desarrollo del país [46, с. 24].</i></p>	<p>Усі вони спішать розбагатіти і з цієї причини у нас постійно з'являються нові проекти розвитку країни.</p>
<p><i>Cada año proceden al nombramiento de nuevos ministros, y cada uno de ellos sabes que tiene poco tiempo para engordarse antes del próximo cambio [73].</i></p>	<p>Кожного року назначають нових міністрів, і кожен з них знає, що він має мало часу для того, щоб збагатитися поки він обіймає посаду.</p>
<p>Incentivo: soborno</p>	<p>Стимул: хабар</p>
<p><i>Algunos administradores exigen a sus administrados incentivos mientras que otros administrados lo ofrecen voluntariamente para agilizar los trámites de sus documentaciones [53, с. 43].</i></p>	<p>Деякі керівники вимагають від своїх підлеглих хабарі. А бувають і такі підлегли, що самі, по своїй волі, пропонують хабаря, щоб спростити оформлення документації.</p>
<p>Algo: soborno</p>	<p>Щось: хабар</p>

<p><i>Tras un rato, Adjá- Adjá y compañero bajan la voz con el fin de sugerirle al tipo que, si no quiere ir a perder grandes cantidades de francos en la comisaría, pues [...]. Que les dé algo [82, c. 13].</i></p>	<p>Через короткий проміжок часу, тук-тук, і товариш тихим голосом переконує одного чоловіка дати їм щось, якщо він не хоче втратити набагато більшу суму грошей уже в комісарії поліції.</p>
<p><i>Ciertos militares tienen que hacer su agosto pidiendo algo, que tanto puede ser una cerveza, un vino, dinero u otra cosa [44, c. 26].</i></p>	<p>Деякі військові проводять серпень місяць, вимагаючи щось, це може бути пиво, вино, гроші або щось інше.</p>
<p><i>Cuando los funcionarios dejen de exigir algo para atender con celeridad a los usuarios de nuestro país, Guinea irá mejor [72].</i></p>	<p>Коли посадовці перестануть вимагати хабар та почнуть займатися сумлінно потребами жителів нашої країни – справи підуть набагато краще в Гвінеї.</p>

Абстрактне слово *algo*, та більш конкретна фраза *dar algo* (схожа на іспанську фразу *tomar algo*) набула дуже конкретного специфічного значення. Це є прикладом спеціалізації, або обмеження семантичного змісту.

<p>Apear (~ de la vida): matar, eliminar</p>	<p>Зняти (~ з життя): вбивати, прибирати</p>
<p><i>Cuando miles de personas son apeadas de la vida sin contemplaciones [64, c. 7].</i></p>	<p>Коли тисячі людей вбиті не дивлячись ні на що.</p>
<p><i>Los ciudadanos tenemos miedo de un sistema que apea sin escrúpulo a todos aquellos que intenten levantar la cabeza [72].</i></p>	<p>Громадяни бояться системи, яка прибирає без докору сумління кожного хто підіймає голову.</p>

<p>Maquillaje (de bolsillos): choriceo, robo de carteras, ratería</p>	<p>Макіяж (кишеньковий): “темні справи”, кишенькова крадіжка, шахрайство</p>
<p><i>Empujones, pisoteos, codazos [...] es todo lo que se observa durante el viaje, y sin olvidar el maquillaje de bolsillos que practican algunos pasajeros, quitándoles las monedas a otros [90, с. 3].</i></p>	<p>Штовхання, наступання на ноги, підбивання ліктями [...] усе це можна зустріти під час подорожі, також слід не забувати про кишенькові крадіжки, яким займаються деякі пасажери, крадючи гроші у інших.</p>

У цьому випадку ми бачимо нове значення терміну *maquillaje*, який відрізняється від попереднього варіанту словом яке його супроводжує, створюючи таким чином новий зміст з ознаками метафори.

2.2.6.2. Соціокультурний чинник змін змісту

Сімейні відносини, зокрема відносини між дітьми та батьками всередині однієї сім'ї або всередині одного клану мають багато цікавих особливостей притаманних культурі народів банту, яка базується на єдності. З цієї причини багато іспанських слів цієї семантичної сфери набувають нових або інших значень, які відрізняються від значень у кастильській іспанській мові. Головною задачею таких змін є зменшення дистанції між членами суспільства, і також з'являються табуйовані теми.

<p>Hermano o Hermanito: hermano de cualquier edad, individuo de la misma etnia</p>	<p>Брат або братик: особа будь-якого віку, з однієї і тієї самої етнії</p>
<p><i>Nada más salir del aeropuerto de Bruselas, encontré a un hermanito fang que me ayudó. (Усний доповідач 3)</i></p>	<p>Я вийшов з аеропорту Брюсселя, і одразу зустрів земляка етнії фанг, який мені допоміг.</p>
<p><i>Cuando estamos siempre con los</i></p>	<p>Зі своїми співплемінниками я</p>

<i>hermanitos, hablamos en castellano; mi madre vive en el centro de la ciudad con mis hermanitos</i> [33, с. 407].	розмовляю лише іспанською мовою; моя мати живе у центрі міста разом з моїми земляками.
<i>Tengo cuatro hermanitos: dos mayores y dos menores.</i> (Усний доповідач б)	У мене чотири братики: два старших і два молодших.

Щодо цього терміну *hermanito*, Антоніо Кіліс пише, що “це є зменшеним, що означає ‘людину з одного і того самого племені’, та також людини, яка належить до тієї самої етнії”; також використовується практично повсюди, як брат по крові, незалежно від віку обох людей. Менш вживаним є термін **hermano**”

Ido: muerto	Той, що пішов: мертвий, померлий
<i>A cualquier ser viviente que desafiara el poder de los idos atentando contra ti</i> [83, с. 48].	Будь якій живій істоті, яка намагається діяти проти волі мертвих
<i>No hay oscuridad en la morada de los idos</i> [83, с. 59].	Не має темноти там знаходяться померлі.
<i>Tienes el poder de los idos y ellos te protegerán siempre [...] [83, с. 33].</i>	У тебе є сила мертвих і вони тебе завжди захистять [...].
<i>Profesamos un culto a los idos, por que pensamos que los nuestros no se mueren, se van, pero siguen con nosotros.</i> (Усний доповідач 2)	Ми поклоняємося померлим, тому що вважаємо, що наші люди не вмирають, а лише відправляються у подорож, і при цьому продовжують перебувати з нами поруч.
Madre: mujer madura con edad de procrear	Мати: зріла жінка, яка досягла дітородного віку

<p><i>Es una madre estupenda, que nunca se ha casado ni ha tenido hijos en su vida. (Усний доповідач 4)</i></p>	<p>Це чудова жінка, яка ніколи в житті не виходила заміж, та не мала дітей.</p>
<p><i>Una vez allá con mi gente, mis madres, mis hermanos, mis padres, ya ni me acordaré de lo difícil que lo he pasado aquí. (Усний доповідач 1)</i></p>	<p>Як тільки я знову буду разом з моєї сім'єю, з моїми жінками, моїми братами, моїми батьками, я вже навіть згадувати не буду той важкий час, який я провів там.</p>

В гвінейському діалекті іспанської мови є концепт *tata*, що означає будь яку літню жінку, не залежно від наявності в неї дітей, родинного зв'язку з людиною, яка до неї так звертається, або навіть незалежно від етнічної та расової приналежності співрозмовників. Найчастіше це використовується в якості звернення.

Загалом, в Екваторіальній Гвінеї більшість населення вірить в той факт, що людина не помирає, а лише подорожує до іншого місця на землі, або спокійно відпочиває поряд зі своїм селищем. Це вірування впливає в деяких випадках на зміну слів, як наприклад зі словом *ido*. Також своє відображення знаходиться у сімейних стосунках у яких такі терміни як *hermano, hermanito, tío, padre, madre*, не завжди співпадають зі звичним етимологічним поняттям цих слів, але належать до світогляду, який базується на понятті нероздільності сім'ї. Усі діти одного народу або одного того самого покоління належать до однієї сім'ї. Таким чином є табуованою темою намагатися розділити цю сім'ю на двоюрідних братів, племінників, зведених братів, тощо. Як кажуть деякі гвінейці: *я називаю батьком усіх старших чоловіків свого селища, які мають вік приблизно як у мого реального батька; та молодики називають дядьками навіть далеких друзів своїх батьків* [83, с. 68]. Це є тонким питанням соціальних та традиційних цінностей.

В Екваторіальній Гвінеї існує унікальний в деякому роді, концепт *тато-дядько*. Суть та унікальність цього концепту полягає у традиції етнії

фанг передавати своїх дітей на виховання до рідних братів, які значно успішніші та мають більший достаток. Таким чином деякі успішні та заможні гвінейці виховують та утримують у себе вдома крім своїх власних дітей ще й багато племінників, які називають їх татом. Тому в цій традиційній сфері з'являється новий концепт де межа між татом та дядьком у нашому розумінні розмита.

Висновки до Розділу 2

Лінгвістичний фактор є однією з причин семантичних змін в гвінейському діалекті іспанської мови. Постійна асоціація однієї визначеної групи слів надає даній групі єдиного об'єднуючого значення через взаємний семантичний вплив. Є очевидним, що фонетичні зміни деяких слів у результаті призводять до змін на семасіологічному рівні, надаючи цим словам такого значення, що повністю порушує їхні етимологічні корені.

РОЗДІЛ 3

ФОРМИ СЕМАНТИЧНИХ ЗМІН

Після аналізу причин, що впливають на семантичні зміни у гвінейському діалекті іспанської мови, слід звернути увагу на класифікацію різних випадків, враховуючи їх походження. Ми будемо виходити з того поняття, що семантичні зміни з одного боку відбуваються під впливом деяких конкретних причини, але з іншого боку приймають різні форми.

3.1. Метафора

Метафора протягом сторічч історії мов була процесом, який збагачував мови, була джерелом прикрашання мови та розширення словникового запасу та семантичного навантаження слів. Романісти, поети, так само як і будь які користувачі мови вживають слова не лише у їх традиційних значеннях, але й також пов'язують ці слова з подіями та явищами, з якими вони суб'єктивно вбачають певну схожість. Іспанська Королівська Академія визначає метафору як “троп, який складається у передачі прямого значення слова іншому слову в силу імпліцитного порівняння”. Це є загальним визначенням, яке можна було б відтворити у менших сегментах, враховуючи широкий ряд форматів, які входять до цього концепту [87, с. 468].

У цій роботі ми розглянемо метафоричні зміни в гвінейському діалекті іспанської мови, звертаючи увагу на походження значення цієї метафори та засоби за допомогою, яких створюється метафора, тобто об'єкти, події та ідеї. Виділяють чотири типи метафор: антропоморфні, звірині, абстрактні та синестетичні.

3.1.1. Антропоморфна метафора

Цей тип метафори полягає у створенні порівняння з тілом людини, його частинами, його відчуттями, його діями та також з його пристрастями. Антропоморфна метафора є однією з найбільш класичних та розповсюджених; тому їх так мало у тих прикладах, що ми проаналізували, тому що більшість вже увійшли до загального вжитку у мові, та є явно вираженими у словниках. У більшості випадків, саме метафори

установлюють зв'язок між рисами людини та світом тварин, рослин з тієї причини, що велика частина флори та фауни в Гвінеї мають бути названими або названими повторно гвінейцями. Річ у тому, що більшість рослин та тварин мають місцеві назви (у більшості складних та метафоричних) наряду з іспанськими назвами. У нас є деякі приклади, які пов'язані з різними аспектами починаючи від людських почуттів та емоцій та закінчуючи професіями.

Diplomático: especie de gorila, por su aspecto	Дипломат: вид горили, через зовнішній вигляд
Obispo: especie de gorila con barbilla parecida a la de un misionero famoso	Єпископ: вид горили з бородою через яку він походить на відомого місіонера
Ministro: por su forma de comportarse como una persona importante	Міністр: кіт, через його форму поведінки, важливість яка притаманна високопосадовцям
<i>Otras clases [de gorilas] que se conocen con nombres expresivos y pintorescos, tales como los cara azul, los nariz blanca [...], los diplomáticos (magníficos ejemplares de pelo policromado) y los obispos, con su barbilla apuntada rala que recuerda...algún padre misionero muy venerado [...]" [94, с. 177].</i>	Інши види [горил], яких називають виразними назвами, як наприклад синя морда, білий ніс [...], дипломати (дивні представники які мають різнокольорову шерсть) та єпископи , з рідкою клиновидною бородкою, яка нагадує...одного поважного місіонера [...]"
Teta: flor de plátano [33, с. 399]	Цицька: квітка плантана
<i>Cada uno acumula las tetas que va cortando para luego saber cuantas plantas ha cuidado, o cuantos racimos ha cortado. (Усний доповідач 8)</i>	Кожен мав збирати квітки плантана , щоб потім мати змогу порахувати за скількома рослинами він доглянув, або скільки суцвіть він

	зрізав.
Salivazo o Salivazón: charlatanería, habladuría, largos discursos	Плювок: базікання, плітки, довгі розмови
<i>Y cuando uno se acerca al íntelo [pseudo intelectual] por las conclusiones de tantos salivazones, lo único que saca es auto gloria</i> [51, с. 31].	І коли хтось наближається до статусу псевдо інтелектуала за допомогою знань отриманих через плітки , єдине корисне що він може отримати – це підвищити свою самооцінку.

Метафора походить від порівняння марності деяких розмов з *salivazos*, які можливо супроводжують акт розмови.

Sangrar: sacar vino de una palmera	Пускати кров: зчіджувати вино з пальми
<i>He ahí el valiente vinatero, el que sangrará nuestras palmeras [...]</i> [40, с. 55].	Ось там стоїть хоробрий винороб, який пустить кров нашим пальмам [...].

Метафорична асоціація у цьому слові є дуже звичайною в виноробній сфері в Екваторіальній Гвінеї і полягає у тому, що винороби використовують дієслово *sangrar*, щоб позначити процес та дію зчіджування вина з пальми після того як її розрубали. Мова йде про зчіджування так званого “африканського вина” (вина з пальми). Процес отримання дуже простий: розрізається пальма і збирається пальмовий сік, а потім цей сік ферментується (бродить). За допомогою такого процесу можна отримати наступні напої (як їх називають у Гвінеї): маламба, топе або ямба відповідно з різною міцністю. Тут можна стверджувати про тваринну метафору.

Sangrar: gastarse mucho dinero	Кривоточити (пустити кров): витратити велику кількість грошей
<i>Después de ganarse el gordo, se fue con una mujer de la calle que le sangró en una semana, y volvió con su mujer tan pobre como antes. [...] Y llega el mes de septiembre, todos los padres tienen que sangrar para mandar los niños al colegio o a la universidad.</i> (Усний доповідач 2)	Після того як він розбагатів, він зійшовся з однією вуличною жінкою, яка його розорила за один тиждень. Після цього він повернувся до своєї дружини таким бідним як раніше. [...] Коли настає вересень місяць, то усі батьки мають багато витричати , щоб відправити своїх дітей до школи або університету.
Severo: formal, ceremonial	Суворий: формальний, церемоніальний
<i>Y salimos de casa, yo entre mis padres (traje severo él, mantilla negra ella) [...] [83, с. 82].</i>	Ми вишли з дома, я стою поміж своїх батьків (формальний костюм, чорна накидка) [...].

Тут ми бачимо випадок коли людська якість переноситься на одержу. Строгий формальний та протокольний костюм передає ці якості людині, яка його носить. Ця строгість костюму додатково підкреслюється його темним кольором.

3.1.2. Метафора, яка походить від тварин, рослин та неживих об'єктів

Рослина метафора

Це ті метафори, які мають порівняння та аналогії з рослинами, флорою та рослинним світом загалом.

Árbol: miembro pivotante, jefe de familia	Дерево: голова сім'ї
--	-----------------------------

<p><i>¿Qué puede hacer el árbol de la familia para evitar que hoy no sea un día tan hambriento como ayer para su esposa y sus hijos? [82, с. 28].</i></p>	<p>Що може зробити голова сім'ї, щоб його дружина та діти не голодували сьогодні так як вчора?</p>
--	---

Можна зрозуміти, що у цьому прикладі термін “**árbol**” має аналогію зі стовбуром дерева, найбільш міцною частиною дерева, на якій тримається вся вага дерева. У цьому конкретному прикладі також використовується синекдоха.

<p>Ébano: persona de raza negra</p>	<p>Гебан (чорне дерево): людина чорної раси</p>
<p><i>Los adinerados, los pobres, todos coges por igual, sin diferencia por ser lo que son, los ébanos, los de pura nieve, todos ante tu puerta son lo mismo [90, с. 21].</i></p>	<p>Багатії, бідняки, до усіх ти ставишся однаково, незважаючи чи вони чорні, чи білі, перед твоїми дверима усі однакові.</p>

Абстрактна метафора та метафора, яка походить від неживих об'єктів

Найбільш чисельними серед метафор є ті, що пов'язані з абстрактними концептами та неживими об'єктами. Можна зробити класифікацію відрізняючи конкретні та абстрактні метафори.

Найбільш чисельними семантичними змінами через метафори є ті, що пов'язані з абстрактними та неживими об'єктами. Абстрактність або недостатня конкретність в даному аспекті полегшують метафор в інших сферах не пов'язаних з оригіналом. Такий тип метафор дуже часто використовується у спортивній пресі та у жаргоні підлітків.

<p>Arribada: llegada</p>	<p>Причалювання до порту:</p>
---------------------------------	--------------------------------------

	настання
<i>Cantan y auguran la inminente arribada de un mañana de amor y comprensión</i> [38, с. 13].	Повідомляють та пророкують неминуче настання майбутнього сповненого любові та чуткості.

Острів Біоко, на якому розташоване місто Малабо, розташований у Гвінейському заливі, тому риболовля та торгівля морепродуктами є повсякденними заняттями. Тому *arribada* (прибуття корабля) може бути у метаморфічній моделі розширено на всякий рух та наближення. Мотивація такої зміни може бути ініційована французьким словом *arrivée - llegada*.

Agujereado (Bolsillo ~): estar sin dinero, pobre, pelado	Дирява (кишеня ~): бути без грошей, бути бідним
<i>Habría que ver [...] si él podría hacerlo ahora que casi todos tienen los bolsillos agujereados</i> [82, с. 14].	Треба було знати [...] чи він зможе це зробити, тому що зараз всі без грошей .

Метафора у цьому випадку полягає в тому, що маючи гаманець (кишеню) з дірою, неможливо накопичити грошей.

Camisa: carpeta, expediente, cargo	Сорочка: папка, справа, посада
<i>En el gobierno guineano exiliado, Donato llevaría la camisa del ministerio de relaciones exteriores.</i> (Усний доповідач б)	У гвінейському Уряді у вигнанні, Донато напевно буде мати посаду Міністра закордонних справ.
Capo: alto funcionario corrupto	Капо: корумпований високопосадовець
<i>Muchos de ellos son ricos hoy en</i>	Багато з них сьогодні мають

<i>día solo por ser buenos capos o roedores de los fondos públicos</i> [52, с. 19].	великі статки лише завдяки тому, що вони корупціонери або розкрадачі державних коштів.
---	---

Хоча це слово *capo* можна використовувати по відношенню до будь якого людини наділеною владою, можна помітити тенденцію по конкретизації значення – саме про високопосадовців багатих та корумпованих. Це є випадком конкретизації більш загального значення.

Combinado: conjunto, equipo en deportes colectivos	Комбінація: збірна, команда колективних видів спорту
<i>El combinado nacional quiso despertarse del letargo a escasos minutos del final</i> [52, с. 92].	Національна збірна захотіла прокинутися від глибокого сну лише за кілька хвилин до закінчення матчу.
<i>El Combinado de atletas en el estadio Santiago Nguema, escenario del campeonato</i> [46, с. 68].	Команда атлетів на стадіоні Сантьяго Нгема, сценарій чемпіонату.

Слово *combinado* дуже часто використовується за таким значенням, особливо в спортивних новинах. Можна сказати, що в Іспанії це слово також використовують, але зі значенням “збірна команда”; в гвінейському діалектові іспанської мови це слово використовується по відношенню до усіх колективних видів спорту.

Congelado: producto marítimo, ganadero o agrícola importado; vehículo o aparato usado importado	Заморожений: заморожений морепродукт, м’ясо або овочі за звичай імпортовані; імпортований б/в автомобіль або інший апарат
<i>Radio Asonga emitía en sus</i>	Радіостанція Асонга передавала

<p><i>antenas un programa sobre la desnutrición en las personas, motivada en gran parte en la continua alimentación de las riendas congeladas, y escaso consumo de los alimentos de procedencia agropecuaria del país [48, c. 42].</i></p>	<p>радіопрогаму, про погане харчування людей, що спровоковане частим вживанням заморожених продуктів, та невеликим вживанням продуктів моря.</p>
<p><i>Los que comen son congelados llevados por mafiosos que compran carne y pollo que no se sabe de dónde viene [...] [70].</i></p>	<p>Вони їдять заморожені продукти, які імпортують до країни мафіозі. Навіть не відомо звідки походить це м'ясо чи курятина..."</p>
<p>Casi todos los coches que ves allá son congelados que ya no se pueden usar aquí". (Усний доповідач 2)</p>	<p>Майже усі машини, які ти бачиш ось там це уживані, які вже не використовуються у себе на батьківщині.</p>

В цьому прикладі можна помітити конкретизацію значення заморожених м'ясних продуктів. Але найбільш цікавим у цьому випадку є те, що в першу чергу важливою є характеристика іноземного походження (з Європи, Азії та Америки) таких продуктів, а вже потім інші їх характеристики. Таким чином можна пояснити використання цього терміну по відношенню до автомобілів та інших імпортних товарів б/в. Таким чином відбувається процес генералізації цього слова в гвінейському діалекті іспанської мови.

<p>Defender: exponer, presentar</p>	<p>Захищати: представляти, виставляти</p>
<p>El papel en el que la sosia me envolvió los buñuelos era del libro que yo acababa de defender unos días antes</p>	<p>Компаньонка завернула мені булочки у папір, що був вирваний з книги, яку вона представила кілька</p>

en Libreville [51, с. 27].	днів тому у місті Лібрєвіль.
----------------------------	------------------------------

Метафора у цьому випадку відбувається через метонімічну асоціацію, яка ототожнює книгу та ідеї, які містить книга. І тому, виникає метафорична ідея використовувати дієслово “defender” дисертацію, ідеї або “defender” книгу.

Devaluado: flaco, desnutrido	Девольвований: худий, некормлений
<i>Los cuerpos devaluados de los habitantes</i> [43, с. 87].	Худі фігури жителів.

Цей випадок походить від алегорії: девальвації франка С.Ф.А., яка відбулася на початку дев'яностих років, і що сильно вплинуло на економіку країн цього регіону. Це слово стало модним і використовувалося по відношенню до заробітної платні, цін, людей та навіть по відношенню до почуттів.

Dueño: marido	Господар: чоловік
<i>Las esposas aprenden trucos que les lleva incluso a ser infieles a sus dueños</i> [50, с. 35].	Жінки навчаються хитроцям, в тому числі, як зраджувати своїм чоловікам.

Слід пам'ятати, що в Екваторіальній Африці (як і загалом в більшості Африки) існує традиційне патріархальне суспільство, в якому чоловік є власником свого будинку та своєї сім'ї. Тому, в даному випадку, ми говоримо про метафору, розширення значення терміну *dueño*.

Luna: cada uno de los espejos	Місяць: кожне із бокових
--------------------------------------	---------------------------------

retrovisores laterales del coche	дзеркал заднього виду автомобіля
<i>Reaccionaron tirando piedras al coche que habían traído [...] hasta conseguir romper la luna delantera de la parte derecha del mismo</i> [93, с. 2].	Вони відреагували тим, що кидали каміння в машину, яку привезли [...] доки не розбили переднє праве скло цієї машини

Слово *luna*, також, сприймається як *скло*, *вітрина*. Але в даному випадку це слово застосовується конкретно до бокових дзеркал заднього виду. Часом можна зустріти схоже застосування цього слова в континентальній Іспанії, але таке значення цього слова не існує в жодному словнику.

Mamarracho: figura emblemática en la cultura local; bailarín disfrazado y que simboliza el bien y el mal; aparece anualmente	Посміховисько: емблематична фігура у місцевій культурі; перевдягнений танцівник, який символізує добро і зло; з'являється кожного року
<i>En Malabo, en las navidades, hay un balele que se llama bonkó, que cada fin de año se visiten de mamarrachos, [...] Antes, cada balele tenía su mamarracho</i> [33, с. 417-418].	В місті Малабо, кожне різдво танцюють балеле (ритуальний танок), який тут називають бонко, який виконує перевдягнений танцівник в кінці кожного року, [...] Раніше, у кожному балеле був свій танцівник .
<i>Son ceremonias sagradas durante las cuales desfilan mamarrachos, bailando todo tipos de baleles y acompañados de trovadores.</i> (Усний доповідач 8)	Це святі церемонії під час яких проходять танцівники , танцюючи різні види балеле під акомпонемент співаків.

Цей приклад можна віднести до зміни, що обумовлені потребою в нових словах, будучи узагальненим образом; але, насправді, це явище має метафоричне походження. Carlos González Echegaray додає, що “окрім значення, яке надає Іспанська Королівська Академія, [смішна або екстравагантна людина або дефектний предмет; несерйозна людина, яка не заслуговує на повагу] в цьому випадку використовується з дуже конкретним значенням: *страшні персонажі у жителів острова Біоко одягнуті у дивний одяг, маски, з великою кількістю рогів та дзвіночків зображають надприродні сили добра та зла* [67, с. 113].

Nieve (pura ~): persona de raza blanca	Сніг (чистий ~): людина білої раси
<i>Los adinerados, los pobres, todos coges por igual, sin diferencia por ser lo que son, los ébanos, los de pura nieve, todos ante tu puerta son lo mismo</i> [90, с. 21].	Багатії, бідняки, до усіх ти ставишся однаково, незважаючи чи вони чорні, чи білі , перед твоїми дверима усі однакові.

Ця метафора **de pura nieve** “білий або біла” формується від протиставлення **-de color** “чорний або чорна” по відношенню до людей, чоловіка або жінки.

Platear: dar brillo, conferir el color de la plata, lucir	Сріблити: надавати блиску, надавати кольору срібла, виблискувати
<i>No quiero que mis poemas sean la esencia del calor y la fatiga, sino la que en cada mañana contenga el refrescante rocío que cubre y platea la pradera</i> [39, с. 39].	Не хочу, щоб мої поеми були есенцією спеки та втоми. Хочу щоб вони були есенцією свіжої ранкової роси, яка вкриває та сріблить пасовище.

Слід зазначити, що досить часто це дієслово використовується у формі дієприкметника минулого часу (*plateado*, а) у гвінейському діалекті іспанської мови.

Teléfono: mosquito, insecto dañino	Телефон: комар, шкідлива комаха
<i>En los pueblos del bosque, uno no puede dormir tranquilamente, a causa de los teléfonos que te pican y zumban en tus orejas. (Усний доповідач 5)</i>	У лісних селах, ніхто не може спати спокійно через комаха , які постійно кусають та шумлять у вухах.

Метафора у цьому випадку походить від шуму комарів, який порушує спокій, та порівнюється із звуком виклику мобільного телефону, та з його маленьким розміром. Це значення є досить новим та часто вживаним у розмовній мові. Епоха появи цієї метафори співпадає з початком розповсюдженого використання мобільних телефонів у цій африканській країні. Вперше це було задокументовано Антоніо Кілісом [33, с. 461].

Yacimiento: creación	Родовище: створення
<i>Igualmente ha solicitado el apoyo de la embajada Norteamericana [...] para el yacimiento de otros medios y la materialización de un seminario de prensa en el país [53, с. 27].</i>	Він запросив допомогу посольства США [...] для створення інших засобів та матеріалізації прес-конференції в нашій країні.

У цьому випадку виділяється паронімічне схрещення зі словом **nacimiento** яке передає своє значення.

Oscuridad: desgracia, mala suerte	Темрява: невдача, неприємності
--	---------------------------------------

<p><i>Se recordaba que la hija mayor de Nfumu tuvo que lavarse la cara con hierbas para poder casarse; una familia con la oscuridad pintada en la frente</i> [84, с. 27].</p>	<p>Пам'яталось, що старша дочка Нфуму мала умитися травами, щоб одружитися; це була сім'я з поганою вдачею.</p>
--	--

У цьому випадку, метафора формується під впливом місцевих мов, в особливості під впливом мови фанг. Авторка вищенаведеної цитати відноситься до цієї етнії. У місцевій культурі: сонце та світло символізують удачу та світло у долі людини, в той час як темрява та ніч є символами зла, темних сил та невдачі.

3.1.3. Формальна метафора

Формальна метафора, як стверджує Лінда Сміт [35, с. 19], це така, що базується в основному на схожості та навіть на морфологічній тотожності між двома об'єктами, які порівнюються. Ця категорія протиставляється тим метафорам, які сама Сміт називає функціональними метафорами.

Escobilla: matamoscas	Щітка: мухобійка
<p><i>Con una escobilla (nervios de hojas de palmera en haz) espantaba las moscas a nuestro alrededor</i> [83, с. 93].</p>	<p>За допомогою мухобійки (нитки лисття пальми взяті у пучок) він відлякував мух навколо нас.</p>

Escobilla у цьому контексті має схожість формальну та матеріальну зі звичайною мітлою (**escoba**) в Екваторіальній Гвінеї. Але тим, не менш цей предмет має іншу функцію – мухобійка.

Danza: pelea; lucha, especialmente entre parejas	Танок: бійка; боротьба, особливо між закоханою парою
<p><i>Ekomo y yo nos peleamos casi todos los días [...] A veces, era él que</i></p>	<p>Екомо та я б'ємося майже кожного дня [...] іноді він хотів</p>

<i>buscaba la danza, como lo llaman la gente del pueblo [...] [84, с. 172].</i>	танцю , так це називають селянські люди [...].
Cucurucho: cascabel	Ковпак: бубонець
<i>Iban armados de machetes y lanzas y les acompañaban unos perros de caza, como ellos denominaban a ciertos flacuchos canes amaestrados, capaces de soportar el peso de unos cucuruchos de metal que servían para espantar la caza [66, с. 61].</i>	Вони були озброєні мачете та списами, з ними були полювальні собаки (так вони називали цих худих бродячих собак, яких вони трішки видресували), які були здатні нести на собі металеві ковпаки для того, щоб відлякувати звіра.

Слово **cucurucho**, у даному значенні, показує не лише обґрунтування через формальну схожість між двома поняттями, але й через ономотопейну інтуїцію, що породжує даний об'єкт.

3.1.4. Функціональна метафора

Далі розглянемо ситуації у яких використовується назва одного об'єкту, поняття або феномену, щоб позначити інший, через їх функціональну аналогію та через схожість використання з об'єктом-моделлю.

Matamoscas, o Matamosquitos: producto insecticida	Мухоловка, або комароловка: засіб проти комах
<i>Aquella noche los señores tuvieron que cenar dentro de un mosquitero, pero después de haber sahumado un potente matamosquitos, pues no quedaba otro remedio [66, с. 106-107].</i>	В ту ніч пани вечеряли всередині маскітних тенет, і не залишилося іншого виходу як розпилили сильну мухоловку .
<i>Es un perfume que para mí huele</i>	Цей парфюм мені схожий на

<i>a matamoscas; no me gusta.</i> (Усний доповідач 8)	запах мухоловки ; мені він не подобається”.
---	--

Обидва терміни можуть бути віднесені як до складних слів так і до перифрастичної форми, через те, що іспаномовні гвінейці досить часто не знають точної назви предмету або концепту. Але тим не менш, в результаті ми маємо функціональну метафору, тому що *дезінсекційний продукт* (**matamoscas** або **matamosquitos**), не має значення *інструмент* для вбивання мух, який складається в основному з решітки з рукояткою [87, с. 506], тут є зв'язок із функцією предмету, з результатом який отримуємо від його використання, але не через його форму.

Misil: chuleta, nota que se lleva a un examen para copiar	Ракета: шпаргалка, записка яку проносять на екзамен для списування
<i>Algunos van cargados de misiles al examen; las chicas los llevan en los sujetadores o sobre los muslos [...].</i> (Усний доповідач 6)	Дехто приходять на екзамен з великою кількістю шпаргалок ; дівчата зазвичай носять шпаргалки або в ліфчику або на стегнах [...].

Антоніо Кіліс [33, с. 376] визначає слово **chuleta**, як його розуміють в іспанській мові притаманній Піренейському півострову, як *записки, що тайком проносять на екзамен для того, щоб списувати*. В гвінейському варіанті це слово замінюється на **misil**.

Функціональна метафора у цьому випадку ґрунтується на тому, що людина йде підготовлена, наче озброєна на війну або на екзамен як у даному контексті. Студенти та учні носять з собою свою “зброю”, або **misiles** (умовні ракети) для того, щоб непомітно їх використати.

3.1.5. Метафора від конкретного до абстрактного

Існують метафоричні асоціації, які базуються на заміні конкретних ідей на абстрактні:

Desván: olvido, sin recuerdo	Горище: забуття, без згадки
<i>Fuiste consciente del cambio operado en tu diminuta persona, sí, aunque la erosión de los murmullos te lo retirara al desván de tu mente [...]</i> [83, с. 47].	Ти знав про зміни у твоїй маленькій особистості, хоча незрозумілий зникаючий шум відволікав тебе від забуття твоїх думок [...].

Ми споглядаємо як переходить ідея найвищого місця у будинку, яке використовується для зберігання непотрібних речей або взагалі не використовується, до ідеї забуття або не пам'яті. Тим не менш, тут мова йде про оказіональний та літературний випадок чия семантична есенція досягається за допомогою синтагматичної групи **desván de tu mente**.

Fajador: activista, que lucha por algún ideal o causa	Агресивний: активіст, який бореться за якийсь ідеал або за справу
<i>Las aspiraciones de Bikomo no van más allá del bienestar de su pueblo, y por esto, acepta sin rencores su situación, tal y como lo pudo hacer Mandela en su país [...] se ha convertido en un fajador extraordinario</i> [77].	Бікомо прагнув не лише добробуту для свого народу, і тому він покірливо сприймав цю ситуацію, так як це міг зробити Мандела у своїй країні [...] він перетворився на видатного борця .

Словник GDLE [68] дає наступне визначення цьому слову – *боксер з великою витривалістю, який наносить сильні удари супернику*. В Кубі, це слово означає забіякуватий. У цьому випадку ідея розмивається метафорично

та відноситься до політичних борців з такими ж характеристиками. Це окремий випадок, але як часто трапляється, швидко переходить до лінгвістичної сфери.

Golpearse: buscarse la vida, luchar por algo	Ударятися: заробляти на життя, боротися з щось
<i>La palabra combe quiere decir [...] los que van golpeándose buscando el camino [66, с. 19].</i>	Слово “комбе” означає [...] ті хто борються , шукаючи свій шлях.

3.1.6. Синестезичні метафори

Синестезична метафора відрізняється тим, що базується на сенсорному (відчуттєвому) переміщенні. Іспанська Королівська Академія дає наступне визначення синестезії “троп, який складається з поєднання двох зображень або почуттів, які походять від різних органів сприянь” [87, с. 523]. Цей процес є іншим джерелом змін назв, з наслідками на семантичному рівні.

Audiencia: conjunto de lectores de un periódico	Аудиенція: сукупність читачів однієї газети
<i>Y para la audiencia de La Gaceta de Guinea Ecuatorial [...] [47, с. 18].</i>	Для аудиторії “Газети” Екваторіальної Гвінеї [...].
Corear: acosar, perseguir	Співати хором: переслідувати, гнатися
<i>Nos conformamos con sentirlo en su inicio; trayectoria constantemente coreado de miedo [51, с. 26].</i>	Ми будемо задоволені, якщо це трапиться спочаку; траєкторія що постійно переслідується страхом.
<i>El delegado se coreó de vergüenza pero por orgullo se quedó allí con su chaqueta manchada [73].</i>	Делегат знітився з сорому , але через гордість залишився на місці хоч і мав замазаний піджак.

Дієслово *corear* за узагальненими визначеннями словників має за основу фонетичне сприйняття (музика, шум, аплодисменти, акламація). Тим не менш, у прикладах які наводяться, зникає це слухове сприйняття, яке перетворюється на емоцію, на почуття.

Загалом, ми можемо споглядати, що метафори, зі своїми різноманітними формами, складають один із основних джерел семантичних новоутворень або замін. Деякі з виниклих змін знаходяться в категорії літературної метафори, в той час як інші, через свою силу та розповсюдження входять до групи лінгвістичних метафор, пізніше описуються у словниках іспанської мови і відповідно, вже не являються чимось відмінним для гвінейців. Більшість іспаномовних гвінейців думають логікою їх туземних мов, що допомагає утворенню даних метафор.

3.2. Метонімія

Якщо розглядати з точки зору природи семантичної заміни, то метонімія, так само як і метафора, є одним з найбільш розповсюджених джерел змін. Словник DRAE визначає метонімію як “троп, сутність якого полягає у наданні назви одного предмету іншому предмету з якоїсь причини або навпаки, автора називають його творами, знак отримує назву свого значення” [87, с. 548]. Це визначення є загальним та глобальним, яке приймає до уваги різноманіття підтипів, на які вони можуть бути поділені.

Зміни метонімічного типу це ті, які відбуваються у асоціації між значенням слів, які передають свої концепти та вживання. На відміну від метафори, метонімія “не відкриває нових відношень між словами, а лише з’являється між словами, які вже пов’язані між собою” [37, с. 247], як ми зможемо побачити пізніше на деяких прикладах з іспанської мови гвінейського діалекту.

3.2.1. Метонімія: людина через її головну рису.

Це тип метонімії, який базується на якійсь характерній особливості людини, що потім надається тій самій людині.

Hola, o Hola-hola: persona de raza blanca	Привіт, або Привіт-Привіт: людина білої раси
<i>Los hola-hola han ido a verme a la escuela</i> [43, с. 88].	Білі прийшли провідати мене в школі.
<i>Que la población viva postrada, pendiente de los rumores, del mañana, del suministro del alcohol y de la llegada de algún Hola atrasado</i> [81, с. 410].	Для того, щоб населення жило ослаблене, в очікуванні завтрашніх чуток про поставки алкоголю, та про прибуття якогось відсталого білого .

Це значення слова було введено в іспанську мову Гвінеї дітьми для того, щоб позначати іспанців та білих людей взагалі, яких вони бачили на вулиці і вітали їх словами *hola, hola*. Це слово сьогодні вже не використовується в Іспанії, але раніше воно використовувалося для того, щоб привернути увагу людей нижчих за соціальною категорією [87, с. 659].

3.2.2. Від абстрактного до конкретного

До цієї категорії можна віднести такі випадки перетворення метонімічного характеру де відбувається *коагуляція* [25] назв дії, які перестають бути повністю абстрактними, та які консоліднуються навколо якоїсь дії, навколо якогось об'єкту або конкретної та точної реальності. Мова йде про контексти де “абстракте слово, замість того, щоб зберігати своє абстрактне значення, замість того, щоб зберігати у своєму значенні пояснення дії, або якості, або стану, стає назвою матеріального об'єкту” [25, с. 134]:

Ancianidad: ascendencia, genealogía, conjunto de los antepasados	Старість: предки, родословна, сукупність предків
--	---

<i>Volveré algún día [...] a escuchar los relatos y leyendas de mi respetable ancianidad</i> [39, с. 28].	Я колись знову [...] почую розповіді та легенди про моїх поважних предків .
Informática: ordenador	Інформатика: комп'ютер
<i>Ella quiere mandarme dinero para que le compre una informática portátil aquí en España.</i> (Усний доповідач 1)	Вона хоче відправити мені гроші, щоб я купив їй ноутбук тут в Іспанії.
Llamada: nombre o apellido	Дзвінок: ім'я або прізвище
<i>Los hombres llevan apellidos propios y las mujeres también llevan los suyos, de forma que no se le puede confundir aunque la Llamada viene desde lejos</i> [46, с. 36].	Чоловіки мають свої прізвища, а жінки свої, таким чином їх складно буде переплутати, навіть якщо прізвисько дуже далеке.
Dirección: carretera o camino recto, sin curva	Напрямок: пряма дорога або шосе, без поворотів
<i>Yo soy el mejor conductor de Guinea Continental Española porque voy a noventa por curva y a cien por dirección</i> [83, с. 155].	Я найкращий водій у Континентальній Частині Іспанської Гвінеї, тому що я їду зі швидкістю в дев'яносто кілометрів на повороті, та в сто на прямій дорозі .

3.2.3. Національність, яка походить від назви міста походження людини

Наведені приклади ілюструють зміни в словах, які відбулися під впливом просторових відносин. У випадках, які ми будемо розглядати, національність називається по назві столиці, або по назві відомого міста з якого родом людина; особливо коли мова йде про сусідні африканські країни. Можна умовно виокремити групу таких змін, які базуються на тому, що ім'я власне стає ім'ям загальним. Як вважає Франціско Хав'єр Ерреро, рушійною

силою таких змін виступає еліпсис: “навіть якщо ми не можемо бути впевнені в тому, що процес постійно є одним і тим самим, то у деяких таких випадках, які призвели до такого використання слова, відбувався саме еліпсис” [27, с. 227]: *un* (чоловік з) *Calabar*, *un* (громадянин з) *Yaundé*, *un* (приблизний з) *Sao Tomé*, тощо.

Calabar: especialmente de la ciudad de Calabar	nigeriano, de la ciudad de Calabar	Калабар: нігерієць, особливо з міста Калабар
<i>Este calabar nuevo trabaja muy bien, ves, en sólo una mañana ha llenado tres sacos [...] [83, с. 104].</i>		Цей новий нігерієць дуже працьовитий. Бачиш? Лише за ранок він зібрав три повних мішки[...]

Calabar це назва нігерійського міста, яке відоме через сільськогосподарську працьовитість своїх чоловіків. Через метонімію, назва міста починає використовуватися для назви її мешканців та усіх нігерійців загалом.

Yaundé: nativo de Yaundé	Яунде: людина родом з Яунде
<i>Mira, los de las túnicas largas son los mahometanos, ahí tienes a los hausas, ese de ahí debe ser un Yaunde, ése un bulú [84, с. 155].</i>	Дивись, ті люди що носять довгі туніки – це мусульмани. Це етнія хауса. А ось той мабуть з Яунде , а цей булу.

Yaundé, столиця Камеруну, у даному випадку використовується як назва усіх камерунців, та зокрема тих хто належить до етній, які походять з даної провінції. Один цікавий факт можна додати, щодо цього: у центрі міста Малабо існує район під назвою *Campo Yaundé*, який населений в значній мірі камерунцями.

Sao Tomé: oriundo de Sao Tomé	Сан Томе: людина родом з Сан Томе
<i>Si he salido con alguien es un tal Faustino, un saotomé y esto fue durante la estancia de mi marido en la cárcel</i> [91, с. 7].	Так, я мала стосунки з одним із Сан Томе на ім'я Фаустіно, це відбувалося поки мій чоловік був у в'язниці.

Sao Tomé, столиця Сан-Томе і Принципі, через метонімічне перетворення розуміється в даному випадку як людина, яка родом з цієї країни. Таким самим чином відбуваються зміни з іншими африканськими містами як Котону, столиця Беніну, чиї мешканці сьогодні дуже активно займаються торгівлею в Екваторіальній Гвінеї.

Cotonou: comerciante de nacionalidad beninesa	Котону: торговець бенінської національності
<i>Prefiero comprar a las cotonú porque siempre te hacen algún descuento.</i> (Усний доповідач 8)	Я купляю у торговця з Беніну , тому що вони завжди роблять знижку.

3.2.4. Просторові та часові відносини

Просторові та часові відносини часто плутаються між собою через психологічні фактори, що призводить до того, що час асоціюється з простором, або простір з часом.

Aquí: ahora	Тут: тепер
<i>Aquí empieza la película; A partir de aquí el tiempo ya empieza a cambiar.</i> (Усний доповідач 3)	Зараз починається фільм; починаючи з цього часу погода змінюється.
Hasta aquí: hasta ahora	До цього місця: до цього часу

<i>Hasta aquí, no ha habido ninguna incidencia, la campaña se realiza con toda normalidad</i> [54, с. 8].	До цього часу, не траплялося жодного інциденту, передвиборча компанія проходить нормально.
Colonia: época de la colonización	Колонія: епоха колонізації Гвінеї
<i>Si en la colonia hubo manicomios, ahora debería haber centros de protección social mejores</i> [53, с. 59].	Якщо у час колонії були психіатричні лікарні, то тепер мають бути кращі центри соціального захисту.

Метонімії, які пов'язують час з простором та навпаки є майже універсальними у більшості мов та контекстів. Хоча є приклади таких метонімії в іспанській мові у самій Іспанії, але тим не менш, в Гвінеї такі метонімії зустрічається набагато частіше, через це вони зазначені у цій роботі.

3.2.5. Конкретизація або генералізація номінації

Більш широке поняття, що вміщує назву свого змісту, та навпаки

Цей вид є одним із найбільш класичних випадків метонімії, яка трапляється серед усіх мов загалом. Випадок іспанської мови Гвінеї не є виключенням з цієї тенденції.

Casa: familia como ascendencia y descendencia	Дім: сім'я як предки та потомки
<i>Para designarnos entre los demás, nos llaman los hijos de Sima o, la casa de Sima</i> [84, с. 164].	Для того, щоб відрізнити нас серед інших, нас називають сини Сіма, або просто сім'я Сіма.
<i>En mi casa por ejemplo, todas mis tías están casadas con extranjeros</i>	У моїй родині, наприклад, усі тітки вийшли заміж за іноземців з

<i>de todas partes</i> [72].	усього світу.
------------------------------	---------------

Мова йде про метонімію на основі впливу туземних мов, тобто з калькуванням. На туземних мовах Екваторіальної Гвінеї, і зокрема на мові фанг слово *casa* є синонімом слова *familia*. Також можна додати, що таке значення цього слова не є повністю невживаним в Іспанії, але воно використовується по відношенню до королівських сімей або аристократів.

Envuelto: comida que se hace envolviendo algún alimento en hoja de plátano	Рулет: їжа загорнута у лист плантану
<i>Cuando regresaba a Bata para las clases, mi madre me preparaba un montón de envueltos de todo tipo, que podía conservar durante varias semanas</i> [72].	Коли я повертався до міста Бата на заняття, то моя мати готувала мені багато різних рулетів , щоб я міг зберігати їх протягом кількох тижнів.
Patio: una familia en una o más de sus generaciones	Подвір'я: рід, одна сім'я в одному або більше своїх поколінь
<i>Aldeas enteras, patios como de Otto Kroneth y otros desaparecen con toda la facilidad del mundo</i> [49, с. 42].	Цілі села, роди як, наприклад Отто Кронет, просто зникають.
<i>Existe una gran amistad entre nuestros dos patios desde la infancia</i> [71].	Між нашими родинами існує велика дружба з дитинства.
Sobre: un litro de vino contenido en una bolsa de cartón	Конверт: літр вина в пакеті
<i>No es extraño ver a un individuo en pleno recinto deportivo con un sobre de vino o un par de cervezas [...] [51, с. 54].</i>	Не дивно побачити людину посеред спортивного майданчика з пакетом вина або з пивом [...].

У обидвох випадках відбувається спеціалізація термінів.

Продукт отримує ім'я виробника

Hortaleza: propietaria de una huerta; mujer que cultiva hortalizas	Город: власниця плантації; жінка, яка вирощує овочі
<i>Lo peor [...] es que Jesús sea miembro del consejo [...] que en su día reconocieron [...] la compra-venta del terreno por la hortalesa Eyui [51, с. 38].</i>	Найгірше це те [...] що Хесус є членом ради [...] і що вони визнали чинним [...] угоду купівлі-продажу земельного наділу власниці плантації Еуї.

Сесео є загальною рисою притаманною гвінейській іспанській мові; та разом з іншими фонетичними факторами, визначають орфографію багатьох слів. Так само, орфографія *hortalesa*, яке у прикладі вживається у цьому контексті є результатом спільного впливу з одного боку сесео та фонетичної нестабільності з іншого боку, що замінює у цьому випадку букву *i* в слові *hortaliza* на *e*.

Дерево називають ім'ям його плодів або насіння

Chocolate: semillas del árbol de chocolate	Шоколад: насіння шоколадного дерева
<i>Estos granos de chocolate tienen el mismo tamaño que los cacahuets o las judías, pero no tienen que ver con la manteca de cacao. (Усний доповідач 2)</i>	Ці зернята шоколадного дерева мають той самий розмір, що і арахіс та квасоля, але вони не мають нічого спільного з шоколадною пастою.

Тут мова йде про інгредієнт, їстівну пасту, що лише на вигляд та ароматом схожа на шоколад. Роблять цю пасту з дерева під назвою ая модіка (не какао).

Cocotero: coco, fruta del cocotero	Кокосова пальма: кокос, плід кокосової пальми
<i>Es un medicamento que se hace con aceite de cocotero.</i> (Correo electrónico)	Це медикамент, який робиться з масла кокосової пальми .
<i>¡Oye chicos! Amontonarme todos estos cocoteros y subírmelos hasta arriba (de la cuesta)</i> [52, с. 32].	Слухайте хлопці! Зберіть мені усі ці пліди кокосової пальми та покладіть їх там угорі [схилу].

Місце роботи на рід занять та навпаки

Цей тип метонімії виражає способи номінації видів професії притаманних суспільству, яке ми вивчаємо. Основним засобом таких номінацій є аналогія.

Curandería: lugar donde trabaja un curandero, consulto de un curandero	Знахарство (як рід занять): місце де працює знахар, “робочий кабінет” знахаря
<i>Hay enfermos en los hospitales y curanderías que nos agradecerían por unas aspirinas, una sonrisa amable [...]</i> [48, с. 43].	Є хворі у шпиталях, та у знахарів , які б дуже нам подякували за аспірим, або просто за посмішку [...].

У цьому випадку є очевидно, що морфологічна аналогія вплинула на семантичну зміну; по аналогії з таким словом як *comisaría*, що виражає водночас і рід занять і місце де працює комісар поліції. Слово *curandería*, як це зазначає словник RAE [87, с. 245] має лише значення “ремесло та практика знахарів”.

3.2.6. Попередній на наступного

Металепсис, або метонімічна зміна суть якої полягає у заміні назви дії на назву попередньої або наступної дії. Така заміна відбувається у соціальних групах, які мають власну діяльність. Тобто, логічна послідовність подій призводить до того, що передається ім'я дії або події іншій, яка є попередньою або наступною [37, с. 247].

Asado: especiado, aromatizado	Смажений: приправлений, ароматизований
<i>El incendio fue provocado por una niña que freía plátanos asados</i> [52, с. 33].	Пожежа була спровокована маленькою дівчинкою, яка смажила ароматизовані плантани.
<i>Allí sirven buenas bebidas y platos bien asados por unos precios accesibles, aunque allí no te puedes permitir comer todos los días.</i> (Усний доповідач 8)	Там подають чудові напої та їжу добре приправлену по доступним цінам, хоча кожного дня їсти там ти не можеш собі дозволити.

Вищезгадані продавщиці приправляють спеціями продукти (рибу, курицю, м'ясо, плантан, тощо) перед тим як їх смажити, так само як і після смаження можна додати ще приправ, для досягнення ідеального смаку. Результатом є добрий смак, який спровокував метонімію, важливу зміну значення. Слово **asado** почало використовуватися по відношенню до сирих продуктів або приготовлених у будь-який спосіб, при умові, що мають добрий смак.

Diagnóstico: medicamento.	Діагноз: медикамент.
<i>El seguro que tenemos cubre los análisis y las consultas pero no</i>	Наша страховка покриває витрати на аналізи та консультації,

<i>responsabiliza los diagnósticos.</i> (Усний доповідач 2)	але до неї входять медикаменти .
<i>Si puedes remediarme el diagnóstico que tengo en la receta [...]</i> [33, с. 325].	Якщо можеш компенсувати мені ліки з мого рецепту [...].

Якщо прийняти до уваги, що після *діагностування*, медик зазвичай виписує рецепт на медикаменти для пацієнта, то в даному випадку медикамент називається ім'ям попереднього процесу, тобто, *diagnóstico*.

Encontrar: buscar	Знаходити: шукати
<i>La primera solución frente a esta grave lacra es encontrar las causas profundas del terrorismo.</i> (Усний доповідач 3)	Перше рішення щодо цієї страшної вади – це шукати глибинні причини тероризму.
<i>Voy a encontrar mis amigos para ir a la playa</i> [42, с. 87].	Я буду шукати моїх друзів для того, щоб піти на пляж.
Intervenir (~ a alguien): someterle a un control policial	Втрутитись (~ когось): піддати поліцейському контролю
<i>Llega a Luba, se le vuelve a intervenir, so pena de intervenir su vehículo en la policía</i> [44, с. 26].	Приїздить до міста Люба, і його знов перевіряють , під страхом перевірити його машину вже у відділі поліції.
Tregua: faena, labor, trabajo, operación	Передишка: робота, труд, заняття, дія
<i>Algún empleado habría podido colaborar en dicha tregua (robo de equipos)</i> [57, с. 45].	Якийсь робітник міг би допомогти у даній роботі [крадіжці обладнання].

Така категорія змін є однією з найбільш яскравих, та часто зустрічається в іспанській мові Гвінеї. У випадку слова *tregua*, помічаємо як відносяться до дії (дії роботи) з назвою іншої дії, яка є попередньою або наступною (перемир'я, або відпочинок) дією. Ця невідповідність пов'язана з контекстами часткових страйків під час яких можна споглядати переривчастість у роботі (начебто перемир'я).

3.2.7. Об'єкт називається назвою матерії з якої він зроблений

<p>Lapa: tela grande y ligera que se ata a la cintura como prenda, especialmente en tiempos de calor.</p>	<p>Пліснява: легка тканина, яка прив'язується до талії як предмет одягу, особливо під час спеки.</p>
<p><i>Lucía una camiseta de lana que le dibujaba todos los miembros. En vez de calzón, una amplia lapa de bordes rematados con ancha cinta encarnada</i> [66, с. 53].</p>	<p>Відблискувала вовняна футболка, яка підкреслювала усі частини тіла. Замість штанів, широка вишита тканина закріплена широким яскраво червоним поясом.</p>

В усному мовленні зустрічається така фраза: *lapa* це кусок тканини, який жінки використовують, щоб обмотувати талію як щось на зразок спідниці, або обмотують поверх грудей, інші використовують *lapa* як платок, який зав'язують на голові. *Lapa* згідно словника RAE [88, с. 398] це *тонка плівка, яка формується на деяких рідинах*. В Гвінеї, це слово використовують для позначення спеціальної штучної тканини (хоча сьогодні цей термін є генералізований, та може застосовуватися до усіх типів тканин), та через метонімічну асоціацію, цим словом називають окремий вид повсякденного одягу.

Тим не менш, необхідно зазначити можливе схрещення з іншим схожим словом, але з іншою інтонацією (*lapà*, “тип великої хустки”), що

використовується у місцевому пічінгу, та що також належить до семантичного поля гардеробу.

Concha (~ de carey): tipo de embarcación pequeña	Панцир (~ черепахи): тип маленького судна
<i>Se mueven, sí, para defenderse y no perder la concha de carey que les conduce a la eternidad [66, с. 94].</i>	Вони рухаються, щоб вижити і не втратити човен , який веде їх до вічності.
<i>Tres individuos que montados sobre su concha de carey estaban próximo a darse contra los escollos [66, с. 94].</i>	Три особи на борту човна були наготові зустріти рифи.

Carey це вид великої черепахи, яка досягає розміру один метр, та чия *concha* (панцир) використовується як судно. Також *concha* та *carey* відносяться до одного того самого (через метонімію), та серед гвінейських риболовів означають вид каное. В усному мовленні можна зустріти: *concha* або *carey* означають те саме: дуже маленька каюка, за розміром схожу на панцир морської черепахи, яку використовують рибаки.

3.2.8. Місце називають назвою діяльності, та навпаки

Película: salón de cine	Фільм: кінотеатр
<i>Quedamos en la puerta de la película [33, с. 324].</i>	Ми домовилися зустрітися біля дверей кінотеатра .

Ця конструкція є схожою з наступною:

Fútbol: estadio de fútbol	Футбол: футбольний стадіон
----------------------------------	-----------------------------------

<p><i>Aquí muchos prefieren ir al fútbol antes que a la película [...]. Había un gran plantado de yucas y de batatas justo al lado del fútbol.</i> (Усний доповідач 8)</p>	<p>Тут багато хто віддає перевагу піти на футбол, аніж в кіно [...]. Була там велика плантація юки та бататів поблизу стадіону.</p>
---	--

Стала фраза іспанською мовою *ir al fútbol* (іти на футбол) сприяє цій зміні.

3.2.9. Об'єкт називається ім'ям його користувача, та навпаки

<p>Camenero: senda, callejón</p>	<p>Дорожний: стежка, вузька вуличка</p>
<p><i>No es fácil dibujar el mapa de nuestras ciudades por que hay más cameneros que calles normales</i> [43, с. 87].</p>	<p>Не легко начертити мапу наших міст, тому в них більше стежок аніж нормальних вулиць.</p>
<p>Conmemorado: persona que participa en una reunión, o que conmemora</p>	<p>Святкуючий: людина, яка приймає участь у нараді, або яка відмічає пам'ятну дату</p>
<p><i>Por su parte, el director [...] explicó a los conmemorados, las medidas tomadas para la operacionalización del concepto</i> [64, с. 35].</p>	<p>Директор [...] пояснив тим, хто був на нараді, про заходи, вжиті для реалізації цієї концепції.</p>
<p>Enganche: persona que se dedica a captar clientes o pasajeros; cargador de coches y autobuses de transporte público</p>	<p>Зачіпка: людина, яка займається тим, що знаходить клієнтів або пасажирів; вантажник автомобілів та автобусів громадянського транспорту</p>

“**Enganche** це помічник водія автомобіля або іншого громадського транспортного засобу, як наприклад каюка з мотором; вони відповідальні за те, щоб привести (тобто агітувати) пасажирів, грузити та розгрузити автомобілі та каюка”.

<p><i>Una mujer...discutía con violencia con el enganche (cargador) de uno de los autobuses que salía para Mongomo [58, с. 48].</i></p>	<p>Жінка...сперечалася брутально з вантажником одного з автобусів, який їхав до Монгомо.</p>
<p><i>Se me acercó el enganche que se tambaleaba por el efecto de haber bebido más de la cuenta [55, с. 11].</i></p>	<p>До мене підійшов той, хто шукає пасажирів, який шатався через те, що випив більше ніж вартує.</p>
<p><i>Lo interesante, según el enganche, es llegar al destino, qué más da si es al hospital. [90, с. 3].</i></p>	<p>Найцікавіше, що сказав той, хто шукає пасажирів це те, що треба доїхати до кінця, і не важливо, якщо кінцем буде шпиталь.</p>

Метонімія у цьому випадку полягає в тому, щоб назвати людину, яка нібито вербує пасажирів (enganchar) для громадського транспорту, тим самим словом *enganche*. Тут необхідно зазначити, що мова йде про небезпечний вид транспорту, нелегальний та дешевий. Через що *enganche* має шукати пасажирів, та приводити їх до транспорту.

<p>Recolector: cubo de basura</p>	<p>Збирач: сміттєве відро</p>
<p><i>Estaremos realizando la limpieza del Hospital General de Bata, colocando recolectores para residuos [...] [50, с. 36].</i></p>	<p>Ми будемо прибирати у головному госпіталі міста Бата, розміщуючи контейнери для відходів [...].</p>
<p>Remolcador: persona que</p>	<p>Буксир: людина яка керує</p>

<p>conduce las máquinas de remolcar. También empleado de carga y descarga de mercancías en los puertos</p>	<p>буксиром. Також так можна називати персонал, який завантажує і розвантажує товар у порту</p>
<p><i>En vista de esta situación, los remolcadores procedieron a la inmediata extinción del incendio [48, с. 57].</i></p>	<p>У данній ситуації, вантажники одразу почали тушити пожежу.</p>

Також можна пояснити тому, що мається на увазі, що людина *remolcador* займається тим самим, що і машина.

3.2.10. Знак отримує назву суті свого значення, та навпаки

<p>Kilo: peso de cocina, balanza</p>	<p>Кілограм: кухонні ваги, терези</p>
<p><i>Estos vendedores tienen kilos trucados que nunca te dan la cantidad exacta de lo que compras. (Estudiante de bachillerato)</i></p>	<p>Ці продавці мають терези, які ніколи не показують точну вагу того що ти купляєш.</p>
<p>Trofeo: torneo, liga, campeonato</p>	<p>Трофей: турнір, ліга, чемпіонат</p>
<p><i>Salimos como campeón dos veces en el trofeo de San Fernando. Jugamos el trofeo Bareso [...] y tuvimos que llegar en el segundo puesto en este trofeo [51, с. 53].</i></p>	<p>Два рази ми ставали чемпіонами у турнірі Сан Фернандо. Ми приймали участь у турнірі Баресо [...] і зайняли друге місце у цьому чемпіонаті</p>

Таке вживання хоча і рідко, але можна помітити і в самій Іспанії, але лише в окремих видах спорту. У Гвінеї ж, з таким значенням це слово

використовується по відношенню до усіх видів спорту, в усіх змаганнях, та в особливості у футболі, який є найпопулярнішим видом спорту.

Libro: asignatura	Книга: учбова дисципліна
<i>Me matriculé en derecho pero solo aprobé unos libros; me han suspendido dos libros</i> [33, с. 323].	Я записався на право, але успішно склав іспит лише з деяких предметів ; я не склав іспит з двох дисциплін .

Теоретично, тут мається на увазі те, що на кожну дисципліну відводиться одна книга (підручник), так само як і один викладач. Таким чином, легко можна зрозуміти, як слово *libro* (книга) перетворюється в умовне позначення, який має на увазі учбову дисципліну.

Lluvia: año, temporada	Дощ: рік, сезон
<i>Cuando cumpliese bien las catorce lluvias, podía bailar tranquilamente con las demás</i> [...] [84, с. 70].	Коли мені вже буде чотирнадцять років , то тоді я зможу спокійно танцювати з іншими [...].
<i>Recuerdo que, la lluvia pasada, yo había crecido muy de prisa</i> [...] [84, с. 73].	Нагадую, що минулий рік настав дуже швидко [...].
<i>Tras estar dos lluvias en Europa, dejó su tradición encerrada entre los libros</i> [84, с. 85].	Провівши два роки в Європі, він забув свою традицію.

Гвінея це країна, яка географічно розташована в екваторіальному кліматі, особливою рисою якого є наявність двох сезонів дощів, що місцевими мешканцями сприймається, як пора року, тому що відбуваються дані сезони дощів регулярно в одні і ті самі місяці року. Відбувається

чергування сухого сезону та сезону дощу. Таким чином кількість років можна визначити кількістю сезонів дощу.

Висновки до Розділу 3

Проаналізувавши можливі причини зміни змісту слів, створення семантичних неологізмів та їхнього використання в гвінейському діалекті іспанської мови, стає очевидним, що лінгвістичні, історичні й соціальні фактори є базовою опорою, навколо якої відбуваються такі зміни. Географічне розташування країни, разом з наявністю багатьох мов різних мовних груп і сімей призводить до виникнення великої кількості семантичних калькувань та змін у базовому варіанті іспанської мови. Соціальний фактор, а саме те, що гвінейці, у своїй більшості думають не на іспанській мові, але висловлюють свої думки на іспанській мові є однією з основних причин семантичних змін та створення нових значень в гвінейському діалекті іспанської мови.

ВИСНОВКИ

Лінгвокультурологічні лакуни виявляються при порівнянні внутрішніх репрезентацій етнокультурних проявів. Лакунарність культурного фону передбачає часткову або повну відсутність комплексу знань, уявлень та асоціацій, пов'язаних з іншокультурним текстом. Лакуни маркують національну специфіку різних культурних просторів та їх носіїв, але водночас демонструють відсутність еквівалентної лексичної одиниці у мові реципієнта.

Проаналізувавши тексти різної жанрово-стилістичної характеристики гвінейського варіанту іспанської мови стає очевидним, що гвінейський варіант іспанської мови має певні відмінності від кастильського варіанту іспанської мови на семантичному, фонетичному, лексичному, семасіологічному рівнях.

Такі відмінності у мові спричинені низкою факторів, а саме довгою ізоляцією лінгвосоціокультурного середовища – економічний спад спровокував ізоляцію країни; переривчатістю передачі мови – під час диктатури Президента Р.Е.Г. Масіаса Бійого іспанська мова була заборонена; імітацією рідної (туземної) мови в іспанській мові; незрозумілістю значення частини слів для певної групи населення; зменшенням етимологічних зв'язків; потребою у новому слові для позначення концепту притаманного лише данному лінгвосоціокультурному середовищу; певними історичними особливостями, притаманними лише для лінгвосоціокультурного середовища Екваторіальної Гвінеї; лінгвістичним впливом через контекстуальне оточення.

Лінгвістичний фактор є однією з причин семантичних змін в гвінейському діалекті іспанської мови. Постійна асоціація однієї визначеної групи слів надає даній групі єдиного об'єднуючого значення через взаємний семантичний вплив. У цій у роботі описані зміни наступного характеру:

- семантичне спустошення, тобто перетворення деяких слів з конкретним або чітким змістом в прості граматичні аксесуари та елементи конструкцій фраз;
- перетворення зворотніх дієслів на звичайні дієслова;
- викривлення слова (апокопа, аферисиз, синкопа) під впливом емоційного компоненту можуть бути причинами неправильного розуміння та випадкового плутання значення слова;
- фонетична невизначеність, яка часто зустрічається у системі голосних звуків як наслідок впливу системи голосних звуків місцевих туземних мов на іспанську мову в Гвінеї як на рівні голосних так і на рівні приголосних звуків;
- набування нових семантичних значень у лексичних одиниць;
- семантичне калькування з мов з якими перебувають у лінгвістичному контакті (туземними мовами, французькою мовою, англійською мовою, португальською мовою);
- виникнення евфемізмів для позначення лексики на табуйовану тему;
- метафори з різним характером походження (антропоморфний, тваринний, рослинний, від неживих об'єктів);
- утворення нової лексики та нових значень слів через метонімію;
- поява нових значень лексики через генералізацію та конкретизацію.

Проаналізувавши можливі причини семантичних змін в гвінейському діалекті іспанської мови, стає очевидним, що на їхній характер впливають, перш за все, лінгвістичні, історичні й соціальні фактори.

Неспівпадіння змісту елементів когнітивних структур та моделей у представників різних культур провокує непорозуміння між ними, а заповнення соціокультурних лакун є спробою “перекодувати” чужі моделі своїми, більш звичними та зрозумілими засобами.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

Список джерел довідкової літератури

1. Антипов, Г.А., Донских, О.А., Марковіна І.Ю., Сорокін Ю.А. (1989). *Текст як явище культури*. Москва: Наука.
2. Ахмад І. (1994). *Лакуни іншокультурного тексту та когнітивні карти, які забезпечують його сприйняття*. Москва: Інститут рос. мови ім. О.С. Пушкіна.
3. Багринцева Н.В. (2001). *Культурно-детерміновані фактори у теорії та практиці перекладу*. Москва: Автореферат дискурсу канд. філол. наук.
4. Белявска Е.Г. (1994). *Когнітивні основи вивчення семантики слова. Структури представлення знань у мові*. Москва.
5. Бикова Г.В. (1999). *Лакунарність як категорія лексичної системології. Автореферат дискурсу докт. філол. наук*. Воронеж.
6. Бобришева І.Е. (1991). *Лакуни у спектрі міжкультурного спілкування. Міжнародна конференція «Психолінгвістика та міжкультурне взаєморозуміння». Тези доповідей*. Москва: РАН.
7. Гачев Г.Д. (1967). *Про національні картини світу. Народи Азії та Африки*. М., 1, 77–92.
8. Голованова І.А. (1998). *Деякі аспекти змісту навчання іноземній мові у системі додаткової професійної освіти: Збірка наукових трудів МГЛУ*, М., 440, 5–14.
9. Ейнулаєва К.А. (2003). *Лакуни у структурі мовної особистості та їх заповнення у міжкультурній комунікації. (На прикладі англійської та російської мови)*. Дис. канд. філ. наук. М.: Наука.
10. Жельвіс В.І. (1977). *До питання про характер руських та англійських лакун. Національно-культурна специфіка мовної поведінки*. М.: Наука. 136–147.
11. Карасік В.І. (2004). *Мовне коло: особистість, концепт, дискурс*. М.: Гнозис. 390.
12. Караулов Ю.М. (1976) *Загальна та руська ідеографія*. М.: Наука. 354.
13. Караулов Ю.М. (1987). *Російська мова та мовна особистість*. М.: Наука. 264.

14. Леонтович Л.А. (2002) *Руські та американці: парадокси міжкультурного спілкування*. Волгоград: Перемена. 434.
15. Марковіна І.Ю. (1981) Лакуни як інструмент опису специфіки локальних структур. *Проблеми організації мовного спілкування*. М.: ІМ АН СРСР. 161–181.
16. Марковіна І.Ю. (1982) *Вплив лінгвістичних та екстралінгвістичних факторів на розуміння тексту*: М.: Дисертація канд. філол. наук. 148.
17. Муравйов В.Л. (1975) *Лексичні лакуни (на матеріалі лексики французької та руської мови)*. Владимир: СГПШ. 148.
18. Сорокін Ю.А. (1998). Теорія лакун та оптимізація міжкультурного спілкування. *Одиниці мови та їх функціонування*. Вип. 4. Саратов: СГУ, 3–9.
19. Сорокін Ю.А., Марковіна І.Ю. (1988). Текст та його національно-культурна специфіка. *Текст та переклад*. М.: Наука, 76–84.
20. Степанов Ю.С. (1965). *Французька стилістика*. М.: Вища школа, 354.
21. Стернін І.А. (1999). Чи належить мова до культурних явищ. *Руська мова у контексті культури*. Єкатеринбург: УГУ.
22. Стернін І.А. (2003) Концепти та лакуни. Переклад та міжкультурна комунікація. *Матеріали наукової конференції «Лінгвістичні основи міжкультурної комунікації»*. Секція «Переклад та міжкультурна комунікація». Нижній Новгород, 254.
23. Стернін І.А., Бикова Г.В. (1998). Концепти та лакуни. *Методи дослідження мовної свідомості*. М.: Інститут мовознавства РАН, 55–67.
24. Турунен Н., Харченкова Л. *Досвід виявлення лакун при вивченні руської мови у фінської аудиторії*. Взято з <http://combehavior.narod.ru>.
25. Bréal, Michel (1964). *Semantics studies in the science of meaning*. New York: Dover Publications.
26. Darmesteter, Arsène (1950). *La vie des mots*. Paris: Librairie Delagrave.
27. Francisco Javier Herrero Ruiz de Loizaga (2002). El paso de nombres propios a nombres comunes en español. *Lingüística Española Actual*, XXIV, 2.
28. Hale K. (1975). Gaps in grammar and culture. *Linguistics and anthropology in honor of C.F. Volgelin-Jisse*. New York: Univ.Press., 77–98.
29. Lipski, John: *El español de Guinea Ecuatorial en el contexto del español mundial*, [John Lipski. pdf].

30. M. Alvar (1993). *Estudios canarios, T. II*. Canarias: Viceconsejería de Cultura y Deportes.
31. Meillet, Antoine (1975). Comment les mots changent de sens. *Linguistique Historique et Linguistique Generale*. Paris: Champion.
32. Olo Mimbuy, Anacleto (2004). “La preocupación del profesor Lázaro Carreter sobre la vivencia del español en Guinea Ecuatorial”. *La Gaceta de Guinea Ecuatorial*. nº 79, mayo.
33. Quilis, A. y Casado-Fresnillo, Celia (1995). *La Lengua Española en Guinea Ecuatorial*. Madrid: UNED.
34. Ruiz Martínez, Ana María (2003). La enseñanza del español como lengua extranjera en Guinea Ecuatorial y la interferencia de las lenguas indígenas. *El español lengua de mestizaje y la interculturalidad, Actas del XIII Congreso Internacional de la Asociación para la Enseñanza del Español como Lengua Extranjera, ASELE* (Murcia, 2-5 de octubre de 2002). Murcia: Universidad.
35. Smith, Lynda C. (1981). *Cambios semánticos en el léxico vitivinícola de Jerez*. Sevilla: Universidad.
36. Ullmann, Stephen (1947). *Introducción a la semántica francesa*. Madrid: CSIC.
37. Ullmann, Stephen (1991). *Semántica: Introducción la ciencia del significado*. Madrid: Taurus.

Список джерел ілюстративного матеріалу

38. Balboa Boneke, Juan (1983). *Susurros y Pensamientos: desde mi vidriera*. Palma de Mallorca: Imprenta politécnica.
39. Balboa Boneke, Juan (1987). *Sueños en mi selva (antología poética)*. Malabo: C.C.H.G.
40. Bolekia Boleká, Justo (1999). *Löbela*. Madrid: Sial.
41. Boneke, Juan Balboa (1983). *Desde mi vidriera*. Malabo: Centro Cultural Hispanoguineano.
42. Casado- Fresnillo, Celia (1998a). El léxico español de Guinea Ecuatorial como crisol de continentes. *La lengua y la literatura española en África*. Melilla: V Centenario de Melilla.
43. Casado- Fresnillo, Celia (1998b). *La lengua y la literatura españolas en África*. Melilla: Centenario de Melilla.

44. D. Roberto Martín Prieto. (2001). *La Gaceta de Guinea Ecuatorial*. Revista mensual de cultura. Malabo: Centro Cultural Hispanoguineano. n° 57, diciembre.

45. D. Roberto Martín Prieto. (2001). *La Gaceta de Guinea Ecuatorial*. Revista mensual de cultura. Malabo: Centro Cultural Hispanoguineano. n° 54, septiembre.

46. D. Roberto Martín Prieto. (2002). *La Gaceta de Guinea Ecuatorial*. Revista mensual de cultura. Malabo: Centro Cultural Hispanoguineano. n° 58, enero.

47. D. Roberto Martín Prieto. (2002). *La Gaceta de Guinea Ecuatorial*. Revista mensual de cultura. Malabo: Centro Cultural Hispanoguineano. n° 60, mayo.

48. D. Roberto Martín Prieto. (2003). *La Gaceta de Guinea Ecuatorial*. Revista mensual de cultura. Malabo: Centro Cultural Hispanoguineano. n° 69, junio.

49. D. Roberto Martín Prieto. (2003). *La Gaceta de Guinea Ecuatorial*. Revista mensual de cultura. Malabo: Centro Cultural Hispanoguineano. n° 68, abril.

50. D. Roberto Martín Prieto. (2003). *La Gaceta de Guinea Ecuatorial*. Revista mensual de cultura. Malabo: Centro Cultural Hispanoguineano. n° 72, septiembre.

51. D. Roberto Martín Prieto. (2003). *La Gaceta de Guinea Ecuatorial*. Revista mensual de cultura. Malabo: Centro Cultural Hispanoguineano. n° 73, octubre.

52. D. Roberto Martín Prieto. (2003). *La Gaceta de Guinea Ecuatorial*. Revista mensual de cultura. Malabo: Centro Cultural Hispanoguineano. n° 75, diciembre.

53. D. Roberto Martín Prieto. (2004). *La Gaceta de Guinea Ecuatorial*. Revista mensual de cultura. Malabo: Centro Cultural Hispanoguineano. n° 77, febrero-marzo.

54. D. Roberto Martín Prieto. (2004). *La Gaceta de Guinea Ecuatorial*. Revista mensual de cultura. Malabo: Centro Cultural Hispanoguineano. n° 79, mayo.

55. D. Roberto Martín Prieto. (2004). *La Gaceta de Guinea Ecuatorial*. Revista mensual de cultura. Malabo: Centro Cultural Hispanoguineano. nº 81, julio.

56. D. Roberto Martín Prieto. (2004). *La Gaceta de Guinea Ecuatorial*. Revista mensual de cultura. Malabo: Centro Cultural Hispanoguineano. nº 76, enero.

57. D. Roberto Martín Prieto. (2004). *La Gaceta de Guinea Ecuatorial*. Revista mensual de cultura. Malabo: Centro Cultural Hispanoguineano. nº 84, octubre.

58. D. Roberto Martín Prieto. (2005). *La Gaceta de Guinea Ecuatorial*. Revista mensual de cultura. Malabo: Centro Cultural Hispanoguineano. nº 88, febrero.

59. D. Roberto Martín Prieto. (2005). *La Gaceta de Guinea Ecuatorial*. Revista mensual de cultura. Malabo: Centro Cultural Hispanoguineano. nº 94, agosto.

60. *El Árbol del Centro*. (2005). Revista del Centro Cultural Hispanoguineano de Malabo. Malabo: Centro Cultural Hispanoguineano, nº 1, julio.

61. El foro de Guinea.

62. *El Patio*. (1999). Revista de la cultura hispanoguineana. Malabo: Centro Cultural Hispanoguineano. nº 65, julio-agosto.

63. *El Patio*. (2000). Revista de la cultura hispanoguineana. Malabo: Centro Cultural Hispanoguineano. nº 70, junio-julio.

64. *El Patio*. (2001). Revista de la cultura hispanoguineana. Malabo: Centro Cultural Hispanoguineano. nº 73, septiembre.

65. *El Patio*. (2002). Revista de la cultura hispanoguineana. Malabo: Centro Cultural Hispanoguineano. nº 75, marzo-abril.

66. Evita Enoy, Leoncio (1996). *Cuando los combés luchaban*. Madrid: AECI.

67. González Echegaray, C. (1951). Notas sobre el español en África Ecuatorial. *Revista de Filología Española*. nº 35.

68. *Gran Diccionario de la Lengua Española* (1999). Larousse Planeta, formato electrónico.

69. <http://es.groups.yahoo.com/group/guinea/message/28017>

70. <http://es.groups.yahoo.com/group/guinea/message/28042>
71. <http://www.elforodeguinea.net>
72. <http://www.forodeguinea.net>
73. <http://www.guineaecuatorial.net>
74. <http://www.guineaecuatorial.net/ms/main.asp?cd=au>
75. <http://www.guineaecuatorial.net/ms/main.asp?cd=ni1133>
76. <http://www.guineaecuatorial.net/ms/main.asp?cd=ni1653>
77. <http://www.guineaecuatorial.net/ms/main.asp?cd=ni1772>
78. <http://www.guineaecuatorial.net/ms/main.asp?cd=ni1990>
79. <http://www.guineaecuatorial.net/ms/main.asp?cd=ni3616>
80. Iradier, M. (1887). *África*, I. Vitoria: Imprenta De la Viuda e Hijos de Iturbe.
81. Leguineche, Manuel (1996). *La tribu, Guinea Ecuatorial 1979-1996*. Madrid: Espasa Calpe.
82. Ncogo, Maximiliano (1994). *Adjá-Adjá y otros Relatos*. Malabo: C.C.H.G.
83. Ndongo Bidyogo, Donato (1987). *Las tinieblas de tu memoria negra*. Madrid: Fundamentos.
84. Nsue Angüe, María (1985). *Ekomo*. Madrid: UNED.
85. Quilis, Antonio (1992). *La lengua española en cuatro mundos*. Madrid: ed. Mapfre.
86. Radio Asonga, Malabo, agosto de 2014.
87. Real Academia Española (1992). *Diccionario de la lengua española*. Madrid: Espasa-Calpe.
88. Real Academia Española (2001). *Diccionario de la Lengua Española*. 22ª edición. Madrid: Real Academia Española.
89. Seco, M., Andrés, O. y Ramos, G. (1999). *Diccionario del español actual*. Madrid: Aguilar Lexicografía.
90. Trinidad Morgades Besari. (2000). *El Correo Ecuatoguineano*. Periódico mensual irregular de Guinea Ecuatorial. Malabo. nº 1, junio.
91. Trinidad Morgades Besari. (2000). *El Correo Ecuatoguineano*. Periódico mensual irregular de Guinea Ecuatorial. Malabo. nº 5, julio.

92. Trinidad Morgades Besari. (2000). *El Correo Ecuatoguineano*. Periódico mensual irregular de Guinea Ecuatorial. Malabo. nº 7, agosto.

93. Trinidad Morgades Besari. (2004). *El Correo Ecuatoguineano*. Periódico mensual irregular de Guinea Ecuatorial. Malabo. nº 24, enero.

94. Vicente Matilla (1999). Gorilas. *Estampas y cuentos de la Guinea Española*. Madrid: CLAN.

ДОДАТКИ

Інформація про усних доповідачів

У цій роботі використовувався ілюстративний матеріал – повідомлення усних доповідачів та тексти електронних листів, особистих листів, тощо. Даний ілюстративний матеріал був дуже корисним для цієї роботи, і тому ми хочемо навести у Додатках деякі додаткові дані щодо вищезгаданих усних доповідачів. Нагадуємо, що наведені дані про усних доповідачів є вірними на момент написання цієї роботи і можуть змінитися пізніше.

Усний доповідач 1: Сесілія Марібеа Манге Мпуеле. Гвінейка 26 років, фанг, має завершену середню освіту (бакалаврат). Зараз живе у м. Мадрид, працює нянькою. Одинокa, має доньку.

Усний доповідач 2: Карлос Нчама Мба. Працює у компанії інтернет провайдері, гвінеєць, фанг, приблизно 40 років, мешкає у м. Бата, Р.Е.Г. Розмовляє французькою мовою.

Усний доповідач 3: Хесус Егонга. Гвінеєць 40 років, його батько – фанг, а мати – ндове, обидва займаються сільським господарством. Він одружений на аргентинці, має дітей. Розмовляє французькою та англійськими мовами.

Усний доповідач 4: Лінда Елоїза Білекера Момо. Гвінейка. (бубі) віком між 28 та 32 роками, мешкає у м. Малабо. Вона родом з селища Баней (провінція Біоко Норте). Вона працює офіціанткою, замужен за нігерійцем (етнія хауса). Також розмовляє французькою мовою та пічі.

Усний доповідач 5: Касільда Віярубіа Абесо, гвінейка (фанг), замужем за іспанцем, господарка бакалейної лавки.

Усний доповідач 6: Ернесто Есоно Едзанг. Викладач іспанської мови в UNGE (Національного університету Екваторіальної Гвінеї) станом на серпень 2022.

Усний доповідач 7: Марія Нієвес Сіма, 21 рік, атлет, м. Малабо. Прожила декілька років у Габоні та Камеруні. Розмовляє французькою мовою.

Усний доповідач 8: Наомі Мата, гвінейка 35 років, спортивний тренер. Її батько – бубі та мати – комбе. Вона розмовляє пічі та трішки французькою мовою.

Усний доповідач 9: Айтор. Хлопчик віком 8-11 років. Живе в м. Малабо.

RESUMEN

El propósito de este estudio es describir las maneras de llenar las lagunas socioculturales en traducción del dialecto guineano de la lengua española.

En el marco del propósito de la investigación dicha se ha presentado **las tareas** siguientes:

- definir la concepción de “laguna” y su clasificación;
- definir las peculiaridades con las cuales funciona el dialecto guineano de la lengua española;
- demostrar la diferencia en el sentido y en su uso de las unidades léxicas particulares del dialecto guineano y de la lengua castellana;
- describir las maneras de llenar las lagunas socioculturales traduciendo el dialecto guineano de la lengua española.

Las fuentes de información y de materiales ilustrativos: para la investigación dicha se ha elegido los textos que pertenecen a diferentes esferas de la actividad humana y que son de diferentes géneros estilísticos, es decir: los textos de conversaciones, los materiales de las páginas web creadas por los ecuatoguineanos (prensa digital, las conversaciones coloquiales, las discusiones en directo, los chats, los foros, etc), los informes escolares escritos y las cartas privadas, los artículos de las páginas web informativas, las obras literarias de autores ecuatoguineanos.

El trabajo dicho consiste en 3 partes principales:

- En la primera parte se aclara el aspecto teórico de lagunas.
- En la segunda parte se analiza el dialecto guineano de la lengua española en su aspecto semántico.
- En la tercera parte se realiza la investigación sobre las formas de los cambios semánticos en el dialecto guineano de la lengua española.

Finalmente, al realizar el análisis de los textos de diferentes géneros y y estilos del dialecto guineano de la lengua española se pone de manifiesto que el

dialecto guineano tiene ciertas diferencias de la lengua castellana al nivel semántico, fonético, léxico, semasiológico.

Tales diferencias en la lengua están determinadas por una serie de factores siguientes: por la isolación larga del ambiente lenguasociocultural – la recesión económica ha provocado la isolación del país dicho; la discontinuidad en la transmisión del lenguaje – en la época de la dictadura del Presidente de la R.G.E. Macías Biyogo la lengua española fue prohibida; la imitación de la lengua materna (vernáculo) en la lengua española; la vaguedad de contenido semántico para ciertos grupos de población; la relajación de las relaciones etimológicas; la exigencia de un nuevo nombre para un nuevo fenómeno típico para un ambiente lenguasociocultural; las peculiaridades históricas particulares para el ambiente lenguasociocultural de Guinea Ecuatorial; la influencia lingüística por el ambiente contextual.

El factor lingüístico es una de las causas de los cambios semánticos en el dialecto guineano de la lengua española. La asociación permanente de un grupo léxico transmite a ese grupo el sentido unificador por la influencia mutua semántica. En el trabajo dicho se describe los cambios de carácter siguiente:

- el vaciamiento semántico, es decir cambio de algunas palabras con el sentido preciso o exacto en simples accesorios gramaticales y elementos de construcción de frases;
- la despronominalización de los verbos pronominales;
- deformaciones de las palabras (tales como apócope, la aféresis, la síncope) bajo la influencia de un componente emocional pueden provocar la interpretación incorrecta y la equivocación ocasional del sentido semántico de una palabra;
- la inseguridad fonética en el nivel vocálico y consonántico causada por la influencia de las lenguas vernáculos sobre la lengua española en Guinea Ecuatorial;
- la adquisición de una nueva acepción en una unidad léxica;

- los calcos semánticos de las lenguas con las cuales el español de Guinea Ecuatorial está en contacto lingüístico (las lenguas vernáculas, la lengua francesa, la lengua inglesa, la lengua portuguesa);
- la aparición de eufemismos para titular el lexico de los tabúes;
- las metáforas del origen diferente (antropomórfica, animal, vegetal, de objetos inanimados);
- la creación del léxico nuevo y de nuevas acepciones por la metonimia;
- la aparición de nuevas acepciones del léxico por la generalización y por la concretización.

Los resultados de nuestra investigación que presentamos, en primer lugar, el análisis de las causas posibles de los cambios semánticos en el dialecto guineano del español, demuestran que sobre su modo de aparición influyen los factores lingüísticos, históricos y cosiales.

La incoincidencia del contenido de los elementos de modelos cognitivos en los representantes de diferentes culturas provoca la incomprensión entre ellos, y relleno de las lagunas socioculturales es un intento de “codificar” los modelos extraños por los modelos suyos, más ordinarios y comprensibles.